

Upplands-Bro

KOMMUNEN SOM GER PLATS

Handlingar till
Kommunstyrelsens sammanträde
den 5 september 2018

Ulrika Gyllenberg
Översiktsplanerare
Samhällsbyggnadskontoret
+46 8-581 694 74
ulrika.gyllenberg@upplands-bro.se

Datum 2018-08-21 Vår beteckning KS 17/0103 Er beteckning

Kommunstyrelsen

Yttrande över Swerock Aktiebolags bemötande av Kommunstyrelsens yttrande över ansökan om tillstånd för bergtäkt samt bortledning av grundvatten med tillhörande verksamheter inom fastigheten Kvarnibble 2:53 i Upplands-Bro kommun. Mål nummer M 7481–17.

Förslag till beslut

1. Kommunen yttrar sig över Swerock Aktiebolags bemötande av Kommunstyrelsens yttrande enligt Samhällsbyggnadskontorets förslag den 21 augusti 2018.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen mottog den 27 mars 2018 Swerock AB:s ansökan om tillstånd för bergtäkt samt bortledning av grundvatten med tillhörande verksamheter inom fastigheten Kvarnibble 2:53 i Upplands-Bro kommun.

Kommunstyrelsen lämnade ett yttrande till Mark- och miljödomstolen den 30 maj 2018 § 93. Kommunstyrelsen mottog den 11 juli 2018 Swerock Aktiebolags bemötande av kommunens yttrande (aktbilaga 78–81).

Samhällsbyggnadskontoret har tagit del av Swerocks bemötande och står fast vid kommunstyrelsens yttrande den 30 maj 2018 §93. I förslag till yttrande den 21 augusti 2018 utvecklar Samhällsbyggnadskontoret sitt svar på Swerocks bemötande.

Samhällsbyggnadskontoret vidhåller att lokaliseringen är olämplig och strider mot översiktsplanen för Upplands-Bro kommun. Förslaget till lokalisering av ny bergtäkt bedöms inte förenlig med miljöbalkens krav om god hushållning. Bland annat med hänsyn till närheten till befintliga och kommande bostäder, växt- och djurliv på platsen samt det större sammanhängande skogsområde som området idag är en del av.

Beslutsunderlag

- Samhällsbyggnadskontorets tjänsteskrivelse den 21 augusti 2018.
- Mark- och miljödomstolens remiss, aktbilaga 85 den 11 juli 2018.

- Swerock Aktiebolags bemötande av yttrande, aktbilaga 78-81, den 11 juli 2018.
- Upplands-Bro Kommunstyrelsens yttrande över ansökan om bergtäkt på fastigheten Kvarnibble 2:53 i Upplands-Bro kommun, den 30 maj 2018, §93.
- Swerock AB:s ansökan om tillstånd för bergtäkt samt bortledning av grundvatten med tillhörande verksamheter inom fastigheten Kvarnibble 2:53 i Upplands-Bro kommun, inkommen den 27 mars 2018.
- Upplands-Bro Kommunstyrelsens yttrande över samråd inför ansökan om bergtäkt på fastigheten Kvarnibble 2:53 i Upplands-Bro kommun, den 31 maj 2017, §50.
- Översiktsplan för Upplands-Bro kommun, ÖP 2010, antagen av kommunfullmäktige den 15 december 2011, § 162 och aktualitetsförklarad av Kommunfullmäktige den 21 mars 2018, § 42.
- Fördjupad översiktsplan för landsbygden i Upplands-Bro, FÖP 2016, antagen av Kommunfullmäktige den 14 juni 2017, § 81.
- RUFS 2050, antagen 12 juni 2018.
- Förslag till Landsbygds- och skärgårdsstrategi för Stockholmsregionen, rapport 2017:11, TRN 2016-0127.
- Kartvisaren Ballast från SGU, Sveriges Geologiska Undersökning. Aktuell bild av tillgängliga och aktiva bergtäkter i Stockholms län och angränsande län.
- Hållbar ballastförsörjning – förutsättningar i Stockholms och Uppsala län SGU-rapport 2018:09.
- Länsstyrelsen i Stockholms läns faktablad 2003:06 och rapport ”Masshantering i Stockholms län” 2000:11.

Ärendet

Kommunstyrelsen lämnade ett yttrande till Mark- och miljödomstolen den 30 maj 2018 § 93. Kommunstyrelsen mottog den 11 juli 2018 Swerock Aktiebolags bemötande av kommunens yttrande (aktbilaga 78–81).

Kommunstyrelsen har beviljats anstånd att lämna yttrande i ärendet senast den 12 september 2018.

Samhällsbyggnadskontoret har tagit del av Swerocks bemötande och står fast vid kommunstyrelsens yttrande den 30 maj 2018 §93.

I förslag till yttrande den 21 augusti 2018 utvecklar Samhällsbyggnadskontoret sitt svar på Swerocks bemötande punktvis och med hänvisning till löpnummer

för punkterna enligt aktbilaga 78–81. Svaret sorteras under rubriker som återfinns i Kommunstyrelsens yttrande den 30 maj 2018 §93.

Samhällsbyggnadskontoret vidhåller att lokaliseringen är olämplig och strider mot översiktsplanen för Upplands-Bro kommun.

Förslaget till lokalisering av ny bergtäkt bedöms inte förenlig med miljöbalkens krav om god hushållning. Bland annat med hänsyn till närheten till befintliga och kommande bostäder, växt- och djurliv på platsen samt det större sammanhängande skogsområde som området idag är en del av.

I ansökan som Swerock AB har lämnat är beskrivningen av planförhållandena felaktiga. Upplands-Bros översiktsplan pekar tydligt ut den plats som föreslås för bergtäkt som prioriterad för areella näringar och mer specifikt för skogsmark – skogsnäring. Platsen är också prioriterad framför andra intressen för att utgöra en så kallad grön koppling.

Både befintliga och kommande boende riskerar att bli störda av täktverksamhet. I förslagets omedelbara närhet ligger ett större område som kommunen i gällande översiktsplan pekar ut för bebyggelseutveckling. Av både hållbarhets- och miljöhänsyn styrs i översiktsplanen bebyggelseutvecklingen på landsbygden till stråk med transportsamband för kollektivtrafik och med möjlighet till teknisk försörjning i form av kommunalt vatten och avlopp.

Området har höga rekreativa värden. Det ligger i ett större sammanhängande skogsområde som utgör ett viktigt rekreativområde för de närmast boende. Kommunens bedömning är också att naturvärdesbedömningen som tillhör tillståndsansökan generellt har satt för låga naturvärdesklasser för området.

Barnperspektiv

Syftet med yttrandet är att påverka utvecklingen så att den blir så bra som möjligt för såväl vuxna som barn. Både bostads- och fritidshusbebyggelse finns nu och kommer att utvecklas i det direkta närområdet till föreslagen verksamhetsplats. Upplands-Bro ska fortsätta vara en ”grön” kommun och möjligheter till närrekreation och friluftsliv ska utvecklas. Bland annat för att kunna säkerställa tillgången till rekreativområden för barn och för kommande generationer. Därför är det ur ett barnperspektiv olämpligt att exploatera naturmarken som finns på föreslagen plats.

Likaså kan till exempel en stor ökning av antalet tunga transporter i området innebära ökad olycksrisk. Barn är i det sammanhanget en särskilt utsatt grupp.

Samhällsbyggnadskontoret

Sven-Olof Näslund

Tillförordnad Samhällsbyggnadschef

Ulrika Gyllenberg

Översiktsplanerare

Bilagor

1. Samhällsbyggnadskontorets förslag till yttrande, den 21 augusti 2018.
2. Mark- och miljödomstolens remiss, den 11 juli 2018.
3. Swerock Aktiebolags bemötande av yttrande, den 11 juli 2018.
4. Upplands-Bro Kommunstyrelses yttrande över ansökan om bergtäkt på fastigheten Kvarnibble 2:53 i Upplands-Bro kommun, den 30 maj 2018, §93.

Beslut sänds till

- Nacka tingsrätt, mark- och miljödomstolen, avdelning 4
Box 1104, 131 26 Nacka strand
mmd.nacka.avdelning4@dom.se

Kopia till

- Bygg- och miljönämnden i Upplands-Bro kommun

Ulrika Gyllenberg
Översiktsplanerare
08-581 694 74
ulrika.gyllenberg@upplands-bro.se

Datum	Vår beteckning	Er beteckning
2018-08-21	KS 17/0103	M 7481-17

Nacka tingsrätt, mark- och miljödomstolen
Box 1104, 131 26 Nacka strand
mmd.nacka.avdelning4@dom.se

Yttrande över Swerock Aktiebolags bemötande av Kommunstyrelsens yttrande över ansökan om tillstånd för bergtäkt samt bortledning av grundvatten med tillhörande verksamheter inom fastigheten Kvarnibble 2:53 i Upplands-Bro kommun.

Upplands-Bro kommun har tagit del av Swerocks bemötande av kommunstyrelsens svar i ärendet och står fast vid kommunstyrelsens yttrande den 30 maj 2018 §93.

Kommunen vidhåller att lokaliseringen är olämplig och strider mot översiktsplanen för Upplands-Bro kommun. Förslaget bedöms vara oförenligt med miljöbalkens krav om god hushållning.

Kommunen utvecklar nedan sitt svar på Swerocks bemötande punktvis och med hänvisning till löpnummer enligt aktbilaga 78–81. Svaret sorteras under rubriker som återfinns i Kommunstyrelsens yttrande den 30 maj 2018 §93.

Förslaget till lokalisering strider mot översiktsplanen för Upplands-Bro kommun

- Swerock har i sitt bemötande inte bifogat någon revidering av den inlämnade ansökans felaktiga beskrivningar av planförhållandena för platsen som föreslås för bergtäkt.¹ I ansökan och tillhörande MKB står fortfarande att inga särskilda intressen finns utpekade i direkt anslutning till det planerade verksamhetsområdet. Upplands-Bros gällande översiktsplan pekar tydligt ut den plats som föreslås för bergtäkt som prioriterad för areella näringar och mer specifikt för skogsmark – skogsnäring.² Platsen är också prioriterad framför andra intressen för att utgöra en så kallad grön koppling.³ Dessutom ligger i täktförslagets omedelbara närhet ett större område som är ett av de sex områden på landsbygden som kommunen

¹ Punkt 3.3–3.8 i aktbilaga 78.

² Karta ”Areella näringar” sidan 39, FÖP 2016.

³ Karta ”Gröna kopplingar” sidan 73, text på sidan 72 och 74 i FÖP 2016, sidan 122 i ÖP 2010.

pekar ut för bebyggelseutveckling.⁴

- Sweroc tolkar översiktsplanen som att täktverksamhet inte strider mot planen. Kommunen är av motsatt uppfattning. Därför vill Swerock poängtera att en översiktsplan inte är legalt bindande.⁵ Kommunen framhåller 3 kapitlet 2 § Plan- och Bygglagen och trycker på att översiktsplanen ska ange inriktningen för den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön. Planen ska även ge vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.

Kommunen framhåller också att den aktuella utredningen SOU 2018:46 konstaterar att *”...det finns ett ökat intresse av att bo och verka på våra landsbygder. Översiktsplanen med sitt långsiktiga perspektiv i detta sammanhang är ett viktigt planinstrument.”* Upplands-Bro kommuns översiktplan strävar efter att bevara och utveckla landsbygdens unika värden. Likaså trycker SOU 2018:46 på att dialogen i översiktsplaneprocessen är viktig för efterföljande planering. *”Beslut som grundar sig på genomarbetade och aktuella översiktsplaner kan minska risken för överprövning och överklaganden.”*⁶

Areell näring och grön koppling är prioriterade på platsen

- Swerock gör en egen tolkning av begreppet areella näringar som skulle innebära att areell näring betyder *”en verksamhet som tar större arealer i anspråk och som inte kan eller bör ligga för nära tätbebyggt område”*. Tolkningen är varken förenlig med vedertagen begreppsförklaring eller med definitionen för de utpekanden som är beslutade i Upplands-Bros gällande översiktsplan.⁷ Kommunen håller heller inte med Swerock om att täktverksamhet är en areell näring.⁸
- Swerock ifrågasätter vidare översiktsplanens utpekande av platsen som prioriterad för areella näringar och hänvisar till att skogsbruket är mindre attraktivt på föreslagen plats eftersom den består av hållmarker.⁹ Men just därför har kommunen också pekat ut platsen för att utgöra en så kallad grön koppling där naturmiljöer behöver bevaras och stärkas för biologiska och

⁴ Karta ”Bebyggelseutveckling”, sidan 47 och text på sidan 42–46, FÖP 2016.

⁵ Punkt 3.8 i aktbilaga 78.

⁶ SOU 2018:46 punkt 6.3-Urbanisering och levande landsbygd. Dessutom har regeringen även i propositionen *En sammanhållen politik för Sveriges landsbygder – för ett Sverige som håller ihop* bedömt att landsbygdernas värden och utvecklingsmöjligheter bör tydliggöras i den kommunala översiktsplaneringen, vilket Upplands-Bro kommun här tagit fasta på.

⁷ Punkt 3.6 i aktbilaga 78. Se även Ordförklaringar och centrala begrepp, sidan 6 i FÖP 2016.

⁸ Punkt 3.7 i aktbilaga 78.

⁹ Punkt 3.7 i aktbilaga 78.

rekreativa funktioner.¹⁰ Området ingår som helhet i ett större skogligt sammanhang där kommunen har tagit tydlig ställning till att de areella näringarna prioriteras och ska ges förutsättningar för att kunna fortleva och utvecklas.¹¹ Inriktningen i översiktsplanen är också att större sammanhängande obebyggda områden samt tysta områden (vilket platsen för ansökan betraktas som) ska undantas från ny bebyggelse.¹²

Lokaliseringen strider mot inriktningar i den regionala utvecklingsplanen

- Swerock motiverar lokaliseringen av förslaget bland annat med att det finns brist på ballastmaterial till betong i Stockholmsregionen och att Swerocks täkt i Gladökvärn söder om Stockholm håller på att ta slut.¹³ Kommunen håller inte med om att detta är tillräckliga skäl för föreslagen placering. Upplands-Bro har noga avvägt sin roll i regionen och har genom aktuell översiktsplan samrått även mellankommunala och regionala behov. I planen är 2030 horisontår. Kommunen är redan väl försedd med täkter. Kommunen uppfyller även förslaget till RUFSS 2050 planeringsinriktningar om att ge stöd för omlastningsstationer för täktmaterial och schaktat material i hamn – och järnvägsnära lägen. Vidare har en hög planberedskap skapats i kommunen för verksamheter som kan vara störande för omgivningen. Dels i befintliga verksamhetsområden, men också i anslutning till Bro trafikplats och norr om E18 vid Kungsängen. Här finns bland annat en av Sveriges största avfallsanläggningar som nu också utökas med biogas- och kraftvärmeanläggning i Högbytorp samt regionalt viktiga logistikcentra.
- Swerock bedömer vidare att samhället är i stort behov av en ny bergtäkt i Upplands-Broregionen.¹⁴ Kommunen vill återigen poängtera att Länsstyrelsen har delat in länet i grova drag i fem försörjningsområden, varav Upplands-Bro tillhör den nordvästra delen. Denna del har enligt Länsstyrelsen störst tillgång till befintliga bergtäkter i länet.¹⁵

¹⁰ En väl fungerande grön koppling bör ha en bredd på ungefär 500 meter. De utpekade kopplingarna är till för biologisk mångfald, ekosystemtjänster, friluftsliv, rekreation, kultur och upplevelser. Detta både i ett lokalt, regionalt och nationellt perspektiv. På aktuell plats anknyter kopplingen i öster till riksintresset för kulturmiljövård Håtuna - Håbo-Tibble som ligger cirka 800 meter från planerat täktområde.

¹¹ Punkt 3.7 i aktbilaga 78.

¹² Se sidan 42 i FÖP 2016 samt sidan 64 i ÖP 2010. Med ny bebyggelse menas också till exempel täktverksamhet eller andra verksamheter som bullrar.

¹³ Punkt 2.3, 2.32-2.33 och 2.10 i aktbilaga 78.

¹⁴ Punkt 2.11 i aktbilaga 78.

¹⁵ Avgränsningarna av försörjningsområdena har gjorts med utgångspunkt från lokaliseringarna av de större grusfyndigheterna, befintliga bergtäkter samt befintligt vägnät. En avstämning med senaste data via den digitala kartvisaren Ballast från SGU, Sveriges Geologiska Undersökning ger motsvarande bild av tillgängliga och aktiva bergtäkter i Stockholms län.

- Swerock motiverar också lokaliseringen med att RUFSS 2050 anger att behovet att berg- och grusmaterial är stort.¹⁶ Kommunen ifrågasätter inte att behovet finns, men ser inte att det motiverar detta förslag till lokalisering. Även Landsbygdsutvecklingen är prioriterad i arbetet med RUFSS 2050. En levande landsbygd är en förutsättning för att Stockholmsregionen ska nå visionen i RUFSS 2050. Förhållningssätten i RUFSS 2050 är att landsbygden är en del av regionens identitet och attraktivitet. *”Här finns möjlighet till rekreation, arbetstillfällen och viss bostadsförsörjning. På landsbygden finns areella näringar, olika verksamheter och potential för odling av bio-bränsle och närproducerad mat. Större utbyggnader och etableringar av störande verksamhet i stora, opåverkade och tysta områden ska undvikas.”*¹⁷
- Swerock hänvisar vidare till SGU rapport 2018:09 och beskriver att om inte tillstånd till nya täkter meddelas i Stockholm/Uppsala-regionen uppstår en brist på ballastmaterial på sikt.¹⁸ Kommunen konstaterar återigen att den plats som föreslås för ny täkt inte är lämplig för detta ändamål. Ovan nämnda SGU-rapport fastslår också att Upplands-Bro kommun har begränsade förutsättningar på kommunnivå för ballastförsörjningen i regionen och att kommunen därför ska behandla denna fråga i översiktsplaneringen¹⁹. Detta har kommunen gjort. För det regionala sammanhanget så hänvisar kommunen vidare till den regionövergripande Landsbygds- och skärgårdsstrategi för Stockholmsregionen som är kopplad till RUFSS 2050. Strategin syftar till att stärka möjligheten att bo och verka på landsbygden och i skärgården i Stockholms län.²⁰ Detta är också vad Upplands-Bro kommun strävar efter. Det är därför olämpligt att i ett område som är utpekad för landsbygdsutveckling förändra livsvillkoren för människor och natur så väsentligt som en bergtäkt gör.

Konflikter med bostadsbebyggelse

- Både kommande och nuvarande bostäder finns i direkt anslutning till föreslagen plats och riskerar att bli störda av täktverksamhet samt den tunga trafiken till och från densamma. I förslagets omedelbara närhet, både i väster, norr och öster, ligger ett större område som kallas Lunda och som är ett av de sex områden på landsbygden som kommunen i översiktsplanen

¹⁶ Punkt 2.12 i aktbilaga 78.

¹⁷ RUFSS 2050, sidan 73.

¹⁸ Punkt 2.14 – 2.16 i aktbilaga 78.

¹⁹ Sidan 23-24 samt figur 8 i rapport 2018:09 från SGU.

²⁰ I strategin drar man bland annat slutsatsen att naturmiljön är landsbygdens viktigaste resurs och att den därför måste både värnas och utvecklas. Fyra insatsområden har identifierats: förbättra tillgängligheten, stärk det lokala näringslivet, utveckla levande lokalsamhällen och utveckla natur-, kultur- och rekreationsvärden.²⁰

pekar ut för bebyggelseutveckling.²¹

- Enligt Swerock har ansökan tagit hänsyn till utvecklingsområdet Lunda i bullerutredningen. Kommunen håller inte med.²² Utredningen har endast placerat ut beräkningspunkter på täktens västra sida. Kommunen ifrågasätter också avståndet till punkterna. Swerock motiverar att beräkningspunkter valdes för att dessa var närmast täktens brytområde.²³ Kommunen påpekar att utvecklingsområdet inte endast ligger väster om brytområdet utan också i norr och öster. Likaså förväntas bebyggelsen kunna komma att ligga i direkt anslutning till brytområdet och inte på 300 meter som redovisas i utredningen.²⁴
- Swerock ifrågasätter relevansen i Boverkets allmänna råd 1995:5. Kommunen håller inte med och vill framhålla att förutom Boverket så har även den aktuella rapporten *Hållbar ballastförsörjning – förutsättningar i Stockholms och Uppsala län*²⁵ angett riktlinjen att bergtäkt inte bör placeras närmare samlad bebyggelse än 500 meter.²⁶

Högt bebyggelsetryck skyndar på utvecklingen

- Swerock framför att det saknas möjlighet eller behov av att ytterligare beakta den eventuella utformningen av utvecklingsområdet Lunda i samband med föreliggande tillståndsansökan. De hänvisar till att bostadsområdet ännu inte är detaljplanlagt.²⁷ Kommunen påtalar därför igen att det i området som helhet finns idag ett högt bebyggelsetryck. Kommunen har bland annat tagit emot ansökningar för förhandsbesked för drygt ett tiotal nya bostäder, varav några ligger inom mindre än ett par hundra meter från föreslagen täkts brytområdesgräns. Det kan sannolikt bli så att detaljplan kommer tas fram med hänsyn till omfattningen av bygglovspliktiga byggnadsverk i bebyggelsen. Enligt nu antagen VA-utbyggnadsplan för Upplands-Bro planeras området anslutas till kommunalt vatten och avlopp under perioden 2029–2035.²⁸

²¹ Punkt 3.12-15 samt 3.9-3.11 i aktbilaga 78.

²² Punkt 2.10 i aktbilaga 78.

²³ I Swerocks ansökan på sidan 7 står att den nya bebyggelsen ligger cirka 300 meter från föreslagen täkt och i tillhörande miljökonsekvensbeskrivning på sidan 39 står det 200 meter, men snarare kan en direkt närhet förväntas. FÖP 2016 beskriver att bebyggelse framförallt ska passas in i skogsbyn och att sammanhängande öppna landskapsrum och viktiga siktlinjer ska bevaras. Husen bör placeras i kantzoner i landskapet och inte på öppen åkermark.

²⁴ Punkt 3.10 i aktbilaga 78.

²⁵ SGU-rapport 2018:09

²⁶ Punkt 3.15 i aktbilaga 78.

²⁷ Punkt 3.11 i aktbilaga 78.

²⁸ VA-plan Upplands-Bro kommun, antagen i Kommunfullmäktige 13 juni 2018.

Förslagets påverkan på naturmiljön bedöms oacceptabel

- Kommunen vidhåller att naturvärdesbedömningen i tillståndsansökan generellt har satt för låga naturvärdesklasser.²⁹
- Kommunen påpekar också att omfattningen av naturvärdesinventeringen är acceptabel, men att det är anmärkningsvärt att inte fler naturvårdsarter observerades i området då det under kommunens besök noterades betydligt fler.³⁰
- Kommunen står fast vid att uppväxta skogsområden som har uppnått en ålder på cirka 70 år bedöms till klass 4. Rena hyggen kan klassas till lågt naturvärde.³¹
- Swerock anför att delområde 2 har fått en klass 4 eftersom inte tillräckligt många naturvårdsarter observerades i området³². Kommunen ifrågasätter det. Vid kommunens fältbesök observerades blåmossa, granbarkgnagare, granbräken och gullpudra i delområdet. Samtliga dessa utgör signalarter. Vidare står det i Swerocks bemötande att två orkidéer (jungfru marie nycklar och nattviol) är funna i området. Dessa finns inte med under beskrivningen av delområdet i underlaget till ansökan. Jungfru marie nycklar utgör dessutom även en signalart. Det sammantagna artvärdet blir således ”*visst till påtagligt*”. Kommunens bedömning är att det går att bryta ut områden inom delområde 2 som bör ha klass 2 och att den största delen bör ha klass 3.³³
- Delområde 5 har i underlaget till ansökan getts en klass 3 beroende på att artvärdet bedömdes till ”*visst artvärde*”. Under kommunens fältbesök noterades även den rödlistade reliktbocken som utgör en signalart. Hällmarkstallskogar är generellt artfattiga biotoper och kommunens bedömning är att tallticka och reliktbock räcker för påtagligt artvärde. Denna bedömning gjordes även av de konsulter som gjorde naturvärdesbedömningarna åt Trafikverket vid arbetet kring Ostlänken. Slutsatsen är att område 5 ska ha naturvärde klass 2.³⁴

²⁹ Punkt 3.69 i aktbilaga 78. Se även kommunens bedömning av natur- och rekreationsvärden med anledning av ansökan, den 7 maj 2018, som bilades Kommunstyrelsens yttrande den 30 maj 2018 §93.

³⁰ Punkt 3.74 i aktbilaga 78.

³¹ Punkt 3.70 i aktbilaga 78.

³² Punkt 3.71 i aktbilaga 78.

³³ Punkt 3.71 och 3.73 i aktbilaga 78.

³⁴ Punkt 3.71 och 3.73 i aktbilaga 78.

- Att skogen har en lång kontinuitet på hållmarken är en aspekt att ha med sig när områdets biotopvärde bedöms.³⁵
Totalt sett håller kommunen fast vid att den planerade verksamheten kommer att fragmentera upp landskapet och därmed försämra spridningsmöjligheterna för växt och djurliv i området. Förslaget innebär ingrepp i naturmiljön i ett hittills opåverkat naturområde.
- Inom området finns också trädklädda myrar som generellt har ett värde för den biologiska mångfalden då de skapar en variation i landskapet. Kommunens bedömning är att dessa områden har en hög grad av naturlighet och därför bör de få klass 3. De är påtagligt artrikare än omgivande landskap då de är viktiga som uppväxt- och födosöksområden för många djur.³⁶

Förslagets påverkan på rekreativa värden bedöms oacceptabel

- Swerocks bemötande på frågan om rekreativa värden hänvisar till punkt 3.67 i aktbilaga 78. Denna punkt behandlar dock endast frågan om att det saknas riktlinjer för damning i yttre miljö³⁷. Kommunen påpekar därför igen att området har höga rekreativa värden och hänvisar till ställningstagandena i Kommunstyrelsens yttrande den 30 maj 2018 §93.

UPPLANDS-BRO KOMMUN

Camilla Janson
Kommunstyrelsens ordförande

Maria Johansson
Kommundirektör

³⁵ Punkt 3.72 i aktbilaga 78.

³⁶ Punkt 2.79 i aktbilaga 78.

³⁷ Punkt 3.67 i aktbilaga 78.

Mål nr M 7481-17	Avdelning 4
---------------------	-------------

Anges vid kontakt med domstolen

Mottagare, se nedan

Swerock Aktiebolag
angående **Ansökan om tillstånd för bergtäkt samt bortledande av grundvatten med tillhörande verksamheter inom fastigheten Kvarnibble 2:53 Upplands-Bro kommun**

Ni ska lämna ett skriftligt yttrande över bifogade handlingar, aktbilaga 78-81.

Yttrandet ska ha kommit in till domstolen **senast den 10 augusti 2018**.

Domstolen avser att hålla huvudförhandling i målet den 5 november 2018.

Pernilla Kumlin Fliesberg
Telefon 08-561 656 40

Mottagare

Bygg- och miljönämnden i Upplands-Bro kommun, 196 81 Kungsängen
Kvarnibble Vattenledningsföretag, Hjalmar Tesch Killinge Gårdsväg 3, 197 93 Bro
Länsstyrelsen i Stockholms län, Box 22067, 104 22 Stockholm
Sveriges geologiska undersökning, Box 670, 751 28 Uppsala
Trafikverket, Box 810, 781 28 Borlänge
Upplands-Bro kommun, 196 81 Kungsängen

Dok.Id 550578

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1104 131 26 Nacka strand	Augustendalsvägen 20	08-561 656 40 E-post: mmd.nacka.avdelning4@dom.se www.nackatingsratt.domstol.se	08-561 657 99	måndag – fredag 08:00–16:30

Mark- och miljödomstolen
Nacka tingsrätt
131 26 Nacka Strand

Malmö den 28 juni 2018

NACKA TINGSRÄTT
Avdelning 4
INKOM: 2018-06-28
MÅLNR: M 7481-17
AKTBIL: 78

Endast via e-post: mmd.nacka@dom.se

Mål nr 7481-17

1. Inledning

- 1.1 Swerock AB ("Swerock") har genom underrättelse från Mark- och miljödomstolen, daterad den 21 juni 2018, givits möjlighet att bemöta inkomna yttranden i målet. För att begränsa omfattningen av bemötandet kommer Swerock att svara samlat under respektive sakfråga. Yttrandena kommer således inte att besvaras i nummerordning. Vidare har inte synpunkterna från respektive yttrande upprepats innan de bemöts. Anledningen är att ett sådant tillvägagångssätt skulle göra att bemötandet blir oerhört omfattande, fullt av upprepningar och i princip omöjligt att läsa.
- 1.2 Samtliga svar som är av mera miljöteknisk eller teknisk karaktär har bemötts av den konsult som varit involverad i framtagande av underlaget i ansökningsärendet.
- 1.3 Vidare har vissa av synpunkterna i de inkomna yttrandena lett till att Swerock har reviderat några av de villkor som bolaget har föreslagit i ansökan. För tydlighetens skull har Swerock valt att bilägga samtliga förslag till villkor till detta yttrande, se Bilaga 1.

2. Länsstyrelsen

2.1 Fråga gällande lokalisering och behov

2.2 Inledning

- 2.3 Som framgår av bolagets ansökan om tillstånd för ny bergtäkt är huvudsyftet med bergtäkten i Kvarnibble att säkerställa tillgången på ballastmaterial för tillverkning av betong, då detta bedöms vara en bristvara i Stockholm och Norra Stockholms län.
- 2.4 Vid lokaliseringsutredningen har därför lämpligt berg för betongtillverkning varit det mest grundläggande och viktigaste urvalskriteriet. Av den årliga produktionen beräknas ca 200 000 - 350 000 ton ballastmaterial

Stockholm
Göteborg
Malmö
Linköping
Norrköping

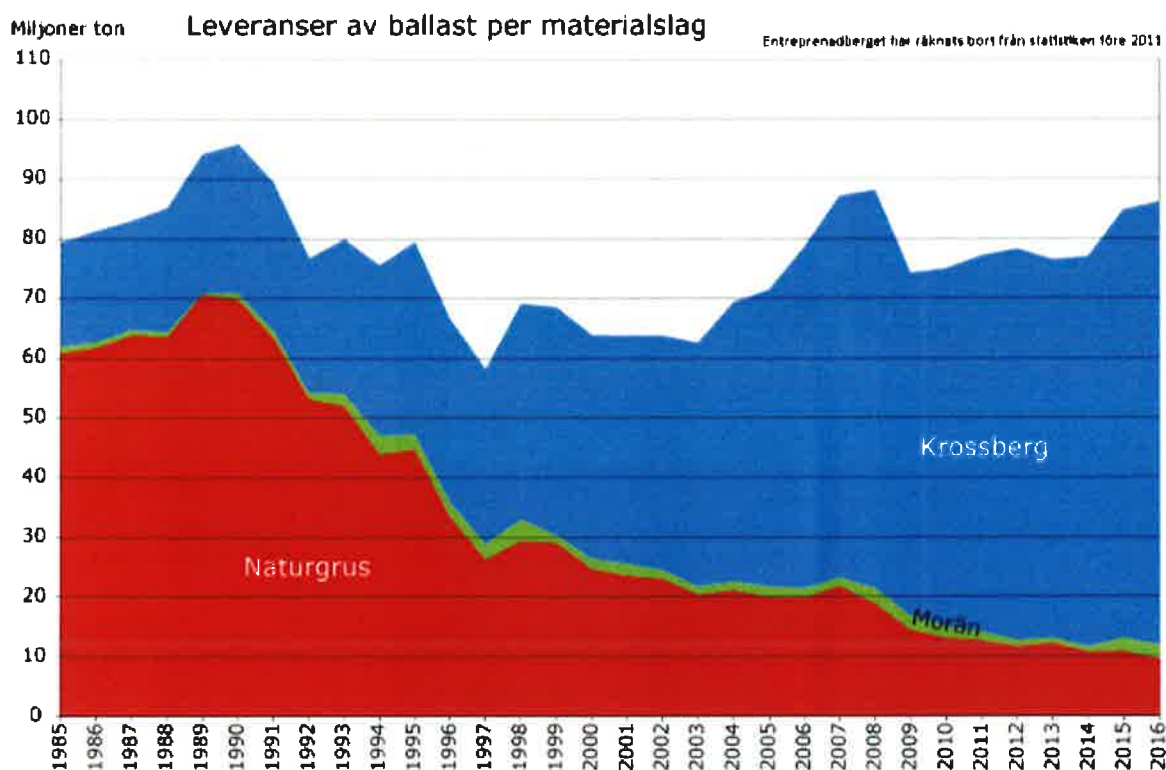
Advokatfirman Delphi
Stora Nygatan 64
211 37 Malmö
Tel 040-660 79 00
Fax 040 660 79 09
malmö@delphi.se
www.delphi.se

levereras till betongändamål. För att dessa mängder ska kunna levereras till betongändamål måste ytterligare 25% ballastmaterial produceras. Fraktionerna som uppstår i produktionen men som inte kan användas för betongtillverkning säljs till annat ändamål. Vilka områden i regionen som kan vara lämpliga som bergtäkter där dessa förutsättningar finns framgår av lokaliseringsutredningen, bilaga C till ansökan. Berg som är lämpligt för betongtillverkning är svårt att hitta i regionen och måste brytas där det fysiskt är beläget, se nedan. Vidare kan inte behovet av bergtäkter begränsas till en kommun utan måste bedömas i ett regionalt perspektiv. Till betongtillverkning krävs CE-märkt ballastmaterial vilket innebär att krossat berg från t.ex. förbifart Stockholm eller andra tunnelprojekt inte går att använda.

- 2.5 I bolagets ansökan har andra tillståndsgivna täkter studerats och bolaget anger att det inom 30 km från den föreslagna lokaliseringen i Kvarnibble finns 9 aktiva bergtäkter, figur 8 i Lokaliseringsutredningen. Underlaget till dessa uppgifter är hämtade från länsstyrelsen. Enligt nya uppgifter sedan lokaliseringsutredningen skrevs har en av de nio angivna bergtäkterna numera avslutats. Vad Swerock erfar har majoriteten av de åtta återstående bergtäkterna förhöjd eller delvis förhöjd glimmerhalt i berggrunden eller förhöjd strålning i berggrunden. I de fall där berggrunden delvis har förhöjd glimmerhalt är leverans av ballastmaterial till betongtillverkning eventuellt möjlig. Delvis för höjd glimmerhalt är ett tecken på varierande berggrund (och därmed varierande kvalitet) vilket naturligt medför svårigheter att leverera större mängder stabilt ballastmaterial till betong, se vidare avsnitt 2.28 och 2.29. Större mängder stabilt ballastmaterial är en förutsättning för användningen till betong och för att betongrecepten ska klaras. Övriga bergtäkter klarar inte kraven för betongtillverkning p.g.a. av förhöjd glimmerhalt eller förhöjd strålning. Vid bedömning av tillgången på ballastmaterial till betongtillverkning kan dessa täkter därför inte medräknas.
- 2.6 Behovet av en ny bergtäkt som kan leverera ballastmaterial till betongtillverkning ska därför bedömas utifrån tillgången på ballastmaterial till betong från täkter som har geologiska förutsättningar att leverera ballastmaterial för betongtillverkning samt de ännu befintliga naturgrustäkterna varifrån stora delar av ballastmaterialet till betongtillverkning fortfarande kommer. Utöver dessa befintliga tillgångar i regionen tillgodoses behovet av ballastmaterial för betongtillverkning från andra täkter belägna på ett längre avstånd, bl.a. Swerocks bergtäkt Gladökvärn i Huddinge.

2.7 Användningen av ballast i Sverige

2.8 Varje år används ca 85 miljoner ton ballast i Sverige till vägar, järnvägar och betong. Ballast är därmed den största råvaran som produceras i Sverige. År 2016 uppgick leveranserna av ballast till 86 miljoner ton vilket var 2 miljoner mer än 2015. Leveranserna förväntas fortsätta öka och beror på ökat byggande (www.sgu.se)

Figur 1. Leveranser av ballast per materialslag 1985-2016, SGU.

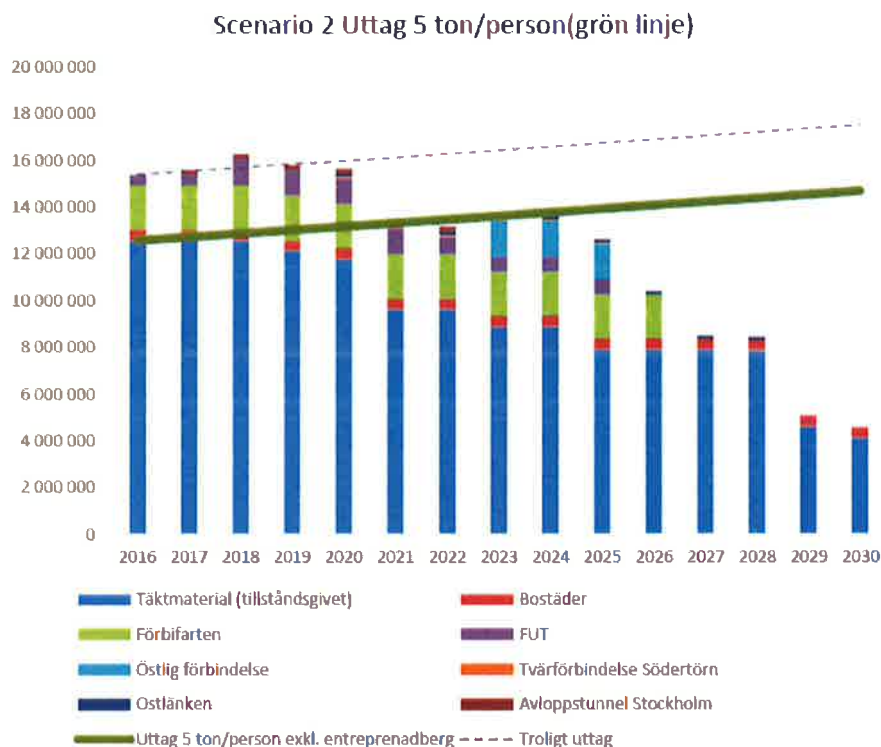
2.9 Figur 1 visar att andelen naturgrus minskar och andelen krossat berg ökar över tid. Att andelen naturgrus minskar är kopplat till det nationellt antagna miljömålet som innebär att nya tillstånd för naturgrustäkter inte kan påräknas.

2.10 I Stockholmsregionen finns en brist på ballastmaterial till betong. Inom Swerock märks det genom det enorma tryck på Swerocks bergtäkt i Gladökvärn, Huddinge, där 1 milj. ton berg per år tas ut. Ballast levereras till hela Stockholm med omnejd från denna täkt, till många ändamål för att kvaliteten är så hög, ända till Upplands-Bro och Enköping för betongtillverkning. Detta för att befintliga täkter i det närområdet inte klarar kraven för ballastmaterial till betong. En stor del av ballastmaterialet från Gladökvärn säljs externt (utanför Swerock och Peab). Gladökvärn

håller på att ta slut. Dessutom är det varken miljömässigt hållbart eller ekonomiskt försvarbart att transportera ballast genom hela Stockholm eller från angränsande län.

- 2.11 Det är Swerocks bedömning att samhället har ett stort behov av en ny bergtäkt i Upplands-Broregionen samt norra och nordvästra Stockholm, i första hand för att säkra tillgången på ballast till betongtillverkning som kräver ett särskilt ballastmaterial. Om så inte vore fallet skulle en ansökan om tillstånd för en ny bergtäkt inte inledas och bekostas av bolaget. Swerocks inställning bekräftas dessutom av flera officiella handlingar. Vidare framgår det av SGUs yttrande (aktbilaga 67) att Swerocks beskrivning av en hög bergkvalitet stämmer överens med SGUs uppgifter samt att det är mycket positivt att bergmaterialet även är lämpligt som betongballast.
- 2.12 I Rufs 2050 (Regional Utvecklingsplan för Stockholmsområdet) anges att i samtliga 26 kommuner i Stockholms län råder det bostadsbrist. Bostadsbeståndet behöver utökas från 1 milj. 2015 till 1,6 milj. 2050. Dessutom krävs utbyggnad av system för avfall- och masshantering, samt täkter. I Rufs 2050 anges vidare att utvecklingen av bebyggelse och infrastruktur är beroende av berg- och grusmaterial för konstruktions- och markförberedande arbeten.
- 2.13 Ecoloop har utfört en Kapacitetsanalys för Stockholm/Uppsala 2016 och 2017. Figur 2 nedan visar att den tillståndsgivna mängden ballast sjunker (blå stapel) samtidigt som behovet ökar (grön linje). Tillgången är inte säkerställd fast entreprenadberg från olika byggprojekt medräknas och det beror på att befintliga täkters tillstånd i regionen går ut eller att täkterna tar slut.

6.2. Scenario 2, Uttag av ballast ökar med befolkningsökning enligt RUF5 Hög

Figur 2. Scenario 2, EcoLoop.

2.14 Om inte tillstånd till nya täkter meddelas i Stockholm/ Uppsalaregionen uppstår en brist på ballastmaterial på sikt, från 2021 eller 2024, till följd av kraftig befolkningsutveckling (entreprenadberg inräknat). Bristen på ballastmaterial leder till:

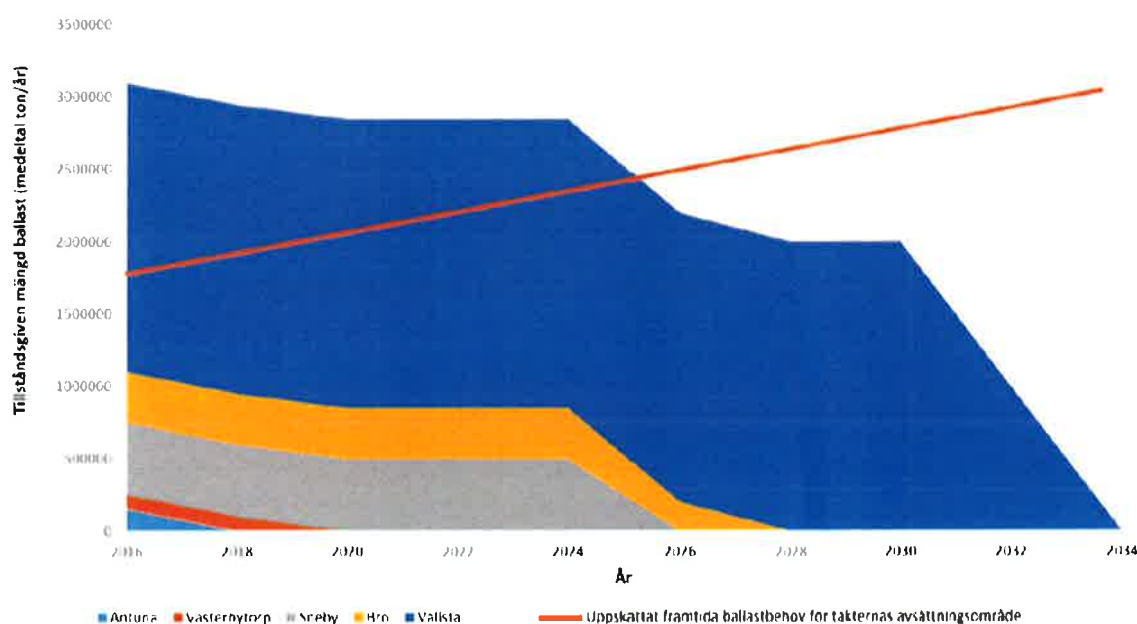
- att projekt inte kan genomföras som planerat,
- att ballastmaterial får köras in från angränsande län med betydande miljöpåverkan och ökade kostnader som följd, samt
- att projekt blir dyrare och riskerar att bli så dyra att de inte kan genomföras.

2.15 Etablering av en ny bergtäkt för att säkra upp tillgången på ballastmaterial till betong är en lång process. Från det att tillstånd meddelas och tillståndet tas i anspråk tar det flera år innan täkten är i full drift och inställningar i produktionen, skapande av ytor, provtagning har skett. Att en brist på ballastmaterial skulle uppstå runt 2021-2024 kan därför inte sägas vara en avlägsen fråga.

2.16 Av SGUs rapport 2018:09 Hållbar ballastförsörjning – förutsättningar i Stockholms och Uppsala län, framgår att behovet av ballastmaterial är stort och prognosen är att efterfrågan på ballastmaterial i framtiden

kommer att vara högre jämfört med idag. Fram till 2035 kommer det årliga behovet att vara 20-25 % högre än genomsnittet för perioden 2000-2015. Beskrivningen av berggrunden i Stockholmsområdet och dess användbarhet som ballastmaterial motsvarar vad som presenterats i Swerocks ansökan och nedan.

2.17 Med den stora bostadsbristen som föreligger i Stockholm och norra Stockholms län är det viktigt att materialförsörjningen finns med i ett tidigt skede i markplaneringen. Tillgången på bergmaterial har kartlagts inom ramen för föreliggande ansökan och bedömningen är att både nya och befintliga bergtäkter behövs, se under avsnitt 2.5 ovan samt under 2.22 nedan 2.29 nedan.

Figur 3. Maximal tillståndsgiven mängd bergmaterial, WSP.

2.18 Figur 3 visar den maximala tillståndsgivna mängden utbrutet berg per år för respektive täkt inom 30 km transportväg från Kvarnibble. Av figuren framgår att behovet av ballastmaterial överstiger tillgängliga mängder ca vid år 2025 och att den tillståndsgivna mängden ballastmaterial är NOLL ca år 2034. Den tillståndsgivna mängden ballast minskar kraftigt vilket är kopplat till när tillstånden för befintliga täkter går ut, samtidigt som behovet av ballastmaterial ökar. Slutsatsen är att nya tillstånd måste meddelas för att undvika en brist i norra och nord västra Stockholms län. Nya tillstånd för naturgrustäkter kan inte påräknas annat än till specialändamål till följd av det nationellt antagna miljömålet. För att

täcka upp för naturgrustäkter som avslutas måste nya bergtäkter öppnas.

- 2.19 Det nationellt antagna miljömålet lyder: "Grundvatten ska ge en säker och hållbar dricksvattenförsörjning samt bidra till en god livsmiljö för växter och djur i sjöar och vattendrag."
- 2.20 Miljömålet innebär att naturgrusavlagringar (grusåsar) ska skyddas då de ofta både har höga geovetenskapliga naturvärden och är viktiga för dricksvattenförsörjningen. Följden blir att brytning av naturgrus i naturgrustäkter måste upphöra för de ändamål där det går att ersätta naturgruset med annat material. För att miljömålet ska nås och för att styra teknikutvecklingen framåt meddelas få nya tillstånd för naturgrustäkter och har så skett under en tid. Nya tillstånd kan endast påräknas i undantagsfall där naturgruset ska användas till ändamål där något ersättningsmaterial inte finns. Ett exempel på det är t.ex. finsand till golvavjämningssprodukter.
- 2.21 Som insatsmaterial vid betongtillverkning har naturgrus använts traditionellt. De naturligt runda kornen i naturgruset är viktiga parametrar i betongrecepten och gör att betongmassan får bra bearbetningsegenskaper. Att det skulle bli en brist på naturgrus, till följd av miljömålet, har varit känt under en tid och detta har fört forskning och teknikutvecklingen framåt för att hitta ersättningsmaterial till ex. betong. Idag är det nu tekniskt möjligt att använda krossat berg vid betongtillverkning, om berget har rätt egenskaper och rätt sammansättning. Swerock har kommit långt i sitt arbete med omställning till krossat berg istället för att använda naturgrus och vid många av bolagets betongfabriker har omställning till krossat berg skett. I dagsläget är det tillgången till lämpligt berg som avgör om omställning kan ske.
- 2.22 Eftersom tillgång till naturgrus för betongtillverkning har funnits traditionellt är många befintliga bergtäkter öppnade innan arbetet med omställningen till krossat berg till betong på allvar tagit fart, och för andra ändamål (vägbyggnad). Många bergtäkter har därmed andra kvaliteter än vad som krävs för betong och det är inte självklart att befintliga bergtäkter kan leverera ballastmaterial till betongtillverkning. Bergkvaliteten varierar också i olika bergtäkter och beror på vilken berggrund som finns i bergtäkten. Bergtäkterna är därför olika lämpliga till olika ändamål.
- 2.23 En bergtäkt vars produkter är lämpliga till vägbyggnadsändamål uppfyller vissa kvalitetsparametrar medan en bergtäkt vars produkter är lämpliga till betongtillverkning uppfyller andra kvalitetsparametrar. Till vägbyggnad är parametrar som kulkvarnsvärde, Los Angeles-tal och Micro-Devalvärden viktiga kvalitetsparametrar och beskriver hårdheten på

ballastmaterialet. Till betongtillverkning är andra parametrar viktiga för hållfastheten som ex. Glimmer (sprödhet), aktivtetsindex (strålning) och ASR (alkalisilikareaktivitet). Kvalitetsparametrarna framgår av figur 4 nedan.

VÄG	Klass 1	Klass 2	Klass 3	Klass 4
Kulkvarnsvärde, $A_{N11/16\text{ mm}}$	< 10 %	10–18 %	> 18 %	
Los Angelesvärde, $LA_{10/14\text{ mm}}$	< 30 %	< 30 %	> 30 %	> 50 %
MicroDevalvärde, $M_{De10/14\text{ mm}}$	< 7 %	7–14 %	> 14 %	> 30 %

BETONG	Klass 1	Klass 2	Klass 3	Klass 4
Glimmerhalt	< 10 %	10–20 %	> 20 %	> 50 %
Aktivtetsindex	< 1	1–2	> 2	
Alkalisilikareaktivitet ³	1	2	3	

³ Modifierad RILEM AAR1

Figur 4. Kvalitetsparametrar vägmateriell resp. betong (SGU-rapport 2018:09)

- 2.24 Den planerade bergtälkten i Kvarnibble klarar kraven för betong.
- 2.25 Svårigheter att finna ballast som klarar krav för betongtillverkning
- 2.26 Av inkomna yttranden framgår att man inte tycker att fler tälkter behövs, "det finns ju redan ett antal bergtälkter". Swerock vill framhålla att detta argument inte håller och speglar inte heller samhällets behov av ballastmaterial till betongtillverkning.
- 2.27 Av SGU-rapport 2018:09 och av Swerocks egna berggrundsstudier framgår att en dominerande bergart både norr och söder om Mälaren och Stockholm är metagråvacka (sedimentådergnejs). Denna bergart är relativt glimmerrik. Berg som innehåller en större andel glimmer går inte att använda som insatsmedel i betong för att kvalitetskraven inte kan klaras.
- 2.28 Utöver den dominerande bergarten är berggrunden i regionen och i befintliga bergtälkter varierande vilket medför varierande glimmerhalter. Med varierande berggrund och varierande glimmerhalter uppstår svårigheter i att kunna tillhandahålla en större volym av ett stabilt ballastmaterial enligt gällande krav för betongtillverkning. Variationen leder till osäkerheter i produktkvalitet.
- 2.29 Swerock kan också konstatera att få bergtälkter i närområdet till Upplands-Bro har levererat en större mängd ballast till betongtillverkning

under år 2016. Den mängd som har levererats är inte tillräcklig för att täcka det totala behovet av ballastmaterial till betongtillverkning i regionen. Med genomförda studier är slutsatsen att anledningen till att inte mer ballastmaterial till betong produceras från redan befintliga bergtäkter är att ballastmaterialet från dessa täkter inte klarar kraven för betongtillverkning.

- 2.30 Med anledning av det som framförts ovan menar Swerock att det är tydligt att det är brist på ballastmaterial till betongtillverkning och att det är svårt att hitta lämpligt berg i regionen som klarar kraven för betongtillverkning. Därmed är det tveklöst att det finns behov av en ny bergtäkt som klarar kraven för betong och som ligger nära avsättningsområdet om omställning ska ske från att använda naturgrus vid betongtillverkning och om miljömålet ska klaras.
- 2.31 Bergtäkten i Kvarnibble klarar kvalitetskraven för betong och med denna täkt säkerställs en stor del av behovet av ballast för betongtillverkning i norra och nordvästra Stockholms län.
- 2.32 Lokalisering, val av plats
- 2.33 Som omnämnts ovan är huvudsyftet med bergtäkten i Kvarnibble att säkerställa tillgången på ballastmaterial som kan användas vid tillverkning av betong, nu när tillstånden för naturgrustäkterna går ut eller när naturgrustäkterna tar slut. Hur Swerock har kommit fram till huvudalternativet och de alternativa lokaliseringarna anges i lokaliseringsutredningen i ansökan. Av utredningen framgår att underlag från SGU har använts som visar var i regionen det finns bergmaterial av betongklass 1, som det första och viktigaste kriteriet och urvalssteget. För att hitta lämpliga områden för bergtäkt som klarar kraven för betongmaterial har följande urvalskriterier använts:
- 2.34 Studier har gjorts av SGUs berggrundskarta och bergskvalitetskarta för att kartlägga var det finns berg av bergskvalitetsklass 1 för betongändamål, dvs låg glimmerhalt (<10%) och radonstrålning (aktivitetsindex <1) m.m. Områden där det specifika berget är beläget blir naturligt de områden som ingår i utredningen.
- 2.35 Vidare har områdesskydd som Natura 2000, riksintressen, detaljplaner, vattenskyddsområden etc. studerats. Områden där det finns områdesskydd i någon form utgår ur lokaliseringsutredningen eftersom området är skyddat. För denna bedömning inhämtas underlag från länsstyrelsen, kommuner, riksantikvarieämbetet, Skogsstyrelsen, Trafikverket etc.

- 2.36 Vid placeringen av en ny bergtäkt är även närheten till avsättningsområdet viktigt av både ekonomiska och miljömässiga aspekter. Längre transporter medför dyrare slutprodukter och onödig miljöpåverkan (utsläpp). Att det finns en bra transportväg som klarar tung trafik är också viktigt och närheten till större vägar/motorvägar. För att starta upp en helt ny bergtäkt krävs också att det finns en brytbar bergvolym för 20-25 års täktstillstånd. Investeringarna som görs vid öppnande av en ny täkt är stora och kräver att brytning är möjlig för ca 20 år.
- 2.37 Närheten till bebyggelse studeras och möjligheten att gällande riktvärden kan klaras bedöms. Boendemiljöer längs med utfartsväg studeras särskilt. När utredningen lett fram till ett färre antal intressanta platser för etablering av en ny bergtäkt görs studier i fält med bl.a. geolog för att på plats bedöma de geologiska förutsättningarna. Prover tas på berget som analyseras på laboratorium för att bedömning av om bergets lämplighet till planerat ändamål kan uppfyllas. Utöver dessa urvalskriterier används gällande praxis och vägledningar som är relevanta.
- 2.38 **Fråga gällande masshantering och efterbehandling**
- 2.39 Länsstyrelsen önskar en annan lydelse av det i ansökan föreslagna villkoret om efterbehandling, villkor 11. Swerock kan tänka sig en justerad lydelse av villkoret enligt följande:
- Senast tre år innan tillståndet för verksamheten upphör ska verksamhetsutövaren inge en slutlig efterbehandlingsplan till tillsynsmyndigheten, upprättad efter samråd med kommunen och markägarna. Efterbehandlingen av tälkten ska vara slutförd och anmäld till tillsynsmyndigheten innan tillståndstidens utgång om inte tillsynsmyndigheten beslutar annat.*
- 2.40 Det är dock markägarens intentioner med området efter att bergtälkten är avslutad som är det centrala när Swerock utformar förslag på efterbehandling i ansökan, d.v.s. att området ska kunna användas för skogsbruk och badplats/viltvatten samt vara säkert utformat för både människor och djur både under uppfyllnadstiden och när tälkten är vattenfylld. Markägaren vill bl.a. inte att raka bergväggar lämnas ner till vattenytan.
- 2.41 Efterbehandlingen innebär därmed att slänter byggs runt tälkten från nivå +28 upp till omkringliggande marknivå. För detta krävs att massor körs in till tälkten eftersom mängden avbaningsmassor inte räcker. Slänterna planteras delvis med skog så att området efter tälkten kan utvecklas till ett givande skogsbruk till skillnad mot idag när det i huvudsak består av hällmark. Andra delar av slänterna lämnas för att möjliggöra tillgängligheten till vattnet och för att kunna användas som badplats. Tiden det tar för tälkten att vattenfyllas till slutlig nivå, ca +39, beräknas ta ca

20 år. För att området ska vara säkert under uppfyllnadstiden behövs slänter från nivån +28.

- 2.42 Till den beskrivna efterbehandlingen beräknas 1,4 milj. m³ jord- och schaktmassor behövas. Av dessa massor beräknas ca 120 000 m³ utgöras av avbaningsmassor. Resten behöver köras in till täkten. Av yrkandet i ansökan framgår att mottagning av massor till efterbehandling kommer att ske med i genomsnitt 75 000 ton per år. Detta innebär att massor för efterbehandling kommer att tas emot i mindre mängder i ett inledande skede när begränsad yta finns tillgänglig och i större mängder i en senare del av tillståndet. Eftersom efterbehandling ska ske successivt vartefter efterbehandling är möjligt kommer massor som tas emot i ett inledande skede att läggas i bullervallar/upplag för att i ett senare skede användas i efterbehandlingen.
- 2.43 Till efterbehandlingen avser Swerock att använda massor som klarar kraven för KM, Naturvårdsverkets generella riktvärden för känslig markanvändning. Bifogad platsspecifika bedömning som utförts visar att en sådan användning inte innebär några risker för människors hälsa eller miljön, se [Bilaga 2](#).
- 2.44 Därmed anser Swerock att ytterligare försiktighetsåtgärder för användande av massor till efterbehandlingen inte behöver vidtas.
- 2.45 Det ska dock nämnas att som en del i efterbehandlingen ska täktens slänter avjämnas och täktområdet förberedas för en framtida täktsjö på det sätt som anses vara lämpligt till följd av då föreliggande förutsättningar. Sedan erforderliga åtgärder vidtagits ska efterbehandlingen anses avslutad och brytningsområdet betraktas som en självständig och långtidsstabil konstruktion¹ som vattenfylls genom naturlig tillrinning.² Syftet är att naturen själv och i egen takt ska skapa en biologisk produktiv täktsjö som en integrerad del av omgivande landskap.³
- 2.46 Hur efterbehandlingen kommer att ske framgår ovan. Särskilda skyddsåtgärder kommer således inte att vidtas till följd av utfyllnad under grundvattenytan.

¹ KN T 138/94

² MÖD 2008:24

³ MÖD 2006:48

- 2.47 **Fråga gällande bortledning av yt- och grundvatten**
- 2.48 Länsstyrelsen önskar att villkor 3 om bortledning av yt- och grundvatten bör förtydligas så att mängden bortlett grundvatten får uppgå till maximalt 53 l/s som ett tolv månaders medelvärde. Villkoret som det är formulerat i ansökan:
- De mängder yt- och grundvatten som får ledas bort får vid utloppet från sedimentationsdammen inte överstiga 53 l/s.*
- 2.49 Syftet med villkoret är att utflödet från de planerade dammarna inte ska överskrida ett 5-års högflöde, vilket är beräknat till 53 l/s. Medelavrinningen från den planerade bergtäkten är beräknat till 6,1 l/s varav 1,2 l/s är grundvatten, vid fullt utbruten täkt.
- 2.50 Villkoret syftar inte på ett medelflöde utan ett maxutflöde för att undvika skador nedströms täkten, som t.ex. ökad erosion. Eftersom nederbördsmängderna varierar mellan olika år, (vilket utgör den största delen av utflödet) är det inte möjligt att begränsa utflödet med ett medelvärde.
- 2.51 Det är heller inte möjligt att avgöra andelen av grundvatten vid ett enskilt tillfälle. Därmed måste bolaget ha tillåtelse att avleda allt vatten inom täkten (mest nederbörd) men att det momentana flödet inte får överskrida 53 l/s.
- 2.52 Resonemanget runt varför en 35 % ökning i medeltal inte är en skada beskrivs både översiktligt under kap. 7.7 i den hydrogeologiska utredningen och i mer detalj i den tillhörande bilagan om flödesberäkningar.
- 2.53 Målet med ett markavvattningsföretag är att skapa användbar mark som annars hade varit för sank eller för att marken ska torka upp snabbare på våren inför odlingsäsongen, anläggningens syfte att förkorta ner "vårflodens" påverkan. Skada på anläggningen (diken, trummor, täckdikning) kan ske vid mycket höga flöden som både kan skapa erosion och försena odlingsäsongen trots täckdikningen.
- 2.54 Ett 1-års högflöde är ca 16 (1600 %) gånger större än normalflödet i naturmark, det är för dessa högflöden anläggningen är byggd för. Därmed kan en ökning om 35 % ses som försumbart i jämförelse med normala högflöden. En mindre ökning när nivåerna är låga skapar inte ett problem eller skada.
- 2.55 Det som är viktigt är att högflödet inte ska ändras med ansökt verksamhet eftersom en reglering av utflödet från täkten är planerad. Dvs, under t.ex. vårfloden regleras vattenmängden från täkten för att undvika skada, dvs 0 % ökning mot idag, medans resterande tiden av åren, när

nivåerna i diken är låga släpps aningen mer vatten ut än idag (ca 35 %). Denna ökning (35 %) den delen av året när nivåerna är låga är i jämförelse med en normal vårflod (en ökning på 1600 %) är inte skadligt.

- 2.56 Således bedöms nedströms markavvattningsföretag inte kunna skadas av en ökning om 35 % i flödet förutsatt att högflödessituationen regleras utefter det som beskrivs i ansökan (maxutflöde till 53 l/s). I dessa högflödessituationer är ökningen mellan dagens situation och med bergtäkten 0 %.
- 2.57 Bolaget vill ytterligare påpeka att i de fall där extremnivåer inträffar, t.ex. vid ett 10 års regn, kommer bergtäkten fördröja vattnet bättre än nuvarande naturmark. Detta innebär att situationen nedströms blir bättre med en bergtäkt jämfört med dagsläget. Detta då täktbotten utgör ett fördröjningsmagasin där stora mängder vatten kan ansamlas utan att belasta diket. Den mängd vatten som lämnar täkten pumpas upp från täktbotten och mängden vatten som leds till diket regleras därmed via villkoret och pumparnas kapacitet (som understiger villkorad mängd). Den villkorade mängden är beräknad utifrån att helt undvika skador nedströms diket.
- 2.58 **Fråga gällande kontrollprogram**
- 2.59 Länsstyrelsen önskar en annan lydelse av det i ansökan föreslagna villkoret om kontrollprogram, villkor 14. Swerock kan tänka sig en justerad lydelse av villkoret enligt följande:
- 2.60 *Ett kontrollprogram för verksamheten ska lämnas till tillsynsmyndigheten senast tre månader efter det att denna dom vunnit laga kraft. Kontrollprogrammet ska hållas aktuellt och får i samråd med tillsynsmyndigheten justeras allteftersom verksamheten fortskrider.*
- 2.61 **Fråga gällande MKN vatten och hantering av dagvatten**
- 2.62 Länsstyrelsen anser att bolaget bör ange tydligare om det finns risk att någon kvalitetsfaktor för vatten får en sämre klass till följd av verksamheten, samt om det förekommer någon ekologisk kvalitetsfaktor som ligger nära klassgränsen. Inledningsvis vill bolaget påpeka att kväve inte utgör någon statusgrundande parameter i sötvatten, men kan vid höga halter påverka biologiska parametrar. Ofta är dock biologin i sjöar och vattendrag huvudsakligen styrd av fosforhalterna.
- 2.63 Relevanta, klassade kvalitetsfaktorer listas i tabellerna nedan för den klassade vattenförekomsten. De finns ytterligare kvalitetsfaktorer för vattenförekomsten, men som inte bedömdes relevanta för ansökt verksamhet. Dessa är inte med i tabellen. Sammanfattningsvis bedöms inte ansökt täktverksamhet medföra någon risk att någon kvalitetsfaktor för

MKN för vattenförekomsten Mälaren-Skofjärden (SE661812-160232) får sämre klass till följd av verksamheten.

2.64 **Tabell 1.** Klassade relevanta kvalitetsfaktorer i vattenförekomsten Mälaren-Skofjärden (SE661812-160232).

Typ av status	Kvalitetsfaktor	Klassificering	Kommentar
Ekologisk status – Fysikalisk kemiska kvalitetsfaktorer	Näringsämnen	Måttlig	Bedömningen avser enbart utfallet för en provtagningslokal från Länsstyrelsernas synoptiska mälarundersökning: Mälaren, punkt 47. Bedömningen baseras enbart på augustivärden från perioden 2008-2010 och är inte helt säker (-). Bedömningen baseras på totalfosfor. Kväve ingår inte som ämne i kvalitetsfaktorn "näringsämnen" för sötvatten. Den eventuella kvävetillförseln från tåkten bedöms således inte medföra någon påverkan på miljökvalitetsnormen för vattenförekomsten.
	Försurning	Hög	Det är främst avgaser från olika sorters förbränning som ger upphov till nedfall av sura svavel- och kväveföreningar men även skogsbruk kan leda till försurning av mark. Vissa jordar, till exempel gammal sjöbotten, kan innehålla stora mängder svavel som oxideras och marken blir sur om den dräneras. Planerad tåktverksamhet bidrar med avgasutsläpp, men är i sammanhanget så obefintliga att den föreslagna tåktverksamheten inte riskerar att påverka miljökvalitetsnormen för vattenförekomsten.

2.65 Vidare vill bolaget anföra att det finns flera möjliga åtgärder som bolaget kan sätta in för att ytterligare minska kvävemängden på utgående vatten, om det skulle behövas. Dessa kan exempelvis vara att låta vatten passera genom översilningsytor (våtmarker) eller att lägga i s.k. flytande våtmarker (växtbäddar) i sedimentationsdammen.

2.66 **Fråga gällande grundvattenprovtagning**

2.67 Om tillstånd meddelas för tåkten kommer nya grundvattenrör att installeras i berg för att en representativ uppföljning av verksamheten ska kunna ske. Rörens placering kommer att bestämmas i samråd med hydrogeolog.

2.68 **Fråga gällande markavvattning**

2.69 Länsstyrelsen önskar att bolaget lämnar en redogörelse för eventuella grundvattenberoende ekosystem och om det finns andra tillståndsgivna vattenverksamheter som kan påverkas, utöver de två markavvattningsföretagen.

- 2.70 Den största delen av influensområdet för ytligt grundvatten ligger på ansökt fastighet, där ingen annan tillståndsgiven vattenverksamhet finns. Ytterligare tillståndsgivna vattenverksamheter som kan påverkas till följd av planerad täktverksamhet, utöver de nämnda markavvattningsföretagen, har inte kunnat identifieras.
- 2.71 Inom det planerade brytområde finns två grundvattenberoende ekosystem som kommer brytas bort och försvinna. Dessa utgörs av två mindre tallklädda myrar. Dessa har under naturvärdesinventeringen (bilaga B5) beskrivits och klassats till naturvärdesklass 4 – vissa naturvärden. Inga naturvårdsarter noterades och områdena bedömdes inte vara påtagligt artrikare än det omgivande landskapet.
- 2.72 I övrigt har inga grundvattenberoende ekosystem identifierats inom influensområdet för ytligt grundvatten, se även kap 7.2 i den hydrogeologiska utredningen bilaga B2.
- 2.73 I den hydrogeologiska utredningen framgår det av det redovisade influensområdet att markavvattningsföretaget Kvarnibble vaf påverkas mer än markavvattningsföretaget Håtunaholm-Prästgården-Aske. Trots det ifrågasätter Länsstyrelsen om inte även Håtunaholm-Prästgården-Aske är att betrakta som sakägare.
- 2.74 Med anledning av frågan om vem som är att betrakta som sakägare hänvisar Swerock till de uttalanden som gjorts i doktrin och som tyder på att sakägarkretsen vanligtvis är en mindre krets än samrådsretsen. Samrådsretsen består av länsstyrelsen, tillsynsmyndigheten (om den är en annan än länsstyrelsen) och alla enskilda som kan antas bli särskilt berörda. Vad gäller begreppet sakägare finns ingen entydig och klar definition. Utgångspunkten för sakägarkretsen brukar dock vara människors ekonomiska anspråk på den som stör och begreppet har utvecklats inom miljörettens område främst för att avgränsa kretsen ersättningsberättigade.
- 2.75 För att någon ska vara sakägare i förhållande till ett beslut krävs således att beslutet angår denne på ett mera konkret sätt. Detta brukar uttryckas som att beslutet ska påverka dennes rättsställning eller beröra ett intresse som på något sätt har erkänts av rättsordningen. Rätten att delta i en beslutsprocess (samrådsretsen) ska alltså inte sammanblandas med rätten att överklaga ett beslut (sakägare).
- 2.76 Länsstyrelsen bedömer även att verksamheten kan komma att ändra förhållandena i ett markavvattningsföretag varför en omprövning av företaget kan bli aktuell.

- 2.77 Markavvattningsföretaget kan inte omprövas inom ramen för föreliggande ansökan, se även under avsnitt 8 nedan.
- 2.78 **Fråga gällande våtmarker**
- 2.79 I bilaga B5 till ansökan har två mindre tallklädda myrar beskrivits och klassats till naturvärdesklass 4 – vissa naturvärden. Inga naturvårdsarter noterades och områdena bedömdes inte vara påtagligt artrikare än det omgivande landskapet.
- 2.80 Då inga höga ekologiska värden noterats, vare sig på biotop- eller artnivå, bedöms kompensationsåtgärder av ekologiskt perspektiv inte motiverade. Den planerade tälten kommer, via reglering i pumpning av inläckande yt- och grundvatten samt anläggande av sedimentationsdamm med fördröjande och renande effekt, erbjuda hydrologisk fördröjning i närområdet. Denna damm ger mer fördröjning än vad nuvarande naturmark ger. Således anser bolaget inte att någon kompensationsåtgärd för förlust av hydrologisk fördröjning är motiverad.
- 2.81 Sumpskogen söder om det planerade brytningsområdet beskrevs och klassades till naturvärdesklass 4, även den under naturvärdesinventeringen. Sumpskogen beskrivs som en gles björksumpskog med inslag av klibbal som troligen varit öppen tidigare då gamla träd saknas. Området är påverkat av dikning. Det är gott om medelålders lövträd och fuktig mark. Inga naturvårdsarter hittade och området är inte påtagligt artrikare än det omgivande landskapet. Den utpekade sumpskogen ligger utanför planerat brytområde, och delvis inom planerat verksamhetsområde. Ca 30 meter av den norra delen av sumpskogen kan komma att påverkas då det planeras att etableras en upplagsyta på platsen (se ritningsbilaga M102 i ansökan). Även sedimentationsdammen planeras att anläggas i anslutning till sumpskogen (i nordvästra delen) där vatten sedan släpps ut till sumpskogen och säkerställer områdets hydrologi. Därmed bedömer bolaget att kompensationsåtgärder för hydrologisk fördröjning och ekologiska värden inte är motiverade. Området kommer till största del att bevaras och ges möjlighet att ytterligare utveckla ekologiska värden över tid.
- 2.82 **Fråga gällande trafiksäkerhet**
- 2.83 Se under avsnitt 7 nedan.
- 3. Upplands bro kommun, bygg- och miljönämnden**
- 3.1 **Fråga gällande behov av bergtäkt i regionen**
- 3.2 Se under avsnitt 2.1 ovan.

- 3.3 **Fråga gällande lokalisering i strid mot översiktsplanen**
- 3.4 Kommunstyrelsen hävdar i sitt yttrande att området för planerad bergtäkt utgörs av ett utpekade område för areella näringar för skogsmark eller skogsnäring i översiktsplanen.
- 3.5 I översiktsplanen beskrivs Areella näringar (gröna näringar) som jordbruk, jakt, fiske och skogsbruk som viktiga basnäringar. Det är ett samlingsbegrepp för näringar som använder biologiska och naturgeografiska resurser på land och i vatten. De areella näringarna står för en betydande del av markanvändningen.
- 3.6 Andra tolkningar av en areell näring är verksamhet som tar större arealer i anspråk och som inte kan eller bör ligga för nära tätbebyggt område.
- 3.7 När det gäller täktverksamhet så har Swerock tolkat det som att det är en areell näring. Att det planerade området skulle vara intressant för en areell näring såsom skogsbruk finner bolaget dessutom osannolikt då området i huvudsak utgörs av hållmark, inte skogsmark. Markens värde för skogsbruk är således mycket begränsat. Däremot efter att den planerade bergtäkten avslutats och området återställs med jord- och schaktmassor kommer markens värde som skogsmark att stiga då delar av området blir planteringsbart.
- 3.8 Sammanfattningsvis har Swerock tolkat översiktsplanen som att täktverksamheten inte strider mot planen. Då kommunen är av en annan uppfattning vill Swerock poängtera att en översiktsplan inte är legalt bindande.⁴
- 3.9 **Fråga gällande bostadsområdet "Lunda"**
- 3.10 När det gäller bostadsområdet "Lunda" som utpekats i den fördjupade översiktsplanen för Landsbygden som utvecklingsområde för bebyggelse har Swerock tagit hänsyn till detta i bullerutredningen som inlämnats med ansökan. Av bullerutredningen framgår markering för var detta område som närmast kan ligga täkten och vilka bullernivåer som kan uppstå där. Beräkningen visar att gällande bullernivåer enligt praxis klaras.
- 3.11 Mot bakgrund av att bostadsområdet inte är detaljplanelagt saknas såväl möjlighet som behov av att ytterligare beakta den eventuella utformningen av området i samband med föreliggande tillståndsansökan.

⁴ Se MÖD 5176-11

- 3.12 **Fråga gällande avstånd till befintlig bebyggelse**
- 3.13 Bygg- och miljönämnden hänvisar till Boverkets allmänna råd 1995:5, Bättre plats för arbete, och menar att rekommenderat avstånd till en täkt bör vara minst 500 meter. Nämnden anser därför att den planerade täkten är olämpligt lokaliserad då avståndet till närmast boende är mindre än 500 meter.
- 3.14 Swerock har över 200 stycken tillståndsgivna täkter i Sverige och i flera fall är avståndet till närboende mindre än 500 meter. Om verksamheten kan bedrivas utan oacceptabel störning avgörs i det enskilda fallet och beror både på topografi, geotekniska förhållanden och föreslagna skyddsåtgärder. I föreliggande ansökan föreslås skyddsåtgärder så att vanligt förekommande begränsningsvärden (praxis) för exempelvis buller ska klaras och att oacceptabel störning därmed ska undvikas.
- 3.15 Swerock noterar även att det kan ifrågasättas om relevanta delar av Boverkets ovan nämnda allmänna råd är tillämpliga och att de aldrig har varit legalt bindande.
- 3.16 Bygg- och miljönämnden har även anfört att lokaliseringen för täktverksamheten är olämplig med hänvisning till befintlig bebyggelse inom områden längs med väg 912.
- 3.17 Swerock vill understryka att en kraftig majoritet av transporterna går mot E18 och passerar inte några bostadshus mellan planerat täktområde och E18 längs väg 912.
- 3.18 **Fråga gällande hänsynsreglerna**
- 3.19 Det ska poängteras att lokaliseringskravet i 2 kap MB avser lämplig lokalisering, inte bästa möjliga lokalisering. Vid denna bedömning påverkar givetvis påverkan på omgivningen men även såväl behov av material som kvaliteten på materialet. Se vad som anges under avsnitten 2.1 ovan 2.32 ovan samt MÖD 2330-17 och MÖD 7369-17.
- 3.20 **Fråga gällande lokalisering och val av plats**
- 3.21 Se under avsnitt 2.32 ovan.
- 3.22 **Fråga gällande mottagning av entreprenadberg från infrastrukturprojekt**
- 3.23 Bygg- och miljönämnden anser att det finns en stor risk för att höga halter av kväve från entreprenadberget sprids om inte marken vid upplaget skyddas.

- 3.24 Entreprenadberget som planeras att tas emot i tåkten kommer som framgår av ansökan att hanteras på avsedda ytor. I andra av bolagets tåkter hanteras entreprenadberg på hårdgjorda ytor av tillkört stenmjöl som lutar mot sedimentationsdammen. Inte i något fall är dessa ytor försedda med gummiduk. Allt vatten som avrinner ifrån tåktområdet är däremot styrt mot en sedimentationsdamm där allt vatten som ska avledas från tåkten samlas upp. Så kommer att ske även i Kvarnibble. Sedimentationsdammen kommer att kunna avskilja petroleumprodukter, sedimentera partiklar och reducera kväve. Någon gummiduk under upplagsytorna planeras därför inte och av erfarenhet bedöms inte något sådant behov föreligga. En yta av tillkört stenmjöl medför en näst intill ogenomtränglig yta varför ytvatten rinner av ytan utan att infiltrera. Lutningen på upplagsytan styrs mot sedimentationsdammen.
- 3.25 **Fråga gällande mottagning av jord- och schaktmassor**
- 3.26 Bygg- och miljönämnden efterfrågar ytterligare beskrivning av hur det säkerställs att inkomna massor uppfyller ställda krav på renhet, hur provtagning ska gå till och hur kontrollen ska ske.
- 3.27 Swerock har rutiner för införsel av massor som ingår i ledningssystemet som är certifierat enligt både ISO 9001 och 14001. Rutinerna uppdateras kontinuerligt och därför ingår de inte i ansökan. Om tillstånd för bergtåkten meddelas kommer diskussion att tas med tillsynsmyndigheten om hur rutinerna är utformade. Rutinerna tar både upp säkerställande av gällande krav på massor, provtagning och kontroll.
- 3.28 Bygg- och miljönämnden framhåller vidare att riktvärden enligt Naturvårdsverkets handbok om återvinning av avfall i anläggningsarbeten, NV 2010:1 ska användas istället för Naturvårdsverkets generella riktvärden för känslig markanvändning.
- 3.29 **Fråga gällande mottagning av asfalt och rivningsbetong**
- 3.30 Bygg- och miljönämnden anser att det saknas en beskrivning av Swerocks krav på massor av asfalt och betong som ska tas emot. Vidare menar nämnden att det finns en stor risk för att föroreningar sprids från upplaget om inte marken vid upplaget skyddas.
- 3.31 Swerock hanterar inga massor av asfalt som innehåller stenkolstjära och kommer inte att göra det i den planerade tåkten i Kvarnibble heller. För att säkerställa att massor som innehåller stenkolstjära inte kommer in i tåkten kommer krav att ställas i kontrakt med kund. Detta sker enligt bolagets rutiner, se ovan Mottagning av entreprenadberg. Massor av betong kommer att utgöras av rena betongmassor från diverse rivningsprojekt.

- 3.32 Ytan som kommer att användas för hanteringen av dessa massor kommer att utgöras av tillkört stenmjöl, se ovan.
- 3.33 **Fråga gällande sprängning**
- 3.34 Bygg- och miljönämnden anför att praxis för vibrationer är 4 mm/s och hänvisar till domar från Mark- och miljööverdomstolen M 8510-03 samt M 8227-11 samt att vibrationsmätningar ska utföras triaxiellt. Swerock är av en annan uppfattning vad gäller praxis. Mätningar av vibrationer och luftstötstång sker alltid enligt gällande svensk standard, för närvarande SS 460 48 66 respektive SS 025210.
- 3.35 Bolagets formulering av villkor 7 är en numera relativt vanlig formulering i täktillstånd och följer den praxis som utvecklats rörande konstruktion av begränsningsvärden. Utformningen är hämtad från Mark- och miljööverdomstolen dom 2014-08-28 i mål M 9233-13 och är därefter mer eller mindre vedertagen (M 6141-15 Nacka Tingsrätt, M 3613-16 och M 2904-15 i Växjö Tingsrätt). I ett flertal ansökningar om tillstånd för täkter som ännu inte avgjorts, både bolagets egna och andra aktörers, används motsvarande villkorsformulering. Formuleringen återfinns även i Branschföreningen Svensk Bergmaterial Industris (SBMI) täkthandbok som är ett stöddokument för branschen och prövningsmyndigheter. Täkthandboken är framtagen av branschen, och är en sammanställning av rekommenderade villkorsformuleringar som bl.a. är baserade på prejudicerande domar.
- 3.36 Nämndens förslag på ändring av villkor 7, med en begränsning till 4 mm/s och 100 Pa, innebär en kraftig skärpning av begränsningsvärdet jämfört med bolagets förslag till villkor eftersom att det kan innebära att den samverkande laddningen kan behöva reduceras med 50 % i vissa delar av tækten. Ett överskridande av ett begränsningsvärde är en villkorsöverträdelse som kan leda till åtalansmälan. Därför måste verksamheten bedrivas med marginal till begränsningsvärdet. Med bolagets förslag till villkor kan begränsningsvärdet överskridas vid ett mindre antal sprängningstillfällen med möjlighet att då vidta erforderliga åtgärder. Detta motsvarar enligt Swerock de sätt på vilket begränsningsvärden för sprängning normalt utformas. Swerock arbetar dock för att hålla vibrationerna och luftstötstångarna på en så låg nivå som möjligt.
- 3.37 Kommunens förslag till ändring av villkor medför sannolikt ökade störningar vid närboende eftersom att en mindre borrhålsdiameter kan komma att behöva användas för att säkerställa lägre vibrationer och marginal till 4 mm/s. Användning av en mindre borrhålsdiameter medför längre tider för borrhåll för att fler borrhål krävs samtidigt som kostnaderna för borrhåll ökar. För att med tillräcklig säkerhetsmarginal

klara 4 mm/s kan även mindre sprängningar krävas, detta medför också större störningar till omgivningen eftersom fler sprängningstillfällen krävs. Ett annat alternativ är att man spränger med ökat antal intervaller eller ökad intervalltid vilket innebär att sprängningen varar längre med ett längre störningsmoment som följd. En vibration som pågår längre upplevs också som kraftigare av människor även om toppvärdet inte ökar.

- 3.38 Begränsningsvärden på 4 mm/s och 100 Pa är komfortvärden som ska motsvara ett värde där sprängningen är kännbar men inte skadlig för byggnader. Riktvärden på byggnader enligt svensk standard vid sprängningsarbeten beräknas med en god marginal till verklig skadenivå. Riktvärden är beräknade för byggnader i närheten av Kvarnibble bergtäkt och framgår av bilaga B4 Riskanalys i ansökan. Det lägsta beräknade riktvärdet är 6 mm/s vid byggnad grundlagd på glacial lera och sandig morän. För byggnad på berg gäller 10-14 mm/s.
- 3.39 De skyddsåtgärder som Swerock planerar att vidta innefattar inte att sprängsalvorna i möjligaste mån ska riktas bortåt i förhållande till bostäder. All sprängningsverksamhet sker dock i enlighet med gällande bestämmelser för sprängningsarbete och med de krav på skyddsåtgärder som finns. Hänsyn kommer självklart även att tas till kastrisker och kompletterande skyddsåtgärder vidtas vid behov.
- 3.40 Villkor för sprängning i ett tillstånd för en bergtäkt ska utformas i enlighet härmed och vara rättssäkert, anpassat till praxis och utformat så att nya eller uppdaterade regler kan efterlevas utan hinder av villkoren i tillståndet.
- 3.41 **Fråga gällande trafiksäkerhet**
- 3.42 Bygg- och miljönämnden har yrkat att tunga fordon inte ska tillåtas välja att köra norrut via väg 912 och till väg 269 och 263 då detta skulle påverka omgivningen med bland annat trafikrelaterade luftföroreningar och buller. Bygg- och miljönämnden har yrkat att antalet tunga fordon som transporteras norrut via väg 912 ska begränsas med ett visst antal per dygn.
- 3.43 I ett avgörande från Högsta domstolen NJA 2004 s 421 kommer det till uttryck att en grundläggande förutsättning för att villkor för en verksamhet skall kunna meddelas är att tillståndshavaren har möjlighet - faktiskt och rättsligt - att bestämma över det som villkoret avser att reglera.
- 3.44 Att föreskriva villkor för vilka vägar transporterna ska ske efter att de har lämnat tåkten ligger utanför Swerocks kontroll och är således i strid med praxis. Som ett fullgott alternativ har Swerock istället föreslagit

skyddsåtgärder som gör att den planerade verksamheten med tillkommande transporter kan bedrivas utan oacceptabla störningar.

- 3.45 Se vidare under avsnitt 7 nedan.
- 3.46 Bygg- och miljönämnden saknar skyddsåtgärder för att minska olycksrisiken till och från täktområdet i avsnitt 7.4.2 i miljökonsekvensbeskrivningen. I denna del hänvisar Swerock till svaren på Trafikverkets yttrande, se nedan under punkten 7.
- 3.47 Vad gäller påståendet att det är en felaktig bedömning att transportererna kommer att kunna ske utan oacceptabla störningar hänvisar Swerock bl.a. till genomförda utredningar och Trafikverkets yttrande, ab 45. I yttrandet framgår de åtgärder som har diskuterats mellan bolaget och Trafikverket med avseende på skyddsåtgärder. Vidare framgår det att Trafikverket har tagit del av Swerocks trafikutredning och inte har ifrågasatt slutsatsen att transportererna kommer att kunna ske utan oacceptabel störning.
- 3.48 Avslutningsvis vill Swerock även poängtera att följdverksamheter enligt 16 kap 7 § miljöbalken måste vara relevanta för ansökt verksamhet och det ska göras en rimlig avgränsning av följdverksamheterna, med tanke på dess karaktär och omfattning samt avstånd till anläggningen. Följdverksamheterna kan således omfatta transporter på såväl allmän som enskild väg men ska ha ett omedelbart samband med den ansökta verksamheten och utgöra en betydande andel av den totala mängden tung trafik. Mot bakgrund av det anförda anser inte Swerock att det är rimligt att redovisa trafiken på väg 912 i större utsträckning än vad som har gjorts i trafikutredningen.
- 3.49 **Fråga gällande buller**
- 3.50 Punktkällor
- 3.51 Sortering och krossning av entreprenadberg, asfalt och betong kommer ske vid samma sorterings- och krossverk som för det material som bryts. Det är således samma beräkningspunkter som gäller.
- 3.52 Täktbuller
- 3.53 Bolaget reglerar genom villkor 6 i ansökan att Naturvårdsverkets riktvärden ska klaras samt att om de angivna bullernivåerna överskrids ska företaget vidta omedelbara och tillräckliga åtgärder så att värdena kan klaras senast vid den tidpunkt som tillsynsmyndigheten bestämmer.

- 3.54 Av villkor 6 framgår det således att Swerock kommer att klara Naturvårdsverkets riktvärde för buller. Om riktvärdena trots det skulle överskridas kommer Swerock vidta bullerskyddsåtgärder.
- 3.55 Bygg- och miljönämnden har dock föreslagit att villkoret utformas så att Swerock alltid ska tvingas vidta någon av bullerskyddsåtgärderna oavsett om riktvärdena följs. Att i villkoret mer ingående specificera hur riktvärdena ska uppnås är dock inte förenligt med miljöbalkens krav på bästa möjliga teknik. Ett villkor som mer ingående beskriver användandet av skyddsåtgärder för krossningsanläggningarna skulle begränsa Swerocks möjlighet att följa med den tekniska utvecklingen på området.
- 3.56 Trafikbuller
- 3.57 Vägtrafik är den bullerkälla som stör flest människor i Sverige. Av de cirka 2 miljoner människor som är utsatta för trafikbuller över riktvärdena beräknas ungefär 1,5 miljon människor vara exponerade för vägtrafikbuller.⁵
- 3.58 Mark- och miljööverdomstolen har tidigare i flera domar prövat frågor om åtgärder mot buller från vägtrafik och konstaterat att det generellt sett finns behov av att åtgärda trafikbuller i samhället samt att utgångspunkten är att åtgärderna ska syfta till att bullernivåerna begränsas till vad som motsvarar en god miljö (se t.ex. M 2817-07 och M 3482-08). Vid prövning enligt miljöbalken har god miljö ansetts motsvara riktvärdena för buller som framgår av infrastrukturpropositionen (1996/97:53), vilket för ekvivalentnivå utomhus anges till 55 dB(A) vid fasad men att åtgärder ska vidtas vid fastigheter där bullernivån överstiger 65 dB(A).⁶ Således kan det konstateras att även om de ekvivalenta bullernivåerna är höga på väg 912 så innebär den ansökta verksamheten inte något behov av att vidta skyddsåtgärder, dels eftersom åtgärder inte har bedömts vara erforderliga hittills, dels eftersom den ansökta verksamheten inte kommer att bidra till någon ökning av bullernivåerna.
- 3.59 Kumulativa effekter
- 3.60 De bullerutredningar som har genomförts har gjorts enligt praxis. I huvudsak anser bolaget att buller från allmän väg 912 är Trafikverkets fråga. 12.5 Kumulativa effekter enligt NVV 6538, avser "befintliga verksamheter" eller "från flera anläggningar". Bolaget anser inte att vägtra-

⁵ <https://transportstyrelsen.se/sv/vagtrafik/Miljo/Buller/>

⁶ MÖD M 5958-11

fikbuller ska räknas som verksamhet eller anläggningar. I de fall kumulativa effekter beaktas anser bolaget att det ska gälla liknande verksamhet, d.v.s. industriverksamheter i den ansökta verksamhetens närhet. Ett annat problem med att beakta kumulativa effekter är att riktvärden skiljer sig mellan trafikbuller och industribuller. För trafikbuller är riktvärden kl. 0-24 55 dBA ekvivalent ljudnivå och 70 dBA maximal ljudnivå. Industribullerriktvärden är ekvivalent ljudnivå kl. 06-18 50 dBA, kl. 18-22 45 dBA och kl. 22-06 40 dBA, samt 55 dBA maximal ljudnivå nattetid.

3.61 Lågfrekvent buller

De bullerutredningar som har genomförts har gjorts enligt praxis. Där kontrolleras om verksamheten uppfyller Naturvårdsverkets riktvärden. Dessa anges som sammanfattningsvärden i dBA. Detta värde innehåller i sig hela det hörbara frekvensområdet, men det redovisas som en vägd summa av alla hörbara frekvenser. Normalt så uppfylls kraven i FoHMFS om Naturvårdsverkets riktvärden vid fasad uppfylls.

3.62 **Fråga gällande damm och andra luftföroreningar**

3.63 Vad gäller frågan om damm från bergtäkter så är det idag främst en arbetsmiljöfråga som Swerock givetvis tar på största allvar. Enligt arbetsmiljölagstiftningen får arbetstagare inte utsättas för respirabelt kvartsdamm med ett nivågränsvärde som överskrider 0,1 mg/m³. Denna nivå kommer såväl att följas upp som innehållas med avseende på arbetstagare inom täktverksamheten.

3.64 I övrigt saknas riktlinjer eller riktvärden vad gäller damning vid verksamheter som är belägna ovan mark, d.v.s. annat än gruvor. Till följd av att det saknas riktlinjer har MinBas II år 2011 gjort ett omfattande forskningsarbete med avseende på "Undersökning av eventuella effekter på vegetation av damning från täktverksamhet".⁷ Slutsatsen är att effekterna av damning på växtlighet är lokala och knappt påvisbara.

3.65 I studien "Diffusa partikelemissioner från Industriprocesser", som genomfördes av IVL i samarbete med Vargön Alloys 2016-2017, påbörjades arbetet med att kartlägga och kvantifiera diffusa partikelkällor associerade med industriprocesser och undersöka effekten av damningsreducerande åtgärder. Studien visade att damning framförallt är en lokal företeelse, men även att ytterligare studier angående damningsreducerande åtgärder kan vara av intresse för att säkerställa att skyddsåtgärder sätts in på rätt platser, d.v.s. där tekniken ger bästa miljömässiga effekt.

⁷ MinBas II "Undersökning av eventuella effekter på vegetation av damning från täktverksamhet", rapport nr 3.1a-4

- 3.66 Eftersom frågan om damning är i fokus inom branschen har tre av de större aktörerna gått samman, tillsammans med IVL, och initierat en ansökan om forskningsbidrag från SBUF för att genomföra en undersökning med avseende på "Åtgärder avseende diffusa partikelemissioner från bygg- och industriprocesser". Ansökan lämnades in den 15 maj 2018.
- 3.67 Sammanfattningsvis saknas riktlinjer för damning i yttre miljö och därför är det svårt att ge något exakt mått på damningen från den ansökta verksamheten. Det kan dock konstateras att Swerock arbetar löpande med frågan och är bland de ledande i branschen vad gäller kunskap och skyddsåtgärder.
- 3.68 **Fråga gällande naturvärdesinventering, artinventering och fågelinventering**
- 3.69 Kommunen anger i sitt yttrande att man har genomfört fältbesök på platsen och anser att naturvärdesinventeringen resulterat i för låga naturvärdesklasser.
- 3.70 Upplands-Bro kommun skriver att hela området minst utgörs av klass 4. Detta skulle innebära att varje delområde måste ha minst ett visst artvärde eller visst biotopvärde enligt Svensk standard för naturvärdesinventering (SS 199000:2014). De områden som är klassade som Lågt naturvärde i Swerocks naturvärdesinventering (utförd av Naturföretaget) består av hygge och ungskog, där största delen varken har artvärde eller biotopvärde enligt standardens tabell 2 och 3. Visserligen gjordes fynd av nattviol i området öster om vägen efter att naturvärdesklassningen hade gjorts, men för att uppnå Visst artvärde måste arten vara en god indikator på naturvärde eller ha en livskraftig förekomst (se tabell 2 i standarden), vilket inte är fallet.
- 3.71 Delområde 2 (enligt kartorna i bilaga B5 till ansökan) är av Naturföretaget klassat som klass 4 trots den förekomst av äldre träd, luckighet och flerskiktning som Upplands-Bro kommun nämner. Detta är en avvägning som gjordes eftersom det bara finns sparsamt med stående död ved, ont om lågor, samt att skogen i stor del är gallrad. Därför bedömdes det att "många av de biotopkvaliteter som kan förväntas i biotopen saknas eller förekommer inte i tillräcklig kvalitet eller mängd", snarare än att "enstaka biotopkvaliteter som kan förväntas i biotopen saknas eller hade kunnat förekomma i större omfattning eller vara av större betydelse för biologisk mångfald", vilket i kombination med inga funna naturvårdsarter (med verksamhetsområdet). De orkidéer som har hittats i området är två för regionen och landet vanliga arter, som växer även i dikningspåverkade våtmarker.

- 3.72 Skogen har visserligen lång kontinuitet, och har ett värde i att det är ett stort sammanhållet skogsområde, men dessa faktorer borde inte ha någon större påverkan på just de skyddade arternas bevarandestatus i området, eftersom de skyddade arterna här förekommer till stor del i det påverkade landskapet utanför kärnområdet. Och vad gäller naturvärdesklassningen så ska man enligt standarden inte titta på omgivande landskap när man klassar varje enskilt område.
- 3.73 Möjligtvis kan naturvärdesklassen i område 2 höjas med tillägg av kommunekologens fynd av naturvårdsarter. Detta gör då att artvärdet inom objektet höjs vilket i sin tur medför att område 2 skulle få naturvärdesklass 3 – påtagliga naturvärden istället för naturvärdesklass 4 – vissa naturvärden.
- 3.74 Naturvärdesinventeringen genomfördes med detaljeringsgrad medel och med tillägget naturvärdesklass 4. Detta är en väl acceptabel nivå på omfattningen av inventeringen för denna typ av ärende. Att fler, eller andra, naturvårdsarter noterades vid ett annat inventeringstillfälle av en (eller flera andra) annan inventerare är dock mer eller mindre omöjligt att undvika vid denna typ av inventeringar.
- 3.75 Vidare har bolaget låtit genomföra kompletterande inventeringar i form av groddjur- och salamanderinventering, eftersök av orkidéer, samt en fågelinventering.
- 3.76 Totalt sett anser bolaget att det planerade täktområdet och dess närmsta omgivning är väl undersökta i och med detta och att ett fullgott beslutsunderlag föreligger för tillståndsgivande myndighet. I denna del kan det även konstateras att det inte föreligger något formellt hinder mot ansökt verksamhet till följd av de olika resultat som redovisats samt att naturvärdesinventeringar är beroende av tidpunkt för inventering. Detta märks bl.a. mot bakgrund av de delvis olika fynd som kommunen och Swerock gjort på platsen. Som ett exempel anges inte de grundvattenberoende ekosystem som nämns i Swerocks inventering (se punkten 2.71 ovan) i kommunens inventering.
- 3.77 **Fråga gällande grund- och ytvatten**
- 3.78 Se under avsnitt 0 ovan.
- 3.79 Den slutliga utformningen av sedimentationsdammen kommer att ske i samråd med tillsynsmyndigheten.
- 3.80 Bygg- och miljönämnden anser att en sänkning av Upplands-Bro kommun 12 (13) grundvattennivån ökar risken för att salt grundvatten (relikt havsvatten) tränger in i brunnen.

- 3.81 Risk för att få in reliktvatten i en brunn gäller endast om brunnen är borrarad, inte grävd. Enligt brunnsinventeringen finns ingen borrarad brunn inom influensområdet varför det inte föreligger någon risk för inträngande reliktvatten.
- 3.82 Bygg- och miljönämnden anser att det finns en stor risk för att föroreningar sprids från tälten till recipient. Det är därför av stor vikt att Swerock säkerställer att inga skadliga halter av föroreningar leds från tälten till recipient.
- 3.83 Av ansökan framgår att en sedimentationsdamm kommer att anläggas som allt vatten ifrån tälten avrinner till och passerar innan utsläpp sker till recipient. Sedimentationsdammen kommer att utformas i detalj i samråd med tillsynsmyndigheten om ett tillstånd meddelas. Sedimentationsdammen kommer att ha en oljeavskiljande funktion och kommer att dimensioneras så att uppehållstiden blir lämplig så att partiklar ska kunna sedimentera. Vid utsläppet från dammen kommer även möjligheter för provtagning av utgående vatten att finnas. Vid utformningen av sedimentationsdammen kommer även möjligheten att reducera kväve att diskuteras, om behov av detta föreligger.
- 3.84 **Fråga gällande efterbehandlingsplan**
- 3.85 Se under avsnitt 2.38 ovan.
- 3.86 Naturvårdsverkets generella riktvärden för känslig markanvändning och mindre känslig markanvändning används för att bedöma om behov finns för en efterbehandling av ett förorenat område. Bygg- och miljönämndens bedömning är att halterna av förorenade ämnen i massorna för efterbehandling inte ska vara högre än de normala bakgrundshalterna på den plats där massorna ska placeras.
- 3.87 Bygg- och miljönämnden anser att det finns en risk för att nivån för vattenytan inte kommer att stiga som förväntat. Bygg- och miljönämnden bedömer därför att villkor bör precisera att återlämnandet av säkerheten inte kan ske förrän det visat sig att vattennivån stiger till beräknad nivå.
- 3.88 Vad gäller den redovisade bedömningen av höjningen av vattenytan så bygger den på en vedertagen metodik med simulering och beräkning, se den hydrogeologiska utredningen i bilaga B2 till ansökan. Swerock anser inte att det finns någon anledning att ifrågasätta utredningen. Swerock anser inte heller det faktum att vattnet inte stiger i en exakt förutsebar takt medför en risk eller att uppfyllnaden är en del av efterbehandlingen av tältverksamheten. Därmed berör frågan inte den säkerhet som Swerock har föreslagit för efterbehandlingen, se punkten 2.38 ff.

- 3.89 Bygg- och miljönämnden anser att det finns en stor risk för att närliggande sumpskogar, våtmarker och de där ingående naturtyperna kommer att påverkas av efterbehandlingsplanen. Det behöver därför utredas hur närliggande sumpskogar, våtmarker och de där ingående naturtyperna kommer att påverkas av att grund- och ytvatten läcker in till vattenspegeln.
- 3.90 När den framtida täktsjön ställt in sig på +39 kommer grundvattenläckaget att vara negativt. D.v.s. att sjön kommer att ge vatten till sin omgivning genom grundvattnet i storleksordningen 0,1 l/s (vilket är försumbart).
- 3.91 Påverkan på omgivande sumpskogar, våtmarker m.m. är mindre med en täktsjö, än vid fullt utbruten täkt (då man pumpar och avleder vatten). Detta beror på att läckaget alltid är mindre från en sjö, jämfört med en tom bergtäkt som drar åt sig grundvatten.
- 3.92 Då omgivande sumpskogar och våtmarker inte bedöms påverkas enligt den hydrogeologiska utredningen vid fullt utbruten täkt, kommer inte heller någon påverkan ske när täktsjön inställt sig.
- 3.93 Bygg- och miljönämnden vill poängtera att tillförseln av externa massor för efterbehandling endast ska tillåtas i den utsträckning det behövs för att åstadkomma en från landskapsbild, naturvård och säkerhet ändamålsenlig efterbehandling. I avsnitt 4.3 i den tekniska beskrivningen till ansökan framgår det att mängden massor som behövs till den planerade efterbehandlingen är 1 400 000 m³.
- 3.94 Vad gäller Naturvårdsverkets generella riktvärden för känslig markanvändning samt Bygg- och miljönämndens bedömning är att halterna av förorenade ämnen i massorna för efterbehandling inte ska vara högre än de normala bakgrundshalterna på den plats där massorna ska placeras hänvisas till avsnitt 2.38 ff ovan.

4. Upplands bro kommun, kommunstyrelsen

4.1 Fråga gällande behov av bergtäkt i regionen

4.2 Se under avsnitt 2.1 ovan.

4.3 Fråga gällande lokalisering i strid mot översiktsplanen

4.4 Se under avsnitt 3.3 ovan.

4.5 Fråga gällande förslagets påverkan på naturmiljön

4.6 Se under avsnitten, 3.3 ovan3.9 ovan3.67 ovan.

- 4.7 **Fråga gällande förslagets påverkan på rekreativa värden**
- 4.8 Se under avsnitt 3.67 ovan.
- 4.9 **Fråga gällande konflikter med utvecklingsområde för bostadsbebyggelse**
- 4.10 Se under avsnitt 3.9 ovan.
- 4.11 **Fråga gällande om lokalisering strider mot inriktningar i den regionala utvecklingsplanen**
- 4.12 Se under avsnitt 3.3 ovan.
- 5. Upplands bro kommun, samhällsbyggnadskontoret**
- 5.1 **Fråga gällande behov av bergtäkt i regionen**
- 5.2 Se under avsnitt 2.1 ovan.
- 5.3 **Fråga gällande lokalisering i strid mot översiktsplanen**
- 5.4 Se under avsnitt 3.3 ovan.
- 5.5 **Fråga gällande bostadsområdet "Lunda"**
- 5.6 Se under avsnitt 3.9 ovan.
- 5.7 **Fråga gällande avstånd till befintlig bebyggelse**
- 5.8 Se under avsnitt 3.12 ovan.
- 5.9 **Fråga gällande hänsynsreglerna**
- 5.10 Se under avsnitt 3.18 ovan.
- 5.11 **Fråga gällande lokalisering och val av plats**
- 5.12 Se under avsnitt 2.32 ovan.
- 5.13 **Fråga gällande mottagning av entreprenadberg från infrastrukturprojekt**
- 5.14 Se under avsnitt 3.22 ovan.
- 5.15 **Fråga gällande, mottagning av jord- och schaktmassor**
- 5.16 Se under avsnitt 3.25 ovan.
- 5.17 **Fråga gällande mottagning av asfalt och rivningsbetong**
- 5.18 Se under avsnitt 3.29 ovan.

- 5.19 **Fråga gällande sprängning**
- 5.20 Se under avsnitt 3.33 ovan.
- 5.21 **Fråga gällande trafiksäkerhet**
- 5.22 Se under avsnitt 7 nedan.
- 5.23 **Fråga gällande buller**
- 5.24 Se under avsnitt 3.49 ovan.
- 5.25 **Fråga gällande damm och andra luftföroreningar**
- 5.26 Se under avsnitt 3.62 ovan.
- 5.27 **Fråga gällande naturvärdesinventering, artinventering och fågelinventering**
- 5.28 Se under avsnitt 3.67 ovan.
- 5.29 **Fråga gällande grund- och ytvatten**
- 5.30 Se under avsnitt 0 ovan.
- 5.31 **Fråga gällande efterbehandlingsplan**
- 5.32 Se under avsnitt 2.38 ovan.
- 5.33 **Fråga gällande gestaltningen och markanvändning**
- Se under avsnitt 3.85 ovan.

6. SGU

- 6.1 Swerock har rutiner för införsel av massor som ingår i ledningssystemet som är certifierat enligt både ISO 9001 och 14001. Rutinerna uppdateras kontinuerligt och därför ingår de inte i ansökan. Om tillstånd för bergtäkten meddelas kommer diskussion att tas med tillsynsmyndigheten om hur rutinerna är utformade. Rutinerna tar både upp säkerställande av gällande krav på massor, provtagning och kontroll.
- 6.2 Enligt praxis⁸ utgör entreprenadberg som kommer från infrastrukturprojekt, under vissa förutsättningar, en biprodukt och inte ett avfall. Mot bakgrund härav har införsel av entreprenadberg inte angetts som ett yrkande i ansökan. Det kan dock konstateras att hanteringen av biprodukterna beskrivits i TB:n, MKB:n samt inkluderas i ansökan. Till följd av den senaste tidens diskussioner om undantag från avfallsbegreppet avser

⁸ Se Mark- och miljödomstolen i Nackas mål M 3343-11, M 3345-11 samt M 3346-11.

Swerock dock inkludera entreprenadberg i yrkandena, d.v.s. att Swerock avser att föra in, lagra, sortera och genom mekanisk bearbetning återvinna maximalt 50 000 ton entreprenadberg per år.

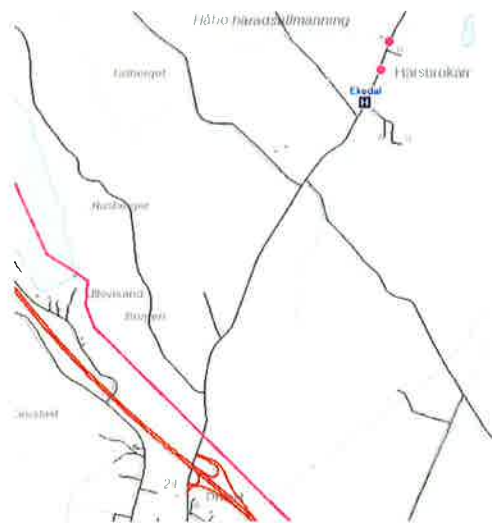
- 6.3 Swerock noterar SGU:s önskemål angående dränering av bullervallarna, men ser inte något syfte med dränering då schaktmassornas som bygger upp bullervallen inte föranleder någon risk för förorening.

7. Trafikverket

- 7.1 Swerock anser att det pågår en konstruktiv dialog mellan Trafikverket och Swerock. Flera möten har hållits för att diskutera anslutningen till och trafiksäkerheten på väg 912. Det finns ett förslag till ansökan om anslutningsväg som utformats i dialog med Trafikverket. Vidare har hastighetsbegränsning på infartsvägen till täkten och genom byn diskuterats. Swerock har verkat för en sänkning av hastigheten, men har inte fått gehör från Trafikverket.
- 7.2 Av yttrandet, ab 45, framgår att Trafikverket anser att det fortfarande finns frågor att utreda. Trafikverket anser att Swerock ska utreda konsekvenser och eventuella förslag på åtgärder för trafiksäkerhet och oskyddade trafikanter som färdas på väg 912, samt att Swerock ska beräkna och konsekvensbedöma hur stor andel och antal tunga trafik som har målpunkt norrut och därmed kommer att belasta väg 269 och Erikssundsbron.
- 7.3 När det gäller utredning av konsekvenser och eventuella förslag på åtgärder för trafiksäkerhet och oskyddade trafikanter som färdas på väg 912 konstaterar Swerock att väg 912 inte finns upptagen som föreslaget cykelstråk i kommunens fördjupade översiktsplan för landsbygden. Föreslaget och befintligt stråk följer enligt översiktsplanen väg 269 mellan Bro och Tjusta. Längs väg 912 mellan E18 och väg 269 finns inga tydliga målpunkter för oskyddade trafikanter. Den målgrupp som kan tänkas nyttja väg 912 för cykling är de som bor vid Lunda och som arbetar i Bålsta. Swerock anser inte att det är rimligt att ta fram en separat trafikutredning i enlighet med Trafikverkets yttrande, 2 kap 7 § miljöbalken.
- 7.4 I föreliggande ansökan om tillstånd har Swerock uppgivit att taktens huvudsakliga syfte är att tillhandahålla ballastmaterial till betongtillverkning. De betongfabriker som ligger i taktens närområde nås enklast genom att från täkten åka söderut på väg 912 mot E18. Swerock har i ansökan bedömt att ca 90 % av trafikrörelserna till och från den planerade bergtäkten kommer att ske söder ifrån, via E18. Denna bedömning innebär att 10 % av beräknade antal fordon från täkten motsvarar 11

stycken fordon under ett normalår och 16 stycken fordon under ett år med maximalt uttag.

- 7.5 På väg 263 över Erikssundsbron motsvarar det 0,2 % av den totala trafiken och 1,4 % av den tunga trafiken under ett normalår. På motsvarande sätt uppgår antal fordon från tåkten till 0,3 % av den totala trafiken och 2,1 % av den tunga trafiken under ett år med maximal produktion. Detta scenario bygger på att alla norrgående fordon ifrån tåkten (10 %) går hela vägen från tåkten till väg 263 och över Erikssundsbron. Bedömningen utgår från Trafikverkets mätning av årsdygnstrafiken som utfördes under år 2017 på väg 263 mellan Erikssundsbron och korsningen med väg 915 då den totala trafiken uppmättes till 6350 stycken fordon och den tunga trafiken till 750 stycken fordon.
- 7.6 På väg 269 uppgår på motsvarande sätt andelen trafik från tåkten under ett normalår till 0,2 % av den totala trafiken, och 1,8 % av den tunga trafiken, samt 0,3 % resp. 2,6 % under ett år med maximal produktion. Denna beräkning bygger på Trafikverkets mätning av årsdygnstrafiken som utfördes på väg 269 år 2017 då den totala trafiken uppmättes till 5490 fordon och antalet tunga fordon till 590 stycken fordon.
- 7.7 Sammanfattningsvis kan konstateras att andelen tung trafik som beräknas gå norrut från den planerade bergtåkten i Kvarnibble är mycket begränsad i förhållande till den redan befintliga trafiken både på väg 269 och 263. Konsekvenserna av trafiken från tåkten kan inte bedömas som annat än mycket ringa.
- 7.8 Vidare anser Trafikverket att barnkonsekvenser för den ökade tunga trafiken på väg 912 behöver utredas. Swerock bedömer, efter att kontroll skett med Upplands-Bro kommun, att den nya utfarten inte kommer i konflikt med skolbussar. De busshållplatser som finns är markerade med rosa prickar i figur 5 nedan, dvs norr om utfarten från tåkten.

7.9 Figur 5. Busshållplatser på väg 912.

7.10 Trafikverket anser också att Swerock ska utreda tillgängligheten för kollektivresenärer/oskyddade trafikanter med målpunkt busshållplatser i närheten studeras, så att anställda och/eller andra kollektivresenärer kan ta sig på ett trafiksäkert sätt till och från anläggning. All personal som arbetar i Swerocks täkter är bilburen. Kunder som besöker täkten för hämta ballastmaterial kommer till täkten med tungt fordon eller med bil och släp. Kunder som ska lämna massor kommer i tunga fordon. Swerock är av uppfattningen, relaterat till många andra av bolagets täkter, att behovet av busshållplats nära en takt är ytterst begränsat. Swerock avser därför inte att utreda behovet av busshållplats. Närmaste busshållplats för kollektivtrafik är "Hållplats Ekedal" som framgår i figur 5. Några målpunkter för kollektivtrafikresenärer finns inte området kring planerad utfart.

7.11 Trafikverket anser också att Swerock ska utreda tillgängligheten för kollektivresenärer/oskyddade trafikanter med målpunkt busshållplatser i närheten studeras, så att anställda och/eller andra kollektivresenärer kan ta sig på ett trafiksäkert sätt till och från anläggning. All personal som arbetar i Swerocks täkter är bilburen. Kunder som besöker täkten för hämta ballastmaterial kommer till täkten med tungt fordon eller med bil och släp. Kunder som ska lämna massor kommer i tunga fordon. Swerock är av uppfattningen, relaterat till många andra av bolagets täkter, att behovet av busshållplats nära en takt är ytterst begränsat. Swerock avser därför inte att utreda behovet av busshållplats.

7.12 Av Trafikverkets samrådsyttrande framgick det att det finns ett behov av en trafikutredning som visar om trafiknätet klarar tillkommande trafik till prognosåret 2040. Sedan dess har en dialog förts mellan Swerock och

Trafikverket och av allt att döma från det senaste yttrandet från Trafikverket finns inte längre något krav på att Swerock ska genomföra den här typen av utredning.

- 7.13 Vidare kan det konstateras att det inte är rättssäkert att föreskriva eventuella villkor med avseende på vilken väg trafiken ska ta sedan den har lämnat täktområdet. Swerock har inte rådighet över all trafik som lämnar området och kan därmed inte säkerställa att ett sådant villkor följs, se bl.a. NJA 2004 s 421. Sammanfattningsvis skulle ett villkor som styr trafiken sedan den har lämnat täktområdet vara i strid med praxis och gällande rätt, se även p 3.48 ovan.

8. Kvarnibble vattenavledningsföretag

8.1 Kvarnibble vattenavledningsföretag ("Företaget") yrkar att

- Swerock ska föreläggas att utreda och erbjuda ersättning p.g.a. Swerocks användning av Företagets dike.
- Swerock ska föreläggas att vidta och bekosta skadeförebyggande åtgärder i form av erosionsskydd i Företagets dike.
- I kontrollprogrammet ska anges att Swerock ska ta regelbundna vattenprover på utgående vatten som leds genom Företagets dike, för att säkerställa att verksamheten inte släpper ut några miljöfarliga ämnen i diket.
- Företaget yrkar ersättning för sina rättegångskostnader med ett belopp som kan anges senare.

- 8.2 Företaget anger även att Swerock saknar rådighet. Vad gäller frågan om rådighet att bedriva de sökta verksamheterna med anledning av de synpunkter som Företaget anför gällande det avtal som Swerock ingått med Carl Tesch ("Tilläggsavtalet").

- 8.3 Med avseende på vattenverksamhet har Swerock yrkat att mark- och miljödomstolen meddelar tillstånd till ansökt verksamhet enligt 11 kap. 9 § miljöbalken bestående i (i) att avsänka grundvattennivån under brytningstiden till lägst nivån +27,5 m ö h (RH2000) inom brytområdet som framgår av ritning M2 Exploateringsplan i bilaga A1 till ansökan genom att på ovan nämnda fastighet bortleda allt inläckande yt- och grundvatten ur bergtäkten samt utföra och bibehålla erforderliga anläggningar för detta, se vidare teknisk beskrivning.

- 8.4 Swerocks yrkande avser alltså bortledning av grund- och ytvatten samt anläggningar för detta på fastigheten Kvarnibble 2:53. För att få bedriva vattenverksamhet ska verksamhetsutövaren ha rådighet över vatt-

net inom det område där verksamheten skall bedrivas.⁹ Det krävs således rådighet på den fastighet varifrån bortledandet ska ske samt på vilken eventuella anläggningar ska utföras d.v.s. från själva bortledningspunkten.¹⁰ Rådighet tillkommer fastighetsägaren. Rådighet kan alltså fås genom att ett nyttjanderättavtal ingås med fastighetsägaren. Swerock har den 18 december 2017 ingått ett avtal om nyttjanderätt till vattenområde på fastigheten Kvarnibble 2:53 med fastighetsägaren Carl Tesch.¹¹ Swerock har således rådighet för den vattenverksamhet med tillhörande anläggningar som har yrkats i ansökan.

- 8.5 Vad gäller avledandet av grundvattnet till befintligt dikessystem från sedimentationsdammen utgör inte detta *tillståndspliktig* vattenverksamhet. Inte heller har Swerock ansökt om tillstånd för sådan verksamhet. Någon skyldighet att ingå avtal med Företaget eller på annat sätt inhämta någon typ av godkännande för att få rådighet i förhållande till vad som har yrkats finns därför inte.
- 8.6 Varken fastighetsägaren eller Swerock har yrkat på omprövning av Företagets tillstånd. En sådan talan ska i så fall prövas i särskild ordning och kan inte prövas inom ramen för det aktuella målet. Frågor som har anknytning till en sådan omprövning omfattas i linje här med inte av ansökan och ska på samma sätt prövas i annan ordning.
- 8.7 Vad gäller de yrkanden som Företaget har anfört bemöter Swerock enligt nedan.
- 8.7.1 Företaget yrkanden om att Swerock ska lämna ekonomisk ersättning kan inte prövas inom ramen för målet.
- 8.7.2 Företagets yrkande om att fastigheten Upplands-Bro Kvarnibble 2:53 ska tilldelas ett tillräckligt stort andelstal i Företaget genom avtal kan lagligen inte bifallas.
- 8.7.3 Företagets yrkande om att domstolen ska fastställa ändrade andelstal eller ompröva fördelning av andelstal på grund av de ändrade förhållandena kan inte prövas inom ramen för målet.
- 8.7.4 Företagets yrkande om att Swerock ska betala ersättning till Företaget för de beräknade kostnaderna för drift och underhåll kan inte prövas inom ramen för målet.

⁹ 2 kap. 1 § lagen med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet.

¹⁰ Se exempelvis NJA 2001 sid. 828 och MÖD 2005:51.

¹¹ Se s. 10 i Ansökan.

- 8.8 Företagets yrkande om att utreda och erbjuda ersättning, som det får förstås under provotid, bör inte bifallas då frågan inte omfattas av tillståndsplikt och inte heller av ersättningsrätt.
- 8.9 Företagets yrkande om att Swerock ska föreläggas att vidta skadeförebyggande åtgärder förutsätter att det råder en tillsynssituation. De i målet aktuella frågorna rör inte tillsyn och kan därför inte bifallas. I övrigt förutsätter fysiska åtgärder rådighet över det område på vilket åtgärderna ska utföras. Då Swerock inte har denna rådighet över diket på sätt Företaget själv beskriver kan yrkandet inte heller på denna grund bifallas.
- 8.10 Företagets yrkande om att diket ska besiktigas kan inte prövas inom ramen för målet.
- 8.11 När det gäller Företagets yrkande om att kontrollprogrammet ska innehålla moment som syftar till att mäta mängden vatten och att det tas regelbundna vattenprover har Swerock uppfattning att detta är något som kan och bör ingå i ett kontrollprogram, men att innehållet i kontrollprogrammet inte ska detaljprövas av domstolen. Nämnas kan dock att provtagning kommer att ske i enlighet med kommande kontrollprogram. Därmed kommer provtagning att ske i Företagets dike.
- 8.12 Företagets yrkande om ersättning för rättegångskostnader prövas, såvitt avser kostnader som är förknippade med den sökta vattenverksamheten, inom ramen för 25 kap. 2 § miljöbalken. Rättegångskostnader som annars är förknippade med prövning av ansökan om tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken omfattas inte av rätten till ersättning enligt den ovan nämnda bestämmelsen.

9. Sammanfattning av synpunkter från sakägare

9.1 Frågor gällande buller

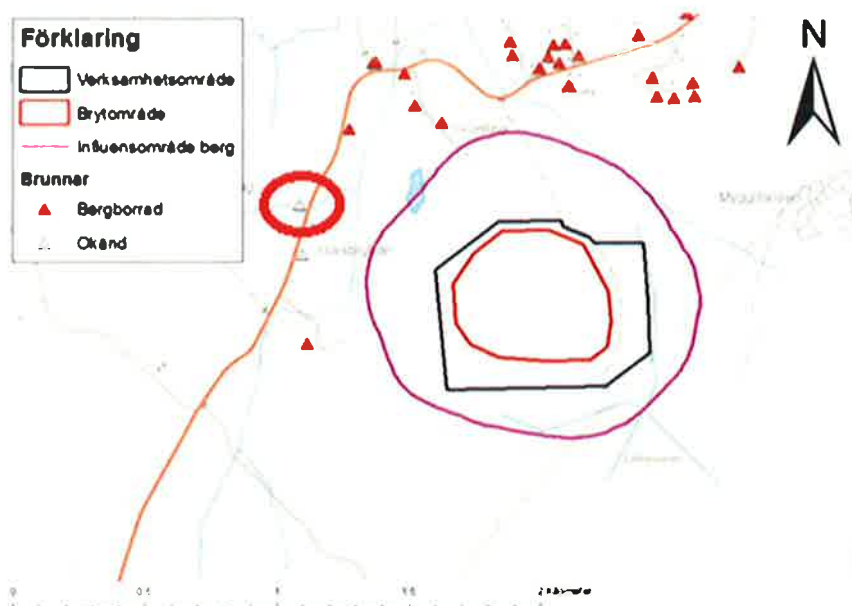
- 9.2 Oro från närboende rör buller från verksamheten, i form av sprängning och trafik. Det har även inkommit önskemål om ändrade arbetstider (08-16 istället för 06-18), samt begränsning av verksamhet under sommaren.
- 9.3 Bolaget reglerar genom villkor 6 i ansökan att Naturvårdsverkets riktvärden ska klaras. Villkor 6 reglerar även att om de angivna bullernivåerna överskrids ska företaget vidta omedelbara och tillräckliga åtgärder så att värdena kan klaras senast vid den tidpunkt som tillsynsmyndigheten bestämmer.

- 9.4 **Frågor gällande ny väg**
- 9.5 Det har ifrågasatts om Swerock har rådighet över den fastighet där vägen till och från verksamheten ska anläggas. I denna del kan det konstateras att Swerock har erhållit rådighet i enlighet med protokoll från Håbo Häradsallmännings protokoll från styrelsemöte såväl den 12 april 2016 (punkten 3 och 4) som den 13 september 2016 (punkten 10).
- 9.6 **Frågor gällande trafik**
- 9.7 Närboende påtalar ökade risker vid ökningen av den tunga trafiken till följd av täktverksamheten. Bl.a. påtalar man att vägen är smal för mötande fordon, det är en smal och osäker vägren för gående, cyklister och barn som går till och från skolbuss rör sig samt får vänta längs vägen. Detsamma gäller för SL-bussarna. Vidare uttrycks oro för transport av sprängämnen genom byn. Det förs fram förslag att villkora körvägen för att styra trafiken samt varningsskyltar för tung trafik och utfart.
- 9.8 Swerock vill främst hänvisa till bemötande av synpunkter tidigare i dokumentet gällande trafik (från stycke 7).
- 9.9 Sammanfattningsvis kan konstateras att andelen tung trafik som beräknas gå norrut från den planerade bergtäkten i Kvarnibble är mycket begränsad i förhållande till den redan befintliga trafiken både på väg 269 och 263. Konsekvenserna av trafiken från täkten kan inte bedömas som annat än mycket ringa. Vidare kan det konstateras att det inte är rättsäkert att föreskriva eventuella villkor med avseende på vilken väg trafiken ska ta sedan den har lämnat täktområdet. Swerock har inte rådighet över all trafik som lämnar området och kan därmed inte säkerställa att ett sådant villkor följs, se bl.a. NJA 2004 s 421.
- 9.10 **Frågor gällande vatten**
- 9.11 Många synpunkter rör påverkan på vattnet. Oro föreligger för påverkan på brunnar och dricksvatten till människor och djur, genom brist på vatten, påverkan på vattnets kvalitet genom utsläpp av farliga ämnen, påverkan av saltdepåer eller radon i marken m.m. Ersättning yrkas för risk för odlingsteknisk påverkan på jordbruksmarken.
- 9.12 Swerock vill hänvisa till övriga bemötanden som rör vattenfrågor tidigare i dokumentet, se under avsnitt 0 ovan då de flesta synpunkter återkommer. Gällande eventuella skador på jordbruksmark eller dikningsföretaget har Swerock visat i sina utredningar att någon påverkan inte kommer ske. Om det trots allt skulle uppstå någon skada på dikningsföretaget eller egendom, hanteras detta som en oförutsedd skada.

- 9.13 Familjen Strandberg har enligt sitt yttrande kompletterat brunnsinventeringen med brunn men den finns inte med i underlaget. Swerock redovisar brunnen i figur 17 på sidan 18 i den hydrogeologiska rapporten (se inklippt figur nedan med aktuell fastighet inringad i rött). Enligt insänt brunnsinventeringsprotokoll är det okänt om brunnen är borrarad eller grävd, vilket medför att brunnen framgår som okänd i figuren nedan.

7.4 DJUPT GRUNDVATTEN OCH BRUNNAR

Inom förutsebart influensområde för djupt grundvatten i berg återfinns inga brunnar, eller andra kända anläggningar som skulle kunna påverkas

Figur 17. Influensområde för djupt grundvatten i berg.

9.14

9.15 Frågor gällande hälsoskäl

- 9.16 Inkomna yttrande från närboende rör oro för stress till följd av buller, påverkan på hälsa p.g.a. kvartsdamm samt flygaska vid hanteringen av gammal betong och asfalt, minskad möjlighet till avkoppling och vila, rekreation, svampblockning. Minskad värdeutveckling på bostäder. Risker som uppkommer vid sprängning, exempelvis stenkast.

- 9.17 Swerock inser att en nyetablering av en verksamhet av detta slag medför en förändring i området men vill hänvisa till genomförda utredningar för risk och buller där det visats att verksamheten kan bedrivas utan överskridande av riktvärden för buller samt att sprängning kommer att ske på ett säkert sätt. Vidare kan delar av området fortsatt användas för rekreation. Verksamhet bedrivs under dagtid i veckorna. Kvällar, helger och röda dagar pågår ingen verksamhet och någon störning förekommer inte.

- 9.18 **Frågor gällande, skador på hus/egendom**
- 9.19 Närboende nämner risker att sprängningar kan skada hus eller lös egendom, samt skrämma husdjur eller kreatur. Oro för påverkan på växtodling p.g.a. sänkning av grundvatten och damning.
- 9.20 Swerock vill hänvisa till genomförda utredningar för risk och buller där det visats att verksamheten kan bedrivas utan överskridande av riktvärden för buller samt att sprängning kan ske på ett säkert sätt. Sprängning kommer föregås av tydligt hörbar ljudsignal för att förvarna.
- 9.21 Utredningar visar att risk för skador på egendom eller växtodling till följd av grundvattensänkning inte föreligger. Om det trots allt skulle inträffa hanteras detta som oförutsedd skada.
- 9.22 **Frågor gällande natur**
- 9.23 Det finns oro för skador på djur- och växtliv, samt skador på ekar i en allé till följd av grundvattensänkning eller sprängning. Det riktas klagomål på de genomförda natur- och artinventeringarna då det menas att dessa genomförts vid fel tid på året osv.
- 9.24 De genomförda natur- och artinventeringarna har följt standard (SS 199000:2014) och praxis i denna typ av ärende och utgör enligt Swerocks mening ett fullgott beslutsunderlag. Vidare visar genomförda utredningar för hydrogeologi, buller och riskanalys att verksamheten kan bedrivas utan risk för oacceptabel negativ påverkan på omgivningen.
- 9.25 **Frågor gällande risker**
- 9.26 I yttranden från närboende nämns oro för risk för terrorattentat till följd av förekomst- och transport av sprängämnen, risk för sabotage och risk för skogsbrand.
- 9.27 Swerock har lång erfarenhet av täktverksamhet och väl fungerande rutiner för att hantera eventuella uppkomna situationer som brand och liknande. Sprängmedel transporteras till täktområdet i lastbilar inför sprängning och förvaras aldrig på platsen. Sprängämnena blandas i borrhålen och blir först då aktivt.
- 9.28 **Frågor gällande planer**
- 9.29 Inkomna synpunkter berör konflikt med kommunens landsbygdsplan, se under avsnitt 3.3 ovan.

- 9.30 Det framförs önskemål om att minska täktens storlek vilket skulle tillåta mer byggnation av bostäder, minska trafik och öka möjlighet till rekreation.
- 9.31 En etablering av en ny bergtäkt är en kostsam process likväl ett ingrepp i naturmiljön. Inte bara lokaliseringen med avseende på natur, bergkvalitet, avsättningsområde och närboende är viktig. Täkten ska även kunna försörja avsättningsområdet med material under en lång tid. Täkten ska erbjuda god hushållning med naturresurser, vilket innebär att en "stor" täkt med lång tillståndstid vid en lämplig lokalisering är att föredra framför flera mindre täkter med korta tillståndstider.
- 9.32 Det lyfts fram åsikter om att det inte råder någon brist på material eller täkter i området.
- 9.33 Se under avsnitt 2.1 ovan.
- 9.34 **Arkeologisk utredning**
- 9.35 Rapporten från den arkeologiska utredningen över det planerade täktområdet samt tillfartsvägen är färdigställd. Utredningen visar att det inte finns några fornlämningar inom utredningsområdet.
- 9.36 Länsstyrelsen har tagit del av utredningen och har därefter meddelat att de inte har något att erinra ur fornlämningssynpunkt om den planerade exploateringen. Med anledning härav har Länsstyrelsen meddelat att de avslutat den arkeologiska utredningen inom planerat brytnings- och verksamhetsområdet på fastigheten Kvarnibble 2:53 i Upplands-Bro kommun, se Bilaga 3.

Malmö som ovan

Erica Nobel

E-post erica.nobel@delphi.se

Christian Härdgård

E-post christian.hardgard@delphi.se

Bilagor

- Bilaga 1 Sammanställning av villkor
Bilaga 2 PM Haltkriterier för bergtäkt Kvarnibble
Bilaga 3 Länsstyrelsens meddelande om avslutad arkeologisk utredning

VILLKOR

Bolaget föreslår följande villkor för verksamheten i syfte att förhindra eller minska effekterna för människors hälsa och miljön.

NACKA TINGSRÄTT
Avdelning 4

INKOM: 2018-06-28
MÅLNR: M 7481-17
AKTBIL: 79

1. Om inte annat följer av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad bolaget angivit i ansökningshandlingarna eller i övrigt uppgivit eller åtagit sig i ansökan.

2. Uttag av berg får ske lägst till +28 meter över havet (RH 2000) som är angiven på exploateringsplan M102, bilaga A1.

3. De mängder yt- och grundvatten som får ledas bort får vid utloppet från sedimentationsdammen inte överstiga 53 l/s.

4. Gränser för verksamhetsområde och brytområde ska vara tydligt utmärkta i terrängen under hela verksamhetstiden. Skadad gränsmarkering ska ersättas med ny.

5. Starkt bullrande verksamhet såsom borring, sprängning, skuthantering och krossning, får endast bedrivas helgfria vardagar måndag till och med fredag kl. 06 - 18. Utlastning, transporter och annan mindre bullrande verksamhet får bedrivas kl. 06 - 22.

Tillsynsmyndigheten får vid enstaka tillfällen medge att arbetstiderna vid bergtäkten utökas.

6. Buller från täktverksamheten inklusive transporter inom verksamhetsområdet får inte överskrida högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder än följande:

Vardag kl. 06.00-18.00 50 dB(A)

Lör-, sön- och helgdag kl. 06.00-22.00 45 dB(A)

Kväll kl. 18.00-22.00 45 dB(A)

Natt kl. 22.00-06.00 40 dB(A)

Om de angivna bullernivåerna överskrids ska företaget vidta omedelbara och tillräckliga åtgärder så att värdena kan klaras senast vid den tidpunkt som tillsynsmyndigheten bestämmer.

7. Markvibrationer – definierade som högsta svängningshastighet i vertikalled – orsakade av sprängning får inte överstiga 4 mm/s vid bostadshus vid mer än 10 % av mättillfällena per år och då högst 6 mm/s. Mätningarna ska utföras enligt gällande Svensk Standard, för närvarande SS 460 48 66.

Luftstöt våg till följd av sprängning – mätt genom frifältsmätning – får vid bostadshus inte överstiga 100 Pa vid mer än 10 % av mättillfällena per år och då högst 150 Pa. Mätningarna ska utföras enligt gällande Svensk Standard, för närvarande SS 02 52 10.

Angivna begränsningsvärden för vibrationer och luftstöt vågor ska följas upp genom mätningar i enlighet med gällande kontrollprogram.

8. Dammalstrande krossar, siktar och liknande utrustning ska vara utrustade på sätt som effektivt motverkar damning, t.ex. genom bevattning med dysor.

Diffus damning från verksamhetsområdet och på de enskilda vägar som leder till och från verksamhetsområdet ska vid behov motverkas genom vattenbegjutning.

9. Kemiska produkter såsom petroleumprodukter inklusive farligt avfall ska förvaras i tankar innanför invallning eller i tråg som rymmer hela volymen. Anläggningen ska vara så utförd att den inte sätts ur funktion genom vattenfyllning vid nederbörd. Invallningar eller tråg ska vara utförda i material som är beständiga mot de förvarade produkterna.

10. På platser som används för oljehantering inklusive tankning samt under fordon och maskiner som parkerats eller uppställts för längre tid ska marken skyddas eller vara beständig mot spill av petroleumprodukter.

11. Senast tre år innan tillståndet för verksamheten upphör ska verksamhetsutövaren inge en slutlig efterbehandlingsplan till tillsynsmyndigheten, upprättad efter samråd med kommunen och markägarna. Efterbehandlingen av tälten ska vara slutförd och anmäld till tillsynsmyndigheten innan tillståndstidens utgång om inte tillsynsmyndigheten beslutar annat. Efterbehandling ska ske i samråd med tillsynsmyndigheten och huvudsakligen följa efterbehandlingen i Efterbehandlingsplanen, bilaga A1, så vida tillsynsmyndigheten inte beslutar annat. Efterbehandling ska om möjligt ske efterhand som brytningen fortskrider. Samtliga efterbehandlingsåtgärder ska vara slutförda inom tillståndstiden.

12. När tälten avslutats ska området städas och alla maskiner, upplag och anordningar för verksamheten tas bort.

13. När tältverksamheten avslutats och området efterbehandlats enligt villkoren i detta beslut ska anmälan snarast göras till tillsynsmyndigheten.

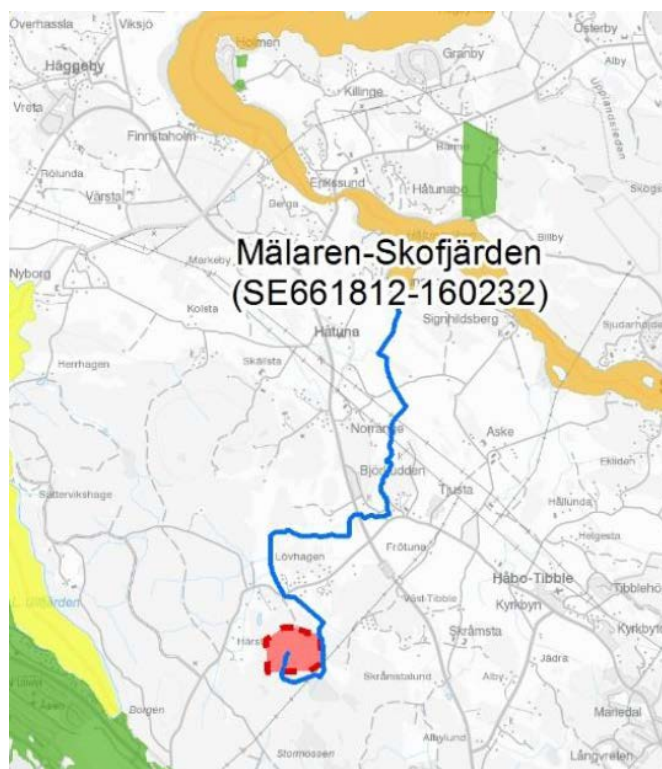
14. Ett kontrollprogram för verksamheten ska lämnas till tillsynsmyndigheten senast tre månader efter det att denna dom vunnit laga kraft. Kontrollprogrammet ska hållas aktuellt och får i samråd med tillsynsmyndigheten justeras allteftersom verksamheten fortskrider. Ett kontrollprogram – i vilket ska beskrivas hur kontroll, såsom utsläppskontroll med angivande av mätmetod, frekvens och utvärderingsmetod, ska ske av verksamheten och miljöpåverkan från denna – ska lämnas till tillsynsmyndigheten senast tre månader efter det att denna dom vunnit laga kraft.

RAPPORT

NACKA TINGSRÄTT
Avdelning 4

INKOM: 2018-06-28
MÅLNR: M 7481-17
AKTBIL: 80

Platsspecifik bedömning av haltkriterier för massor som används till efterbehandling av bergtäkt på fastigheten Kvarnibble 2:53, Upplands-Bro kommun

För:
Swerock AB

Uppdrag: 1318-172
Datum: 2018-06-25
Version: 1

Innehåll

1	Bakgrund och syfte	3
2	Områdesbeskrivning	3
2.1	Lokalisering	3
2.2	Geologiska och hydrogeologiska förhållanden	4
2.3	Efterbehandling och framtida markanvändning	5
3	Platsspecifik riskbedömning	6
3.1	Allmänt.....	6
3.2	Hälsorisker	7
3.3	Miljörisker på platsen.....	7
3.4	Miljörisker i ytvatten.....	7
4	Konsekvenser av föreslagna haltkriterier (KM).....	8

1 Bakgrund och syfte

Swerock AB (bolaget) har ansökt om tillstånd för bergtäkt m m på fastigheten Kvarnibble 2:53 i Upplands-Bro kommun. Inom ramen för tillståndet yrkar bolaget om att få ta in 75 000 ton jord- och schaktmassor per år för efterbehandling av täktområdet. Som haltkriterier för dessa efterbehandlingsmassor har bolaget föreslagit Naturvårdsverkets generella riktvärden vid känslig markanvändning (KM).

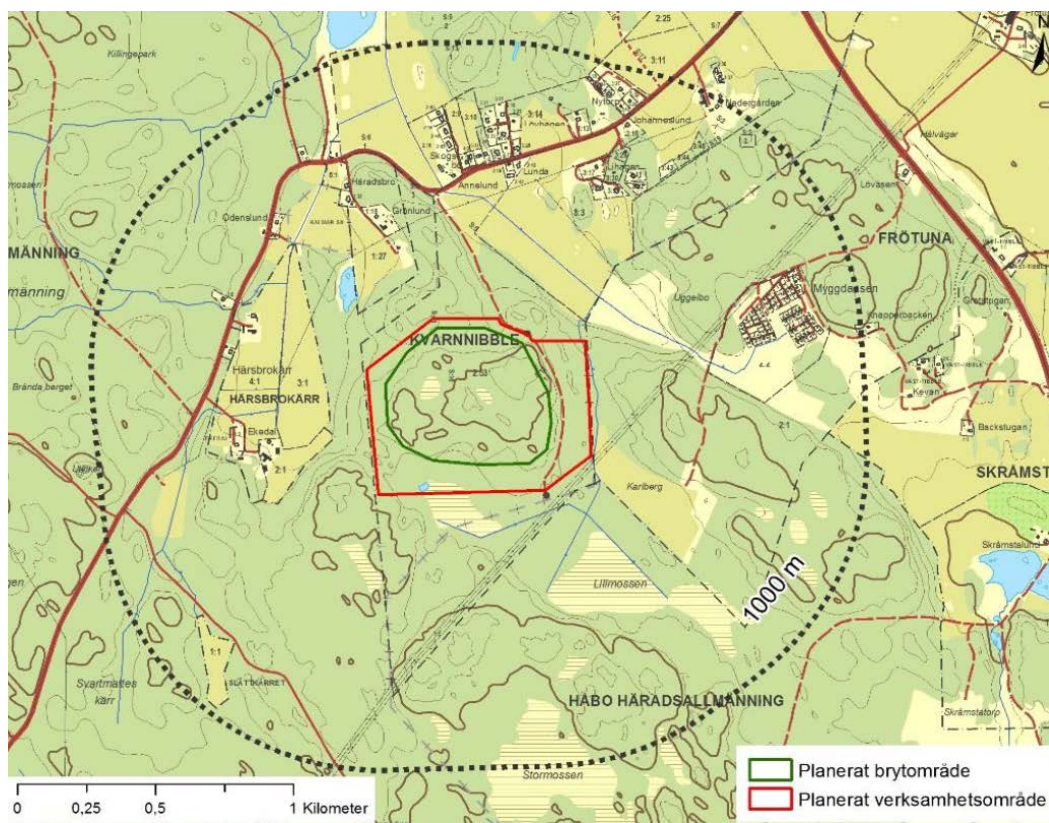
Länsstyrelsen i Stockholm har yttrat sig i prövningen och begär att en *platsspecifik bedömning enligt Naturvårdsverkets handbok 2010:1 ska göras vad gäller haltkriterier i det avfall som ska användas. I den bedömningen behöver även avfallet lakningsegenskaper beaktas.*

Mot bakgrund av länsstyrelsens yttrande har Swerock gett Structor Miljö Väst AB i uppdrag att utarbeta en platspecifik riskbedömning som beaktar avfallets lakningsegenskaper. Uppdraget har utförts av civilingenjör Anders Bank och geolog Fredric Engelke som tillsammans har mer än 40 års arbeten med förorenade områden och riskbedömningar.

2 Områdesbeskrivning

2.1 Lokalisering

Den planerade bergtäckten ligger ca 4,5 km ost-nordost om Bålsta centrum, Upplands-Bro kommun. Området utgörs främst av skogsmark väster och söder om, samt i den planerade täktens direkta omgivning och övergår mer till jordbruksmark i öster. Den planerade täkten är placerad mellan riksväg 269 i norr och E18 i söder, se *figur 1*.

Figur 1 Lokalisering av den planerade bergtäckten.

2.2 Geologiska och hydrogeologiska förhållanden

De geologiska och hydrogeologiska förhållandena är utförligt beskrivna i MKB'n och i en hydrogeologisk utredning som utarbetats av WSP.

Jorden inom täkten består av tunna lager med morän eller lera, se *figur 2*.

Figur 2 Geologiska förhållanden vid den planerade bergtäkten (SGU). Rött är berg, ljusblå morän och gul färg lera.

Avrinningen från området sker som ytvatten via diken i låglänt terräng mellan bergknallarna norrut via den övriga vattenförekomsten WA12474823 till den första vattenförekomsten Mälaren-Skofjärden SE661812-160232. Den totala rinnsträckan från täkten till Mälaren är ca 9 km. Det finns ingen grundvattenförekomst inom verksamhetsområdet eller nedströms densamma. Årsmedelvattenföringen i den övriga vattenförekomsten är 0,35 m³/s. I *figur 3* illustreras avrinningsförhållandena.

ytlig avrinning till dikessystemet i norr. En mindre del av nederbörden kommer att infiltrera i efterbehandlingsmassorna innan det avleds som ytvatten. Detta innebär att man kommer kunna kontrollera kvaliteten i avlett vatten under 25 år, vilket säkerställer att förväntade halter i vattnet kan säkerställas under lång tid.

Efter avslut förutsätts täktområdet att användas som natur- och fritidsområde med bad, rekreation, friluftsliv etc.

3 Platsspecifik riskbedömning

3.1 Allmänt

Efterbehandlingsmassorna skall utgöras av rena jord- och schaktmassor där föroreningshalterna ska understiga Naturvårdsverkets generella riktvärden vid känslig markanvändning (KM). För att bedöma vilka risker detta innebär för människors hälsa och miljön på den aktuella platsen samt spridning från täkten har följande scenarier utvärderats:

Scenario 1 Halterna av samtliga ämnen i jordmassor ligger i medeltal exakt på KM och urlakningen motsvarar exakt den som Naturvårdsverkets antar i sin riktvärdesmodell. Detta scenario är orealistiskt och kommer att överskatta risker och spridning, men avspeglar ett ”värsta fall”.

Scenario 2 Halterna i jordmassorna ligger i medeltal på 50 % av KM och urlakningen är en tiopotens lägre än Naturvårdsverkets riktvärdesmodell. Detta scenario bedöms vara ett mer realistiskt scenario.

Motivet till scenario 2 är att om KM gäller som riktvärde i varje lastbilsclass kommer halterna av de flesta ämnen i jordmassorna ligga långt under KM och motsvara bakgrundshalt. Det är alltid endast enstaka ämnen i jord som förekommer i lätt förhöjda halter och det kommer vara olika ämnen som är förhöjda i varje lastbilsclass. I en typ av jord förekommer t ex bly i lätt förhöjda halter medan zink förekommer i förhöjda halter i en annan jord. Sammantaget innebär detta att medelhalterna av ämnena i efterbehandlingsmassorna kommer ligga mellan bakgrundshalt och KM, här antaget till KM/2.

När det gäller urlakning av ämnen från jord så styrs den av en fördelningskoefficient (K_d) som beskriver förhållandet mellan halten i den fasta fasen och halten i porvatten kring den fasta fasen. I Naturvårdsverkets riktvärdesmodell har man för alla ämnen medvetet valt ett K_d -värde som överskattar urlakningen¹, med motivet att modellen ska gälla generellt och aldrig underskatta spridning. Även i andra studier² har man visat att den verkliga urlakningen av ämnen från jordar vid lakttest är väsentligt lägre än Naturvårdsverkets generella riktvärdesmodell, ofta en tiopotens lägre. Structors erfarenhet är också att lakttester i sig överskattar urlakningen av ämnen jämfört med verklig urlakning. De faktiskt uppmätta halterna i grundvatten ligger ofta ytterligare en tiopotens lägre än vad modellen anger. I verkligheten ”skakas” ju inte vatten och finfördelad jord i flera timmar utan kontakten mellan jord och grundvatten är visserligen lång men kontakten är begränsad och urlakningen styrs av diffusion. Lokala haltförhöjningar jämnas dessutom ut genom

¹ Lakttester för riskbedömning av förorenade områden. Kemakta Konsult. Hållbar sanering. 2006.

² Schaktmassor som inert avfall. En vägledning för entreprenörer. Cecilia Jansson. Examensarbete 2008.
Lakttester för riskbedömning av förorenad mark. Elise Nyhlen. Examensarbete 2004.

att ämnen också fastläggs i marken. Mot bakgrund av detta har en urlakning som är en tiopotens lägre än Naturvårdsverkets riktvärdesmodell antagits för scenario 2.

3.2 Hälsorisker

Efterbehandlingsmassorna bedöms inte innebära några risker för människors hälsa vid båda scenarierna. Naturvårdsverkets generella riktvärden vid KM är så låga att markföroreningar inte ska utgöra några hälsorisker för barn och vuxna vid livstidsexponering³. KM innebär således att det skulle vara helt riskfritt att bo på platsen, odla och förtära stora mängder grönsaker på platsen under ett helt liv. Den framtida markanvändningen kommer inte innebära bostäder och människor kommer endast vistas sporadiskt på platsen, vilket innebär en stor säkerhetsmarginal vid båda scenarierna.

3.3 Miljörisker på platsen

Efterbehandlingsmassorna bedöms inte innebära några oacceptabla risker för miljön på platsen vid båda scenarierna. Naturvårdsverkets generella riktvärden vid KM innebär ett mycket högt skydd för marklevande organismer³.

3.4 Miljörisker i ytvatten

För att bedöma riskerna för påverkan av vattenlevande organismer i ytvatten har de framtida halttillskotten (50 år efter driftstart) av några ämnen beräknats i den närmaste vattenförekomsten (WA12474823) för de båda scenarierna. Beräkningarna har utförts för de ämnen som i nuläget är de som mest frekvent förekommer i lätt förhöjda halter relativt bakgrundshalter i naturlig jord och krossmaterial (rena jord- och schaktmassor). Dessa ämnen är bly, zink, koppar och PAH-H. I *tabell 1* visas underlagen till beräkningarna.

Tabell 1 Underlag till beräkningar av halttillskott i ytvattenrecipient.

Ämne	Scenario 1 (KM)		Scenario 2 (KM/2)	
	Medelhalt (mg/kg TS)	K _d (l/kg)	Medelhalt (mg/kg TS)	K _d (l/kg)
Pb	50	1 500	25	15 000
Cu	80	600	40	6 000
Zn	250	600	125	6 000
PAH-H	1	10 000	0,5	100 000

Avrinningen från den efterbehandlade bergtäkten beräknas vara ca 6 m³/h i årsmedel. Detta baseras på en yta på 240 000 m² och en infiltration av 200 mm nederbörd per år. Eftersom årsmedelvattenföringen i den närmaste vattenförekomsten enligt WSP's utredning är ca 1 300 m³/h (0,35 m³/s) blir utspädningen ca 200 ggr i båda scenarierna.

³ Riktvärden för förorenad mark Modellbeskrivning och vägledning. NV Rapport 5976. 2009.

I **tabell 2** redovisas resultaten i form av beräknade halttillskott i den närmaste vattenförekomsten. Halttillskotten jämförs dels med typiska bakgrundshalter i opåverkade ytvattendrag, dels med miljö kvalitetsnormer för ytvatten⁴.

Tabell 2 Beräknade halttillskott i närmsta vattenförekomst jämfört med bakgrundshalter och miljö kvalitetsnormer i ytvatten (i µg/l).

Ämne	Scenario 1 (KM)	Scenario 2 (KM/2)	Bakgrund	MKN ¹⁾
	Halttillskott	Halttillskott		
Pb	0,1	0,007	0,3	1,2 - 14
Cu	0,6	0,03	1,1	0,5 - 12
Zn	1,8	0,09	3,1	5,5 - 20
PAH-H	0,0004	0,00002	-	0,005 ²⁾

- 1) Gränsvärde för God status enligt MKN beror på vattnets kemiska sammansättning (pH, hårdhet m m), i normalfallet ligger MKN i mitten av intervallet.
- 2) Bakgrundshalt och MKN saknas. Angivet värde är Naturvårdsverkets referenskoncentration i ytvatten, d v s ett acceptabelt tillskott från ett förorenat område.

Av tabellen framgår att halttillskotten beräknas bli mycket små (<3 %) och i praktiken ej mätbara i det realistiska scenariet (scenario 2). I scenario 1 som är ett osannolikt värsta fall kommer tillskotten visserligen bli mätbara men miljö kvalitetsnormerna för god status överskrids sannolikt inte.

Sammantaget bedöms KM inte innebära några oacceptabla miljörisker i ytvatten. Föreslagen efterbehandling kommer inte att påverka möjligheterna att aktuella miljö kvalitetsnormer uppnås.

4 Konsekvenser av föreslagna haltkriterier (KM)

Täktområdet kommer efter efterbehandlingen att kunna användas fritt utan några restriktioner vad gäller markföroreningar. Rekreation, bad, friluftsliv kan utföras utan några hälsorisker. Föreslagna haltkriterier för efterbehandlingsmassorna, KM, är så låga att det är ur markföroreningssynpunkt även skulle vara möjligt att i framtiden kunna etablera bostäder, trädgårdar, odling och eller andra mer känsliga användningar i täktområdet.

Spridningen av föroreningar från efterbehandlingsmassorna bedöms bli mycket begränsade och inte orsaka några oacceptabla miljörisker i skyddsvärda vattenförekomster. Det kommer dessutom finnas utomordentligt goda möjligheter att under mycket lång tid kontrollera kvaliteten på vattnet innan det avleds till omgivningen.

De finns även flera praktiska fördelar med att använda Naturvårdsverkets generella riktvärden i masshanteringen då dessa är välkända av branschen (mottagare, entreprenörer, konsulter, myndigheter osv.) och därför kommer att underlätta bedömning och handläggning av vilka

⁴ Miljögifter i vatten –klassificering av ytvattenstatus Vägledning för tillämpning av HVMFS 2013:19. Havs- och vattenmyndighetens rapport 2016:26

massor som uppfyller kriterierna. Att använda de generella riktvärdena bedöms således väsentligen minska sannolikheten för felklassning och andra misstag i hanteringen.

Haltkriterierna innebär i praktiken att endast ej förorenade schaktmassor kommer att kunna tas emot och användas för efterbehandlingen. Massor med föroreningar från utsläpp, läckage, spill och/eller fyllnadsmassor med fasta avfall (slagg, rivningsrester, asfaltsrester osv.) har i princip alltid föroreningshalter som överskrider föreslagna haltkriterier.

Då efterbehandlingen sker med ej förorenade jordar, företrädevis från regionen kommer efterbehandlingen av täkten i praktiken inte heller att innebära något tillskott av föroreningar jämfört med nuvarande bakgrundshalter i regionen.

Structor Miljö Väst AB

Anders Bank

Fredric Engelke

Enheten för kulturmiljö
Jan Dunér

WSP Environmental
c/o goran.holm@wspgroup.se

NACKA TINGSRÄTT
Avdelning 4

INKOM: 2018-06-28
MÅLNR: M 7481-17
AKTBIL: 81

Avslutad arkeologisk utredning inom planerat brytnings- och verksamhetsområde på fastigheten Kvarnibble 2:53 i Upplands-Bro kommun

I enlighet med vårt beslut 2017-08-10 har Arkeologerna vid Statens historiska museer genomfört en arkeologisk utredning av det planerade brytnings- och verksamhetsområdet på fastigheten Kvarnibble 2:53, samt utmed den planerade utfartsvägen till området.

Den arkeologiska utredningen har visat att det inte finns några fornlämningar inom utredningsområdet. Länsstyrelsen har därför inget att erinra ur fornlämnings synpunkt om den planerade exploateringen.

Arkeologerna kommer att skicka en rapport om utredningen till er.

Med vänlig hälsning
Jan Dunér

§ 93 Yttrande med anledning av ansökan om tillstånd för bergtäkt samt bortledning av grundvatten med tillhörande verksamheter inom fastigheten Kvarnibble 2:53 i Upplands-Bro kommun. Mål nummer M 7481-17

Dnr KS 17/0103

Beslut

1. Kommunen yttrar sig över ansökan om tillstånd för bergtäkt på fastigheten Kvarnibble 2:53 i Upplands-Bro kommun enligt Samhällsbyggnadskontorets förslag den 22 maj 2018.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen mottog den 27 mars 2018 Swerock AB:s ansökan om tillstånd för bergtäkt samt bortledning av grundvatten med tillhörande verksamheter inom fastigheten Kvarnibble 2:53 i Upplands-Bro kommun. Yttrande till Mark- och miljödomstolen ska lämnas in senast den 19 april 2018. Kommunstyrelsen har beviljats anstånd att lämna yttrande i ärendet senast den 31 maj 2018. Det innebär att omedelbar justering av protokoll från kommunstyrelsens sammanträde krävs.

Samhällsbyggnadskontorets förslag till yttrande gäller framför allt att lokaliseringen är olämplig och strider mot översiktsplanen för Upplands-Bro kommun.

Förslaget till lokalisering av ny bergtäkt bedöms inte förenlig med miljöbalkens krav om god hushållning. Bland annat med hänsyn till närheten till befintliga och kommande bostäder, växt- och djurliv på platsen samt det större sammanhängande skogsområde som området idag är en del av.

I ansökan som Swerock AB har lämnat är beskrivningen av planförhållandena felaktiga. Upplands-Bros översiktsplan pekar tydligt ut den plats som föreslås för bergtäkt som prioriterad för areella näringar och mer specifikt för skogsmark – skogsnäring. Platsen är också prioriterad framför andra intressen för att utgöra en så kallad grön koppling.

I platsen för förslagets omedelbara närhet, både i väster, norr och öster, ligger ett större område som är ett av de sex områden på landsbygden som kommunen i översiktsplanen pekar ut för bebyggelseutveckling. Av både hållbarhets- och

miljöhänsyn styrs i gällande översiktsplan bebyggelseutvecklingen på landsbygden till stråk med transportsamband för kollektivtrafik och med möjlighet till teknisk försörjning i form av kommunalt vatten och avlopp. Både befintliga och kommande boende riskerar att bli störda av täktverksamhet.

Området har höga rekreativa värden. Det ligger i ett större sammanhängande skogsområde som utgör ett viktigt rekreativområde för de närmast boende. Kommunens bedömning är också att naturvärdesbedömningen som tillhör tillståndsansökan generellt har satt för låga naturvärdesklasser för området.

Beslutsunderlag

- Samhällsbyggnadskontorets tjänsteskrivelse den 15 maj 2018.
- Swerock AB:s ansökan om tillstånd för bergtäkt samt bortledning av grundvatten med tillhörande verksamheter inom fastigheten Kvarnibble 2:53 i Upplands-Bro kommun, inkommen den 27 mars 2018.
- Upplands-Bro Kommunstyrelsens yttrande över samråd inför ansökan om bergtäkt på fastigheten Kvarnibble 2:53 i Upplands-Bro kommun, den 31 maj 2017, §50.
- Översiktsplan för Upplands-Bro kommun, ÖP 2010, antagen av kommunfullmäktige den 15 december 2011, § 162 och aktualitetsförklarad av Kommunfullmäktige den 21 mars 2018, § 42.
- Fördjupad översiktsplan för landsbygden i Upplands-Bro, FÖP 2016, antagen av Kommunfullmäktige den 14 juni 2017, § 81.
- RUF 2050, utställningsförslag den 30 juni 2017.
- Kartvisaren Ballast från SGU, Sveriges Geologiska Undersökning. Aktuell bild av tillgängliga och aktiva bergtäkter i Stockholms län och angränsande län.
- Länsstyrelsen i Stockholms läns faktablad 2003:06 och rapport "Masshantering i Stockholms län" 2000:11.

Förslag till beslut

1. Kommunen yttrar sig över ansökan om tillstånd för bergtäkt på fastigheten Kvarnibble 2:53 i Upplands-Bro kommun enligt Samhällsbyggnadskontorets förslag den 22 maj 2018.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Beslutet skickas till:

- Nacka tingsrätt, mark- och miljödomstolen, avdelning 4
Box 1104, 131 26 Nacka strand
mmd.nacka.avdelning4@dom.se

Ulrika Gyllenberg
Översiktsplanerare
08-581 694 74
ulrika.gyllenberg@upplands-bro.se

Datum	Vår beteckning	Er beteckning
2018-05-22	KS 17/0103	M 7481-17

Nacka tingsrätt, mark- och miljödomstolen
Box 1104, 131 26 Nacka strand
mmd.nacka.avdelning4@dom.se

Yttrande med anledning av ansökan om tillstånd för bergtäkt samt bortledning av grundvatten med tillhörande verksamheter inom fastigheten Kvarnibble 2:53 i Upplands-Bro kommun.

Upplands-Bro kommun har fått Swerock AB:s ansökan om tillstånd för bergtäkt samt bortledning av grundvatten med tillhörande verksamheter inom fastigheten Kvarnibble 2:53.

Förslaget strider mot översiktsplanen för Upplands-Bro kommun och bedöms vara oförenligt med miljöbalkens krav om god hushållning. Vi anser att lokaliseringen är olämplig och har följande yttrande och upplysningar utifrån kommunalt och regionalt sammanhang:

Förslaget till lokalisering strider mot översiktsplanen för Upplands-Bro kommun

Den kommunövergripande översiktsplanen i Upplands-Bro heter ÖP 2010 och antogs av kommunfullmäktige i december 2011. Den har aktualitetsprövats under nuvarande mandatperiod och beslutades vara aktuell i mars 2018. Från och med i juni 2017 finns också en antagen fördjupning av översiktsplanen som gäller landsbygden, Landsbygdsplan FÖP 2016. Dessa två dokument bildar tillsammans den aktuella översiktsplanen för Upplands-Bro kommun.

I ansökan som Swerock AB lämnat är beskrivningen av planförhållandena felaktiga i flera avseenden. Upplands-Bros översiktsplan pekar tydligt ut den plats som föreslås för bergtäkt som prioriterad för areella näringar och mer specifikt för skogsmark – skogsnäring.¹ Platsen är också prioriterad framför andra intressen för att utgöra en så kallad grön koppling.²

I förslagets omedelbara närhet, både i väster, norr och öster³, ligger ett större område som är ett av de sex områden på landsbygden som kommunen pekar ut

¹ Karta ”Areella näringar” sidan 39, FÖP 2016.

² Karta ”Gröna kopplingar” sidan 73, text på sidan 72 och 74 i FÖP 2016, sidan 122 i ÖP 2010.

³ I Swerocks ansökan på sidan 7 står att den nya bebyggelsen ligger cirka 300 meter från platsförslag täkt och i tillhörande miljökonsekvensbeskrivning på sidan 39 står det 200 meter, men

för bebyggelseutveckling.⁴ Av både hållbarhets- och miljöhänsyn styrs bebyggelseutvecklingen på landsbygden till stråk med transportsamband för kollektivtrafik och med möjlighet till teknisk försörjning i form av kommunalt vatten och avlopp.⁵

Både nuvarande och kommande boende riskerar att bli störda av täktverksamhet med allt vad den innebär av tung trafik, buller med mera. Kommunen värnar om en levande landsbygd och ger i översiktsplanen riktlinjer för hur bebyggelseutveckling ska ske utan att målen med ett långsiktigt hållbart samhälle äventyras.

Areell näring och grön koppling är prioriterade på platsen

Kommunen har tagit tydlig ställning till att de areella näringarna prioriteras här och ska ges förutsättningar för att kunna fortleva och utvecklas.⁶ En allmän utgångspunkt vid markanvändning är att marken ska användas för det eller de ändamål som områdena är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov.

Kommunen är redan väl försedd med täkter.⁷ Kommunen uppfyller även förslaget till RUF5 2050 planeringsinriktningar om att ge stöd för omlastningsstationer för täktmaterial och schaktat material i hamn – och järnvägsnära lägen.⁸

snarare kan en direkt närhet förväntas. FÖP 2016 beskriver att bebyggelse framför allt ska passas in i skogsbygd och att sammanhängande öppna landskapsrum och viktiga siktlinjer ska bevaras. Husen bör placeras i kantzoner i landskapet och inte på öppen åkermark.

⁴ Karta ”Bebyggelseutveckling”, sidan 47 och text på sidan 42–46, FÖP 2016.

⁵ Utvecklingsstrategi sidan 8, 34, 43 och 66 i FÖP 2016. Se även rumsliga förhållningssätt i utställningsförslag till RUF5 2050, sidan 59, och strategiska insatsområden i förslaget till Landsbygds- och skärgårdsstrategi för Stockholmsregionen, sidan 29–32.

⁶ Utvecklingsstrategi sidan 8, 33, 34 och planeringsinriktningar sidan 36 – 38 samt kartan ”Areella näringar” sidan 39 i FÖP 2016..

⁷ Se planeringsinriktning och text på sidan 36 i ÖP 2010. I Upplands-Bro kommun finns i dagsläget en pågående bergtäkt, Bro bergtäkt samt en stor mottagningshamn i Toresta med tillhörande verksamheter. Bro bergtäkt innehar tillstånd att under åren 2008–2028 ta ut totalt fyra miljoner ton berg. Mottagningshamnens nuvarande tillstånd gäller i 10 år framåt och för emot högst 4 miljoner ton berg, naturgrus och andra jordarter. Utöver Bro bergtäkt finns åtta andra aktiva bergtäkter inom en radie av 30 kilometer från den planerade täktverksamheten. Utöver bergtäkterna inom närområdet kommer Förbifart Stockholm att leda till att en stor mängd entreprenadberg uppstår. Detta minskar behovet av krossad ballast till mindre kvalificerade avsättningsområden.

⁸ Syftet är enligt samrådsunderlaget att minska trycket på bolagets befintliga täkt i Gladökvärn söder om Stockholm. Länsstyrelsen har delat in länet i grova drag i fem försörjningsområden, varav Upplands-Bro tillhör den nordvästra delen. Denna del har enligt Länsstyrelsen störst tillgång till befintliga bergtäkter i länet. Avgränsningarna av försörjningsområdena har gjorts med utgångspunkt från lokaliseringarna av de större grusfyndigheterna, befintliga bergtäkter samt befintligt vägnät. En avstämning med senaste data via den digitala kartvisaren Ballast från SGU, Sveriges Geologiska Undersökning ger motsvarande bild av tillgängliga och aktiva bergtäkter i Stockholms län.

Vidare har en hög planberedskap skapats i kommunen för verksamheter som kan vara störande för omgivningen. Dels i befintliga verksamhetsområden, men också i anslutning till Bro trafikplats och norr om E18 vid Kungsängen. Här finns bland annat en av Sveriges största avfallsanläggningar som nu också utökas med biogas- och kraftvärmeanläggning i Högbytorp samt regionalt viktiga logistikcentra.⁹

Inriktningen i översiktsplanen är att större sammanhängande obebyggda områden samt tysta områden (vilket platsen för ansökan betraktas som) ska undantas från ny bebyggelse.¹⁰

Platsen som föreslås är också prioriterad framför andra intressen för att utgöra en grön koppling.¹¹ Gröna kopplingar är utpekade i översiktsplanen och visar var det är extra viktigt att bevara, stärka och vidareutveckla grönstrukturens värden och funktioner i samband med planering och exploatering.¹²

De markerar också samband mellan värdefulla rekreations- natur- och kulturmiljöer som behöver bevaras och stärkas för biologiska och rekreativa funktioner. En väl fungerande grön koppling bör ha en bredd på ungefär 500 meter. De utpekade kopplingarna är till för biologisk mångfald, ekosystemtjänster, friluftsliv, rekreation, kultur och upplevelser. Detta både i ett lokalt, regionalt och nationellt perspektiv.

På aktuell plats anknyter kopplingen i öster till riksintresset för kulturmiljövård Håtuna - Håbo-Tibble som ligger cirka 800 meter från planerat täktområde.

Förslagets påverkan på naturmiljön bedöms oacceptabel

Den planerade verksamheten kommer att fragmentera upp landskapet och därmed försämra spridningsmöjligheterna för växt och djurliv i området. Förslaget innebär ingrepp i naturmiljön i ett hittills opåverkat naturområde. Naturvärdesbedömningen i tillståndsansökan har generellt satt för låga naturvärdesklasser.¹³ Skogen har lång skoglig kontinuitet och i stora delar en naturskogsartad karaktär med flerskiktning, luckighet och olikåldrigt trädsnitt.

⁹ Se plankarta på sidan 54 samt kartan "Gods- och logistikstruktur i Stockholms län" på sidan 87 och kartan "Regionalt viktiga tekniska försörjningsanläggningar" på sidan 93 i utställningsförslag RUF 2050.

¹⁰ Se sidan 42 i FÖP 2016 samt sidan 64 i ÖP 2010. Med ny bebyggelse menas också täktverksamhet eller andra verksamheter som bullrar.

¹¹ Karta "Gröna kopplingar" sidan 73, text sidan 72 och 74 i FÖP 2016, sidan 122 i ÖP 2010.

¹² I ansökan finns ett annat grundläggande fel (på sidan 6 och 7 i ansökan och sidan 39 i tillhörande MKB) då man anger att det planerade verksamhetsområdet utgör en obetydlig del av den totala ytan för skogsmark i kommunen och presenterar felaktiga slutsatser. På platsen finns ett utpekad och på flera sätt prioriterat skogsområde. Ansökan refererar även felaktigt till vilket landskapskaraktärområde som är definierat på platsen. Jämför med sidan 91 och 97 i FÖP 2016 angående landskapstyp och landskapskaraktärsområde skogslandskap.

¹³ Se kommunekologens bedömning av natur- och rekreativvärden med anledning av ansökan, den 7 maj 2018.

Två områden som är utpekade som ekologiskt särskilt känsliga områden, ESKO, ligger i närområdet och riskerar att påverkas negativt. Det är Lillmossen och Stormossen som ligger cirka 150 respektive 700 meter söder om verksamhetsområdesgränsen. Här finns också sumpskog och i sydöst ett större område utpekat som naturvärden av kommunalt intresse.¹⁴

Förslagets påverkan på rekreativa värden bedöms oacceptabel

Området har höga rekreativa värden. Det ligger i ett större sammanhängande skogsområde som utgör ett viktigt rekreativt område för de närmast boende. Området är relativt tyst i dagsläget och lämpar sig väl för bär- och svamplockning, jakt, ridning och vandring. Upplands-Bro är i övrigt påverkat av bland annat buller från Försvarmaktens verksamhet och flygbuller från Arlanda. Kommunens och länets befolkning växer och med dem behovet av rekreativa ytor. För att landsbygden ska kunna utveckla sin identitet är det viktigt att ta ansvar och hänsyn till det som gör den unik, dess karaktär i form av kvaliteter och tillgångar. En bergtäkt förändrar både landskapsbilden och naturmiljön och är därför i detta sammanhang helt olämpligt.

Konflikter med utvecklingsområde för bostadsbebyggelse

Både nuvarande och kommande boende riskerar att bli störda av täktverksamhet. I närområdet finns idag ett drygt femtiotal bostadsfastigheter längs med väg 912 och i öster ett planlagt fritidshusområde med 90 fastigheter och ökande permanentningsrad.

I direkt anslutning till förslaget verksamhetsområde, både i väster, norr och öster, ligger ett större område som är ett av de sex områden på landsbygden som kommunen i översiktsplanen pekar ut för bebyggelseutveckling.¹⁵ För att de areella näringarna och natur, kultur- och rekreativområden ska kunna utvecklas och för att det inte ska uppstå påtaglig skada på Totalförsvarets riksintresse koncentreras bebyggelseutvecklingen på landsbygden till några huvudstråk och utpekade områden, varav detta är ett.

Högt bebyggelsetryck skyndar på utvecklingen

I FÖP 2016 kallas området Lunda. Det är benämnt som utredningsområde och är intressant för kommunen att peka ut för bebyggelseutveckling i ett längre perspektiv. Då FÖP 2016 antogs rådde delvis fortfarande oklara planeringsföresättningar för möjligheterna till kompletterande bostadsbebyggelse där.

I området som helhet finns ett högt bebyggelsetryck. I skrivande stund finns ansökningar om förhandsbesked för drygt ett tiotal nya bostäder, varav några

¹⁴ Se vidare i kartorna "Vattenplanering 2", "Naturvärden 1", "Naturvärden 2" och "Naturvärden 3" i Planeringsföresättningar tillhörande FÖP 2016, 14 juni 2017.

¹⁵ Karta "Bebyggelseutveckling" sidan 47 samt text på sidan 42–46 och 52.

ligger inom mindre än ett par hundra meter från föreslagen täkts brytområdesgräns. Det kan sannolikt bli så att detaljplan kommer tas fram med hänsyn till omfattningen av bygglovspliktiga byggnadsverk i bebyggelsen. Försvarsmakten har inte haft någon erinran vid pågående samråd om förhandsbesked.

De osäkerheter som i FÖP 2016 tas upp för området gällande ny vägdragning och kommunalt vatten- och avlopp har sedan antagandet 2017 ändrats till positiv fördel för bebyggelseutveckling.

Väg 912 som går genom området omfattas av riksintresse för väg och Trafikverket är vägghållare. Tidigare har Trafikverket studerat en eventuell omdragning av vägsträckan. Men nu finns ett ställningstagande redovisat från Trafikverket om att eventuell ny sträckning här ej längre är aktuellt och att tung trafik ska gå via Rotebroleden.¹⁶

Enligt förslag till kommande VA-utbyggnadsplan för Upplands-Bro kommun kan en framtida utbyggnad av kommunalt vatten och avlopp i området bli aktuellt. Utbyggnaden bedöms i förslaget ligga mellan 10 och 20 år framåt i tiden. VA-utbyggnadsplanen är uppe för politisk behandling under våren 2018.¹⁷

Barnperspektivet

Både bostads- och fritidshusbebyggelse finns nu och kommer att utvecklas i det direkta närområdet till föreslagen verksamhetsplats. Upplands-Bro ska fortsätta vara en ”grön” kommun och möjligheter till närrekreation och friluftsliv ska utvecklas. Bland annat för att kunna säkerställa tillgången till rekreationsområden för barn och för kommande generationer. Därför är det ur ett barnperspektiv olämpligt att exploatera naturmarken som finns på föreslagen plats. Likaså kan till exempel en stor ökning av antalet tunga transporter i området innebära ökad olycksrisk. Barn är i det sammanhanget en särskilt utsatt grupp.

Lokaliseringen strider mot inriktningar i den regionala utvecklingsplanen

Landsbygdsutvecklingen är prioriterad i arbetet med RUFSS 2050. En levande landsbygd är en förutsättning för att Stockholmsregionen ska nå visionen i RUFSS 2050.

Förhållningssätten i förslaget till RUFSS 2050 är att landsbygden är en del av regionens identitet och attraktivitet. Här finns möjlighet till rekreation, arbetstillfällen och viss bostadsförsörjning. På landsbygden finns areella

¹⁶ Se Trafikverkets beslut; Ställningstagande väg 263 – Stråken Arlanda-Bålsta och Arlanda-Listlana, Ärendenummer TRV 2018/78688.

¹⁷ Se förslag till VA-plan under behandling i kommande Kommunstyrelsenssammanträde, www.upplands-bro.se/va-plan.

näringar, olika verksamheter och potential för odling av biobränsle och närproducerad mat. Större utbyggnader och etableringar av störande verksamhet i stora, opåverkade och tysta områden ska undvikas.¹⁸

En regionövergripande Landsbygds- och skärgårdsstrategi för Stockholmsregionen som är kopplad till RUFSS 2050 har också arbetats fram av tillväxt- och regionplaneförvaltningen.¹⁹ Strategin syftar till att stärka möjligheten att bo och verka på landsbygden och i skärgården i Stockholms län.

I strategin drar man bland annat slutsatsen att naturmiljön är landsbygdens viktigaste resurs och att den därför måste både värnas och utvecklas. Fyra insatsområden har identifierats: förbättra tillgängligheten, stärk det lokala näringslivet, utveckla levande lokalsamhällen och utveckla natur-, kultur- och rekreationsvärden.²⁰

Detta är också vad Upplands-Bro kommun strävar efter. Det är därför olämpligt att i ett område som är utpekad för landsbygdsutveckling förändra livsvillkoren för människor och natur så väsentligt som en bergtäkt gör.

UPPLANDS-BRO KOMMUN

Camilla Janson
Kommunstyrelsens ordförande

Maria Johansson
Kommundirektör

Bilagor och länkar

1. Kommunekologens bedömning av natur- och rekreationsvärden med anledning av ansökan, den 7 maj 2018.
2. Upplands-Bros översiktsplan, ÖP 2010 och FÖP 2016, samt planeringsförutsättningar och aktualitetsprövning finns samlat på webbsidan: www.upplands-bro.se/bo-bygga--miljo/stadsplanering-och-byggprojekt/overgripande-planering/oversiktsplan-op-2010.html

¹⁸ Utställningsförslag RUFSS 2050, sidan 59.

¹⁹ Förslag till Landsbygds- och skärgårdsstrategi för Stockholmsregionen, rapport 2017:11, TRN 2016-0127.

²⁰ I miljökonsekvensbedömningen för tillståndsansökan beskriver man det som att området inte bedöms motverka syftena med den regionala grönstrukturen. Utpekandena av regionala grönkilar i utställningsförslaget till RUFSS 2050 är dock enligt definitionen identifierade endast där vägledning behövs för att säkerställa grönstrukturen i stadsutvecklingsprocesser. I detta område är däremot landsbygdsutvecklingen prioriterad och inriktningarna i den regionövergripande Landsbygdsstrategin måste beaktas.

3. Utställningsförslag RUFSS 2050 finns tillgänglig via webbsidan:
www.rufs.se/rufs-2050/en-ny-plan-vaxer-fram/utstallning/

(Nu finns även ett förslag till antagandehandling tillgänglig via webbsidan: www.rufs.se/rufs-2050/en-ny-plan-vaxer-fram/antagen-plan/)
4. Förslag till Landsbygds- och skärgårdsstrategi för Stockholmsregionen, rapport 2017:11, TRN 2016-0127 finns tillgänglig via webbsidan:
www.rufs.se/rufs-2050/processer/landsbygds--och-skargardsstrategi/

Charlotte Ahlstrand
Exploateringschef
Mark- och exploateringsavdelningen
+46 8-581 696 78
charlotte.ahlstrand@upplands-bro.se

Datum 2018-08-20 Vår beteckning KS 18/0298 Er beteckning

Kommunstyrelsen

Samarbetsavtal gällande nyproduktion av trygghetsboende

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner upprättat förslag till samarbetsavtal mellan Upplands-Bro kommun och TryggHem Bostads AB

Sammanfattning

Samhällsbyggnadskontoret har upprättat ett samarbetsavtal som anger inriktningen och målsättningen, kring nyproduktion av trygghetsboende. Det finns ett behov av trygghetsboende i kommunen och målsättningen med samarbetsavtalet är att kommunen och TryggHem Bostads AB (nedan TryggHem), ska samverka för att bidra till att behovet tillgodoses. Intentionen är att eftersträva sametablering och samnyttjande med andra samhällsfunktioner såsom förskola, vårdcentral, hemtjänst, träffpunkt för äldre.

Beslutsunderlag

- Samhällsbyggnadskontorets tjänsteskrivelse daterad 2018-08-20

Ärendet

Det upprättade samarbetsavtalet visar parternas gemensamma ambitionsnivå att samarbeta kring uppdraget, att identifiera lämpliga platser för trygghetsboende. Det sker bäst genom samverkan i tidiga skeden av ett projekts utveckling. Det kan ske inom ramen för TryggHems egna befintliga och kommande utvecklingsprojekt i kommunen, eller i övriga befintliga och kommande detaljplaner i kommunen.

Det finns ett behov av trygghetsboende i kommunen och målsättning med samarbetsavtalet är att kommunen och TryggHem, ska samverka för att bidra till att behovet tillgodoses. Målsättningen är att eftersträva sametablering och samnyttjande med andra samhällsfunktioner såsom förskola, vårdcentral, hemtjänst, träffpunkt (gemensamhetslokal) för äldre. Dessa är viktiga funktioner för att skapa de kvalitéer som bör finnas kopplade till ett trygghetsboende.

Kommunen och TryggHem ska samverka för att identifiera lämplig lokalisering för trygghetsboende, primärt inom tätorten Bro. Identifieras en sådan lokalisering på kommunal mark, i en befintlig eller kommande detaljplan och båda parter är därom överens, ska en markanvisning (direktanvisning) upprättas. I en sådan markanvisning ska det avtalas hur samarbetet för utveckling av trygghetsbostäderna inom platsen för markanvisningen, ska fortlöpa för att säkerställa optimala kvalitéer i boendemiljön.

Kommunens övergripande vision ”Kommunen som ger plats” där ledord som trygghet, nyfikenhet och omtanke är centrala, ska prägla samarbetet mellan parterna.

Barnperspektiv

Barn är inte direkt påverkade av beslutet. Bra och välanpassade bostäder är dock positivt för alla.

Mathias Rantanen

Samhällsbyggnadschef

Charlotte Ahlstrand

Mark- och exploateringschef

Bilagor

1. Samarbetsavtal mellan Upplands-Bro kommun och TryggHem Bostads AB

Beslut sänds till

- TryggHem Bostads AB

Mellan Upplands-Bro kommun 212000-0100 (nedan kallad kommunen) och TryggHem Bostads AB (publ) 556982-4187 (nedan kallad TryggHem) har träffats följande

Samarbetsavtal

med syfte att samverka för lämplig lokalisering och möjliggörande för nyproduktion av trygghetsboende i kommunen.

1. Koncept bostaden:

Trygghetsboende avser funktionellt utformade lägenheter för åldersgruppen +65 med fokus på trygghet och social samvaro. Boendet kommer ha gemenskapslokaler för måltider, samvaro, hobby och rekreation, möjlighet till trygghetslarm samt samordnare på vissa tider.

2. Målsättning och samarbete mellan parterna

Det finns ett behov av trygghetsboende i kommunen och målsättning med samarbetsavtalet är att kommunen och TryggHem, ska samverka för att bidra till att behovet tillgodoses. Målsättningen är att eftersträva sametablering och samnyttjande med andra samhällsfunktioner såsom förskola, vårdcentral, hemtjänst, träffpunkt (gemensamhetslokal) för äldre. Dessa är viktiga funktioner för att skapa de kvalitéer som bör finnas kopplade till ett trygghetsboende.

Målsättningen når vi bäst genom samverkan i tidiga skeden av ett projekts utveckling. Det kan ske inom ramen för TryggHems egna befintliga och kommande utvecklingsprojekt i kommunen, samt i övriga befintliga och kommande detaljplaner i kommunen.

Kommunen och TryggHem ska samverka för att identifiera lämplig lokalisering för trygghetsboende, primärt inom tätorten Bro. Identifieras en sådan lokalisering på kommunal mark, i en befintlig eller kommande detaljplan och båda parter är därom överens, ska en markanvisning (direktanvisning) upprättas. I en sådan markanvisning ska det avtalas hur samarbetet för utveckling av trygghetsbostäderna inom platsen för markanvisningen, ska fortlöpa för att säkerställa optimala kvalitéer i boendemiljön.

Utöver vad som beskrivs ovan ska Kommunens övergripande vision "Kommunen som ger plats" där ledord som *trygghet*, *nyfikenhet* och *omtanke* är centrala, präglar samarbetet mellan parterna.

3. Hållbart byggande

För att säkerställa låg miljöpåverkan och energianvändning samt god inomhusmiljö, tillämpar TryggHem systemet Miljöbyggnad och avser att miljöklassa byggnaderna utifrån detta eller annat likvärdigt system.

4. Avtalstid

Detta avtal är giltigt under 3 år, från dess att båda parter behöriga organ signerat detsamma.
Därefter kan avtalet förlängas med ytterligare tre år, om båda parter därom är överens.

Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar, varav parterna tagit var sitt

Ort och datum

Ort och datum

Upplands-Bro Kommun

TryggHem Bostads AB

Camilla Jansson
Kommunstyrelsens ordf

Mikael Rosenberg
VD

Mathias Rantanen
Samhällsbyggnadschef

Madeleine Nilsson
Planarkitekt
Planavdelningen

Datum 2018-08-15 Vår beteckning KS 17/0307 Er beteckning

Kommunstyrelsen

Madeleine.Nilsson@upplands-bro.se

Upphävande av del av fastighetsplan Sylta (Sylta 1:5)

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen godkänner samrådsredogörelse, tillhörande Upphävande av del av fastighetsplan Sylta 2, Sylta 1:5 daterad 27 juli 2018.
2. Kommunstyrelsen antar förslag till Upphävande av del av fastighetsplan Sylta 2 (Sylta 1:5), daterat den 3 augusti 2018

Sammanfattning

Kommunstyrelsens gav, 6 december 2017 beslut §133, samhällsbyggnadschefen i uppdrag att ta fram förslag till upphävande för del av fastighetsplan Sylta 2 avseende fastigheten Sylta 1:5 genom förenklat förfarande.

Syftet med planändringen är att upphäva del av den gällande fastighetsplanen som gäller för Sylta 1:5 och därmed skapa förutsättning för att ansöka om att stycka av fastigheten. Enligt fastighetsplanen ska Sylta 1:5 vara 1624 kvm stor, vilket den idag är. I fastighetsplanen är majoriteten av resterande tomter i planen cirka 600–700 kvadratmeter. Enligt gällande detaljplan ska tomterna för villor vara minst 600 kvadratmeter. Upphävs fastighetsplanen är det detaljplanens bestämmelse som blir den styrande vid fastighetsbildning.

Fastigheten är idag obebyggd då det hus som tidigare stått på fastigheten revs under sommaren 2017. Villaområdet består till största del av nyare villor som ligger cirka två kilometer från Kungsängens station.

Ärendet har varit utsänt för samråd mellan den 30 maj 2018 till och med 20 juni 2018. Förslaget är utställt i kommunhuset i Kungsängens centrum samt i Brohuset i Bro centrum.

Yttranden har inkommit från Länsstyrelsen samt Lantmäteriet. Inga övriga yttranden har inkommit.

Beslutsunderlag

- ÖP 2010, Kommunfullmäktige den 15 november 2011, §162
- Beslut om planuppdrag, 6 december 2017 beslut §133
- Plankarta, den 27 juli 2018

- Planbeskrivning, den 3 augusti 2018
- Samhällsbyggnadskontorets tjänsteskrivelse den 15 augusti 2018
- Samrådsredogörelse, den 27 juli 2018

Ärendet

Skogssällskapets Fastighets AB som äger Sylta 1:5 har inkommit med en ansökan om planbesked för att upphäva del av Fastighetsplan 2 i Sylta som hindrar bolaget från att stycka av fastigheten. Enligt den gällande detaljplanen uppfyller fastigheten storlekskraven för fastighet som har möjlighet att styckas och därför är det lämpligt att pröva upphävandet av den fastighetsplan som hindrar detta.

Skogssällskapets Fastighets AB som äger Sylta 1:5 äger även de tre, idag obebyggda, fastigheterna väster om Sylta 1:5 som ligger i direkt anslutning till den aktuella fastigheten.

Nuläge

Fastigheten är idag obebyggd. Beslut om rivningslov för tidigare byggnation finns från februari 2017 och huset är nu rivet. Tomten ligger i utkanten av ett område bestående primärt av villabebyggelse, tvärs över Högnäsvägen ligger förskola Ekbacken.

Fastigheten Sylta 1:5 och de angränsande fastigheterna väster ut är idag helt obebyggda men samtliga ligger inom den gällande detaljplanen Sylta 2 som anger en användning för villabebyggelse.

Fastigheten har in- och utfart på Högnäsvägen som ansluter till Enköpingsvägen. Enköpingsvägen leder till kommunens tätorter Kungsängen och Bro där lokal service och handel samt kollektivtrafikens noder ligger med buss och pendeltåg.

Barnperspektiv

Upphävande av del av Fastighetsplan Sylta 2 innebär inga långsiktigt negativa konsekvenser för barn. Positiva aspekter för barn i området är att dessa, idag, ödetomter bebyggs och skapar en tryggare närmiljö att röra sig i.

Mathias Rantanen

Samhällsbyggnadschef

Madeleine Nilsson

Planarkitekt

Bilagor

1. Planbeskrivning, 3 augusti 2018
2. Plankarta, 27 juli 2018
3. Samrådsredogörelse, 27 juli 2018

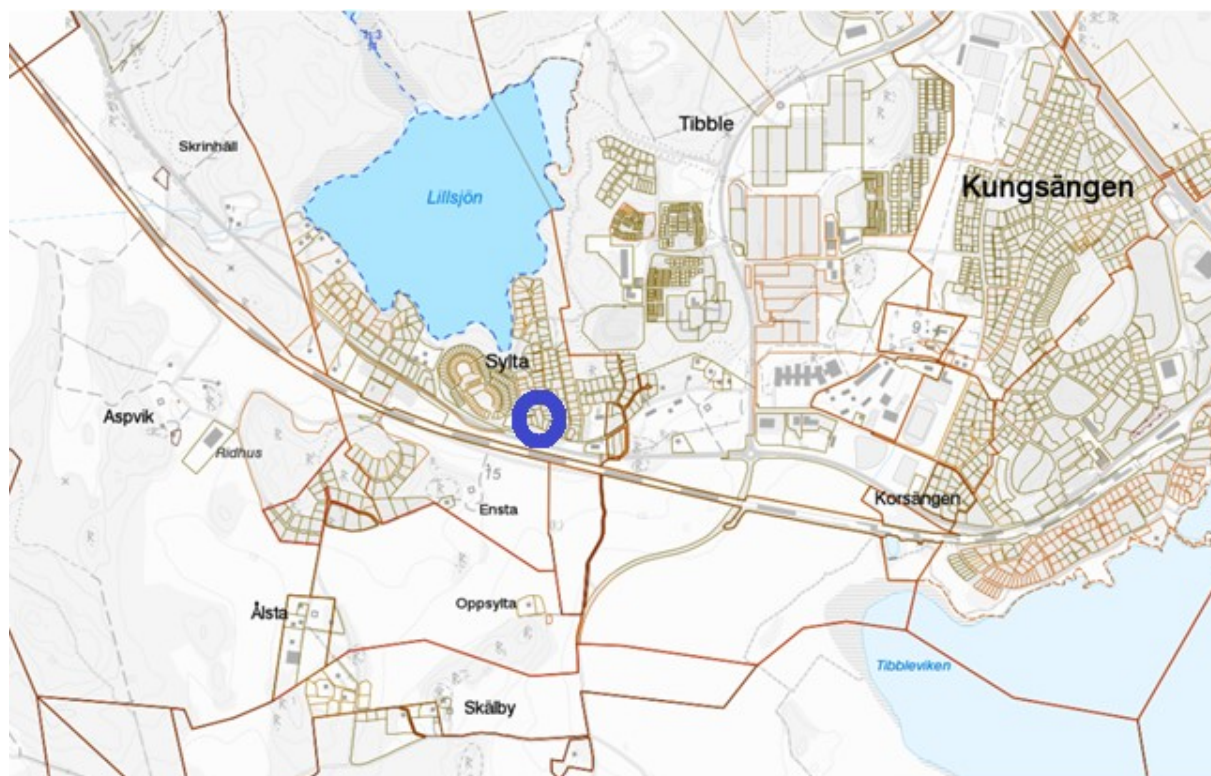
Beslut sänds till

- Skogssällskapet Fastighets AB

Upphävande av del av
Fastighetsplan Sylta 2
(Sylta 1:5)
Kungsängen
Upplands-Bro kommun

Förenklat förfarande

Planbeskrivning

Översiktskarta med planområdet markerat i mitten.

Innehållsförteckning:

Handlingar	3
Övriga handlingar	3
Planens syfte, bakgrund och huvuddrag	3
Planprocessen	3
Handläggning	3
Preliminär tidplan	4
Planuppdrag	4
Plandata	4
Läge och areal	4
Gällande	5
Detaljplan	5
Fastighetsplan	6
Plandata	8
Upphävd bestämmelse	
Genomförande	8
Fastighetsrättsliga frågor	
Rättigheter	8
Fastighetsbildning	9
Ekonomiska frågor	9
Detaljplanearbete	9
Lantmäteriförrättning	9
Administrativa frågor	9
Genomförandetid	9
Medverkande i projektet	9

Handlingar

Denna planbeskrivning samt plankarta.

Övriga handlingar

Detaljplan för Sylta del 2 nr 8911 samt Fastighetsplan Sylta 2 (0139-P96/0125/1). Båda är fastställda 1996-01-25.

Planens syfte, bakgrund och huvuddrag

Kommunstyrelsens gav, 6 december 2017 beslut §133, samhällsbyggnadschefen i uppdrag att ta fram förslag till upphävande för del av fastighetsplan Sylta 2 avseende fastigheten Sylta 1:5 genom förenklat förfarande enligt Plan- och bygglagen (SFS 2010:900).

Syftet med planändringen är att upphäva del av den gällande fastighetsplanen som gäller för fastigheten Sylta 1:5 och därmed skapa förutsättning för att ansöka om att stycka av den fastigheten. Enligt fastighetsplanen ska Sylta 1:5 vara 1624 kvadratmeter stor, vilket den idag är. I fastighetsplanen är majoriteten av resterande tomter i planen cirka 600–700 kvadratmeter. Enligt gällande detaljplan för Sylta 1:5, Detaljplan för Sylta del 2 nr 8911, ska tomterna för enbostadshus vara minst 600 kvadratmeter. Upphävs fastighetsplanen är det detaljplanens bestämmelse om minsta fastighetsstorlek som blir den styrande vid fastighetsbildning.

Fastigheten är idag obebyggd då den byggnad som tidigare stått på fastigheten revs under sommaren 2017. Planområdet består endast av fastigheten Sylta 1:5. Den kringliggande bebyggelsen domineras av friliggande villor från 1990-talet samt en förskola.

Planprocessen

Handläggning

Detaljplanarbetet inleddes 2018 och handläggs enligt Plan- och bygglagen (SFS 2010:900).

Handläggningen av detaljplanarbetet sker med ett förenklat förfarande.

Om detaljplanens genomförandetid har gått ut är det möjligt att använda ett förenklat förfarande för att ta bort bestämmelser om fastighetsindelning och vissa bestämmelser om rättighetsområden. Samråd behöver då inte ske med andra kommuner eller sakägare utanför det berörda området och beslut om ändring kan tas direkt efter samråd. Det förenklade förfarandet gäller även för äldre fastighetsplaner och tomtindelningar.

Det förenklade förfarandet kan användas för att ta bort planbestämmelser som anges i 4 kap. 18 § andra stycket punkt 1 eller 2 plan- och bygglagen, PBL. Det innefattar planbestämmelser som avser:

- hur området ska vara indelat i fastigheter, och de servitut, ledningsrätter och liknande särskilda rättigheter som ska bildas, ändras eller upphävas.

Även motsvarande åtgärder enligt äldre bestämmelser omfattas, vilket innebär att det förenklade förfarandet även kan användas för att ta bort motsvarande bestämmelser i:

- tomtindelningar enligt den upphävda byggnadslagen (1947:385), och fastighetsplaner enligt den upphävda plan- och bygglagen (1987:10).

Ett förenklat förfarande kan endast tillämpas när genomförandetiden gått ut och om ändringen är:

- förenlig med översiktsplanen och länsstyrelsens granskningsyttrande över denna, inte är av betydande intresse för allmänheten eller i övrigt av stor betydelse, och inte kan antas medföra en betydandemiljöpåverkan.

Syftet med det förenklade förfarandet är att ta bort gällande bestämmelser och är inte möjligt att tillämpa vid införande av nya eller ändring av befintliga bestämmelser. Ett borttagande innebär att bestämmelserna upphör att gälla för angivet område. Upphävande av fastighetsplanens bestämmelser kopplas inte till en ny genomförandetid.

Det aktuella planskedet är antagande. Processtegen består av samråd, samrådsredogörelse, beslut om antagande av ändring och laga kraft. Undantaget är om förslaget ändras väsentligt efter samrådet, då krävs en granskning innan beslut om antagande av förslaget kan fattas. Ett detaljplaneförslag upprättas och samråd sker med Länsstyrelsen, Lantmäterimyndigheten samt kända sakägare inom det område som berörs av ändringen. Detaljplanen kan antas av Kommunstyrelsen. Sakägare, som inte fått sina inkomna synpunkter tillgodosedda, kan överklaga beslutet. Beslutet om att anta en detaljplan vinner laga kraft, när tiden för överklagande gått ut (tre veckor från protokoll om antagande anslagits) om ingen har överklagat.

Preliminär tidplan

Samrådsbeslut (KS)	april 2018
Samrådstid	maj-juni 2018
Antagande (KS)	Hösten 2018

Planuppdrag

Kommunstyrelsens gav, 6 december 2017 beslut §133, samhällsbyggnadschefen i uppdrag att ta fram förslag till upphävande för del av fastighetsplan Sylta 2 avseende fastigheten Sylta 1:5 genom förenklat förfarande Plan- och bygglagen (SFS 2010:900).

Plandata

Läge och areal

Planområdet består av fastigheten Sylta 1:5 i Kungsängen. Sylta 1:5 är 1624 kvadratmeter stor och är idag obebyggd. Fastigheten ligger i ett område som domineras av friliggande enbostadshus. Väster om fastigheten på andra sidan Högnäsvägen ligger en förskola.

Enbostadshus intill Sylta 1:5 syns i bakkant av fotografiet.

Ortofoto med planområdet markerat.

Gällande planer

Detaljplan

För planområdet med omgivande fastigheter gäller Detaljplan för Sylta del 2 (0139-P96/0125) samt Fastighetsplan Sylta 2 (0139-P96/0125/1).

PLANDESTÄMMELSER

FÖLJANDE GÄLLER INOM OMRÅDET MED NEDANSTÅENDE BETECKNINGAR. DÄR BETECKNINGAR SAKNAS GÄLLER BESTÄMMELEN INOM HELA PLANOMRÅDET. ENDAST ANGIVEN ANVÄNDNING OCH UTFORMNING ÄR TILLÅTEN.

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

ALLMÄNNA PLATSER

LOKALGATA LOKALTRAFIK
NATUR NATUROMRÅDE
GOM-VÄG GÅNG-, CYKEL- OCH MOPEDVÄG

KVARTERSMARK

B

BOSTÄDER
EBLIGGANDE HUS
MINSTA TOMTSTORLEK 600 M²
TOMT FÅR BEBYGGAS MED HÖGST EN FJÄRDEDEL
VARAV HÖGST 40 M² GARAGE/UTHUS.
HUVUDBYGGNAD PLACERAS MINST 4,5 M FRÅN TOMTGRÄNS. GARAGE PLACERAS MINST 1,0 M FRÅN TOMTGRÄNS ELLER I PAR ÖVER TOMTGRÄNS.

RÄRHUS

MINSTA TOMTSTORLEK 400 M²
TOMT FÅR BEBYGGAS MED HÖGST EN TREDJEDEL
VARAV HÖGST 40 M² CADACE/UTHUS.
HUVUDBYGGNAD PLACERAS MINST 4,5 M FRÅN TOMTGRÄNS. GARAGE PLACERAS MINST 1,0 M FRÅN TOMTGRÄNS ELLER I PAR ÖVER TOMTGRÄNS.

E₁

TRANSFORMATORSTATION. HÖGSTA BYGGNADSHÖJD 3,2 M

E₂

TEKNISK ANLÄGNINGS KÄLLSORTERINGSSTATION

VATTENOMRÅDE

W

ÖPPET VATTENOMRÅDE

UTFORMNING AV ALLMÄNNA PLATSER

-0.0 FÖRESLAGEN HÖJD ÖVER NOLLPLANET.

VALL BULLERVALL

BLÅNSKYDD TILLKA BULLERSKÄRM

BEGRÄNSNING AV MARKENS BEBYGGANDE

MARKEN FÅR INTE BEBYGGAS

MARKEN FÅR ENDAST BEBYGGAS MED UTHUS/GARAGE
MARKEN SKALL VARA TILLGÄNGLIG FÖR ALLMÄNNA UNDERJORDISKA LEDNINGAR.

MARKEN SKALL VARA TILLGÄNGLIG FÖR SNÖUPPLAG, VAGGLANT, VÄGSKÄRNING.

UTFART

UTFART FÅR INTE ANDRÖNAS.

PLACERING

HUVUDBYGGNAD SKALL PLACERAS PÅ SÄNT SÄTT ATT VATTEN OCH AVLOPP, DÄR SÅ ÄR MÖJLIGT, KAN KOPPLAS TILL DET KOMMUNALA LEDNINGSNÄTET MED SJÄLVFALL.

UTFORMNING

f TAK SKÅL LÄGGAS MED TEGEL/BETONGRÄNNOR UTAN GRANULAT.

II HÖGSTA ANTAL VÅNINGAR ELLER EN VÅNING PLUS EN SUTERÖNGVÅNING. UTÖVER ANGIVET VÅNINGSANTAL FÅR EJ VIND INREDAS. FÖRBUD MOT KÄLLARE.

ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

GENOMFÖRANDETID FÖR ALLMÄN PLATS, U OCH Z OMRÅDE SKALL GENOMFÖRANDETIDEN VARA 10 ÅR RÄKNAT FRÅN DET ATT PLANEN VUNNIT LAGA KRAFT.

a₁ GENOMFÖRANDETIDEN SKALL VARA 10 ÅR RÄKNAT FRÅN DET ATT PLANEN VUNNIT LAGA KRAFT.

a₂ GENOMFÖRANDETIDEN SKALL VARA 10 ÅR RÄKNAT TRE ÅR FRÅN DET ATT PLANEN VUNNIT LAGA KRAFT.

BYGGLOV

BYGGLOV SKALL INTE LÄMNAS TILL ÅTGÄRD SOM INNEBÄR VÄSENTLIG ÄNDRING AV MARKENS ANVÄNDNING FÖRRÄN BESLUTET OM ANTAGANDE AV TILL DETALJPLANEN HÖRANDE FASTIGHETSPLAN HAR VUNNIT LAGA KRAFT.

MARKLOV

MARKLOV KRÄVS FÖR ÄNDRING AV MARKENS HÖJD OCH FÖR TRÄDRÄLLNING.

X 195 800

X 195 700

X 195 800

X 195 600

X 195 500

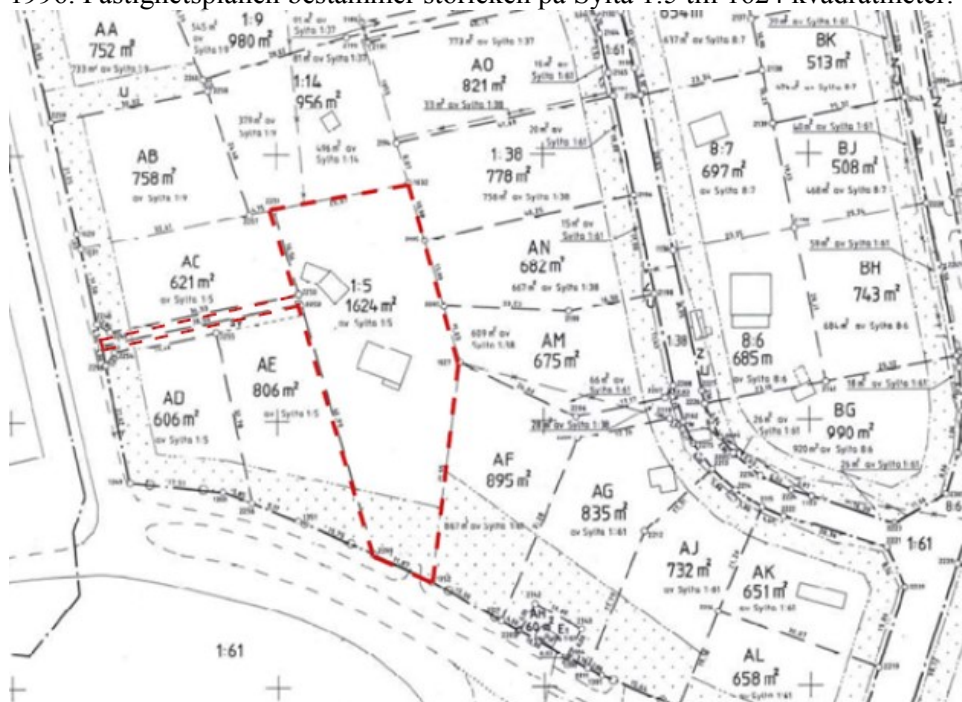
Utdrag ur gällande Detaljplan för Sylta del 2

För den aktuella fastigheten Sylta 1:5, gäller detaljplan ”Detaljplan för Sylta del 2”, nr 8911 från 1996. I nämnda detaljplan medges markanvändning för bostäder.

Användningen av marken och byggrätten för fastigheten påverkas inte av planändringen om upphävandet av del av fastighetsplanen och den gällande detaljplanen från 1996 fortsätter att gälla efter denna ändring.

Fastighetsplan

För den aktuella fastigheten Sylta 1:5, gäller även ”Fastighetsplan Sylta 2 (0139-P96/0125/1) från 1996. Fastighetsplanen bestämmer storleken på Sylta 1:5 till 1624 kvadratmeter.

BETECKNINGAR

	ANVÄNDNINGSGRÄNS
	FÖRESLAGEN FASTIGHETSGRÄNS
	BEFINTLIG FASTIGHETSGRÄNS
	FASTIGHETSGRÄNS AVSEDD ATT UTGÅ
	EGENSKAPSGRÄNS
	SERVITUTSGRÄNS
SV	SERVITUT
A, 1:12	LOTTNUMMER
B	BÖSTÄDER
	FRILIGGANDE HUS MINSTA TOMTSTORLEK 600 M ²
	PARHUS MINSTA TOMTSTORLEK 400 M ²
II	HÖGSTA ANTAL VÅNINGAR ELLER EN VÅNING PLUS EN SUTERRÄNGVÅNING. UTÖVER ANGIVEN VÅNINGANTAL FÅR EJ VIND INREDAS. FÖRBUD MOT KÄLLARE.
E ₁	TRANSFORMATORSTATION
E ₂	TEKNISK ANLÄGGNING, KÄLLSORTERINGSSTATION
W	ÖPPET VATTENOMRÅDE
U	MARKEN SKALL VARA TILLGÄNGLIG FÖR ALLMÄNNA UNDERJORDISKA LEDNINGAR
Z	MARKEN SKALL VARA TILLGÄNGLIG FÖR SNÖUPPLAG VÄGSLÄNT, VÄGSKÄRNING
	MARKEN FÅR INTE BEBYGGAS
	MARKEN FÅR ENDAST BEBYGGAS MED UTHUS OCH GARAGE
	UTFÄRT FÅR INTE ANORDNAS

Utdrag ur gällande fastighetsplan Sylta 2 (0139-P96/0125/1)

Genom att upphäva delen av fastighetsplanen som gäller för Sylta 1:5 skapas förutsättningar för att möjliggöra en avstyckning av fastigheten i enlighet med gällande detaljplans bestämmelser. Aktuell planändring innebär att fastighetsplanen (0139-P96/0125/1) upphävs för del som gäller fastighet Sylta 1:5.

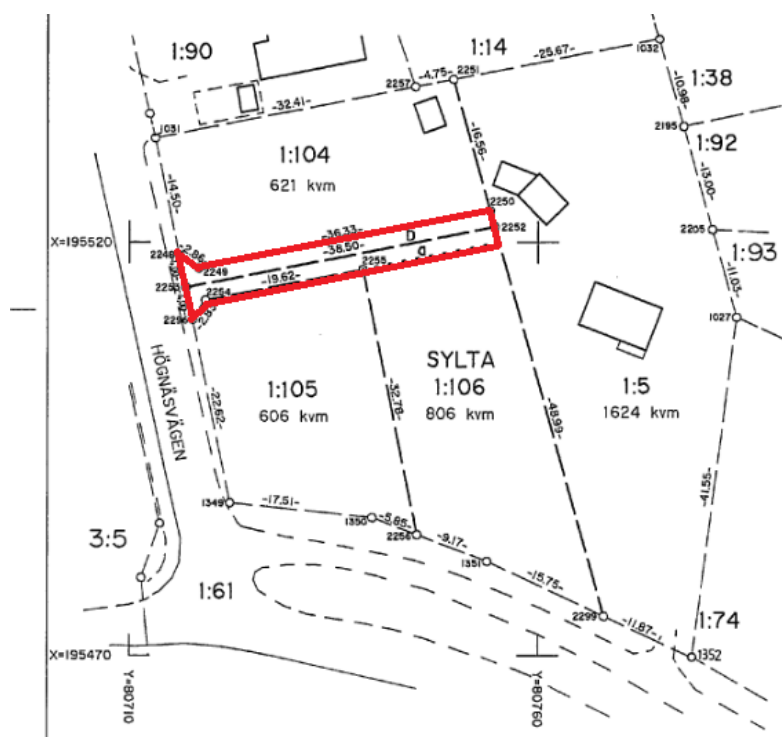
Genomförande

Inga genomförandefrågor bedöms uppstå till följd av denna planändring.

Fastighetsrättsliga frågor

Rättigheter

Officialservitut gällande väg, 0139-04/25, finns. Servitutet belastar den del av Sylta 1:5 som består av halva skaftvägen som skapar access mellan Högnäsvägen och Sylta 1:5. Andra halvan av skaftvägen består av mark från den angränsande fastigheten Sylta 1:106. Det är viktigt att en framtida avstyckad fastighet från Sylta 1:5 även den kommer ha access till detta servitut. För att säkerställa detta bör ett yrkande om att rättigheten även ska gälla den nya fastigheten lämnas till lantmäteriet i samband med ansökan om avstyckning för Sylta 1:5.

Området som utgör officialservitut 0139-04/25 markerat i rött

Fastighetsbildning

Upphävandet av den del av fastighetsplan Sylta 2 som gäller för Sylta 1:5 möjliggör en ansökan om avstyckning till Lantmäteriet för att bilda ytterligare en fastighet inom planområdet enligt gällande bestämmelser i Detaljplan för Sylta del 2.

Ekonomiska frågor

Detaljplanearbete

Detaljplanearbetet med att upphäva del av fastighetsplan Sylta 2 bekostas av fastighetsägarna till Sylta 1:5.

Lantmäteriförrättning

Ansökan om lantmäteriförrättning söks hos Lantmäteriet i Stockholms län. Förrättningskostnader bekostas av fastighetsägaren eller annan som ansöker om avstyckning.

Administrativa frågor

Genomförandetid

Någon ny genomförandetid kommer inte upprättas för aktuell ändring.

Medverkande i projektet

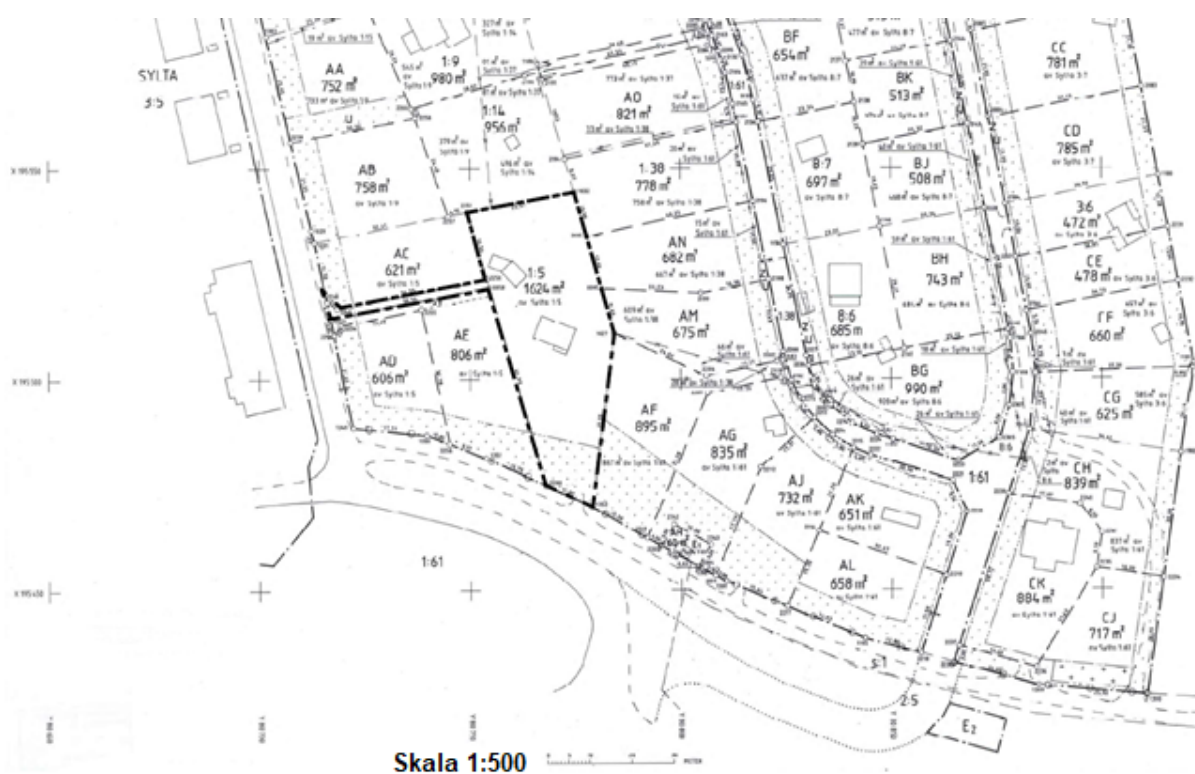
Handlingarna har upprättats av planarkitekt Madeleine Nilsson. Planchef Henric Carlson har varit delaktig i planarbetet.

Upprättad 2018-08-03 av
Planavdelningen

Henric Carlson
Planchef

Madeleine Nilsson
Planarkitekt

Fastighetsplan för Sylta 2, del av plan. Koordinatsystem ST-74.

Upphävd bestämmelse

Följande bestämmelse upphör inom planområdet:

- ■ ■ ■ Bestämmelse om fastighetsindelning, ”Fastighetsplan Sylta 2, (0139-P96/0125/1) fastställd 1996. Inom avgränsat område (fastighet Sylta 1:5) upphör bestämmelse om fastighetsindelning och storlek av fastighet att gälla som tidigare har fastställts för Sylt 1:5. Syftet med upphävandet är att skapa möjlighet att stycka av fastighet Sylta 1:5.

Datum	Vår beteckning
2018-07-27	KS 17/0307

Samrådsredogörelse

Upphävande av del av

Fastighetsplan Sylta 2

(Sylta 1:5)

Kungsängen

Upplands-Bro kommun

Innehållsförteckning

Bakgrund till detaljplanarbetet.....	2
Planens syfte och huvuddrag.....	2
Hur samrådet bedrivits.....	2
Inkomna yttranden, lista	2
Inkomna yttranden med kommentarer.....	2
Statliga myndigheter.....	3
Resultat av samrådet.....	3
Underlagsmaterial.....	3

Bilaga 1 (Länsstyrelsens yttrande över detaljplaneförslaget)

Bakgrund till detaljplanearbetet

Kommunstyrelsens gav, 6 december 2017 beslut §133, samhällsbyggnadschefen i uppdrag att ta fram förslag till upphävande för del av fastighetsplan Sylta 2 avseende fastigheten Sylta 1:5 genom förenklat förfarande enligt Plan- och bygglagen (SFS 2010:900).

Planens syfte och huvuddrag

Syftet med planändringen är att upphäva del av den gällande fastighetsplanen som gäller för fastigheten Sylta 1:5 och därmed skapa förutsättning för att ansöka om att stycka av den fastigheten. Enligt fastighetsplanen ska Sylta 1:5 vara 1624 kvadratmeter stor, vilket den idag är. I fastighetsplanen är majoriteten av resterande tomter i planen cirka 600–700 kvadratmeter. Enligt gällande detaljplan för Sylta 1:5, Detaljplan för Sylta del 2 nr 8911, ska tomterna för enbostadshus vara minst 600 kvadratmeter. Upphävs fastighetsplanen är det detaljplanens bestämmelse om minsta fastighetsstorlek som blir den styrande vid fastighetsbildning.

Fastigheten är idag obebyggd då den byggnad som tidigare stått på fastigheten revs under sommaren 2017. Planområdet består endast av fastigheten Sylta 1:5. Den kringliggande bebyggelsen domineras av friliggande villor från 1990-talet samt en förskola.

Hur samrådet har bedrivits

Enligt beslut i Kommunstyrelsen den 25 april 2018 § 58, sänds förslag till ändring av detaljplan genom upphävande av del av tillhörande fastighetsplan Sylta 2, Kungsängen, avseende fastigheten Sylta 1:5, ut för samråd enligt regler för förenklat förfarande, plan- och bygglagen (2010:900).

Detaljplaneförslaget var under tiden onsdag den 30 maj 2018 till och med onsdag den 20 juni 2018. utsänt för samråd och skickades till berörda fastighetsägare samt myndigheter m.m. enligt remisslista. Under remisstiden var detaljplaneförslaget utställt i kommunhuset i Kungsängens centrum, i Brohuset i Bro centrum samt på kommunens webbplats (www.upplands-bro.se/sylta1:5). Samrådet annonserades i Mitt i Upplands-Bro den 2018-05-29.

Inkomna yttranden, lista

Med anledning av förslaget till detaljplan har 2 yttranden inkommit till kommunen.

Skrivelserna är numrerade i följande ordning:

Upphävande av del av

Fastighetsplan Sylta 2

(Sylta 1:5)

Kungsängen

Upplands-Bro kommun

Statliga myndigheter

1	Länsstyrelsen i Stockholms län	inkom 2018-06-01
2	Lantmäteriet	inkom 2018-07-13

Inkomna yttranden med kommentarer

I det följande kommenteras synpunkter på förslag till detaljplan för Upphävande av del av Fastighetsplan Sylta 2(Sylta 1:5). Synpunkter som inte innebär särskilda överväganden med avseende

Upphävande av del av

Fastighetsplan Sylta 2

(Sylta 1:5)

på planens utformning eller innehåll, kommenteras inte i sak. Synpunkterna redovisas kortfattat utan inbördes rangordning. För den fullständiga lydelsen av respektive synpunkt hänvisas till de ursprungliga yttrandena som kan erhållas från kommunen. I omedelbar anslutning till inkomna yttranden redovisas Planavdelningens kommentarer.

Statliga myndigheter

1 Länsstyrelsen i Stockholms län inkom 2018-06-01

- 1.1 Länsstyrelsen har mottagit rubricerad detaljplan för samråd enligt 5 kap. 11 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL, förenklat förfarande. Planens syfte är upphäva gällande fastighetsplan för att skapa förutsättning att ansöka om att stycka av fastigheten. För närvarande har Länsstyrelsen inga synpunkter på planförslaget enligt 5 kap. 14 § PBL. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att planens genomförande inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Kommentar

- 1.1 *Kommunens planavdelning noterar yttrandet.*

2 Lantmäteriet inkom 2018-07-13

- 2.1 Av plankartan framgår vad som upphävs. Dock är det oklart vad som ska gälla för det ”skaft” som tillhör fastigheten Sylta 1:5 väster om linjen ”bestämmelse om fastighetsindelning. Fastigheten Sylta 1:5 kommer vid ett beslut ha en del där fastighetsindelningen upphävts men en del, ”skaftvägen” som fortsättningsvis kommer att vara styrd av fastighetsplanen (numera fastighetsindelningsbestämmelser) från 1996-01-25, akt 0139-P96/0125/1.
- 2.2 Lantmäteriet ställer sig frågande till att inkludera plankartan i planbeskrivningen. Denna konstellation kan få oönskade effekter. På plankartan behöver koordinatkryss och traktnamn skrivas ut.

Kommentar

- 2.1 *Handlingarna har reviderats så att den felaktiga avgränsningen gällande Sylta 1:5 (utan skaftväg) har ändrats. Fastighetsplanen upphävs för hela den del som gäller Sylta 1:5. Det servitut som ligger på skaftvägen ska även gälla för den tillkommande fastigheten så att access till vägnätet säkerställs.*
- 2.2 *Plankartan har lyfts ut till sitt egna dokument och är inte längre en del av planbeskrivningen utan en enskild handling. Plankartan har kompletterats med koordinatkryss, angivelse av koordinatsystem samt traktnamnet.*

Resultat av samrådet

Ändringar i planförslaget

Följande revideringar har gjorts i detaljplaneförslaget efter samrådet:

- Plankartan har lyfts ut ur planbeskrivningen till en egen handling. Tydligare markeringar i plankartan av fastigheten Sylta 1:5 har gjorts.

Utöver ovan nämnda revideringar har mindre redaktionella ändringar tillkommit.

Upphävande av del av

Fastighetsplan Sylta 2

(Sylta 1:5)

Samrådsredogö

Underlagsmaterial

- Kopior av inkomna yttranden under samrådet.

Materialiet går att beställa från kommunens Planavdelning.

Upprättad 2018-07-27 av

Planavdelningen

Henric Carlsson

Planchef

Madeleine Nilsson
Planarkitekt

Datum	Vår beteckning
2018-07-27	KS 17/0307

Samrådsredogörelse

Upphävande av del av

Fastighetsplan Sylta 2

(Sylta 1:5)

Kungsängen

Upplands-Bro kommun

Innehållsförteckning

Bakgrund till detaljplanarbetet.....	2
Planens syfte och huvuddrag.....	2
Hur samrådet bedrivits.....	2
Inkomna yttranden, lista	2
Inkomna yttranden med kommentarer.....	2
Statliga myndigheter.....	3
Resultat av samrådet.....	3
Underlagsmaterial.....	3

Bilaga 1 (Länsstyrelsens yttrande över detaljplaneförslaget)

Bakgrund till detaljplanearbetet

Kommunstyrelsens gav, 6 december 2017 beslut §133, samhällsbyggnadschefen i uppdrag att ta fram förslag till upphävande för del av fastighetsplan Sylta 2 avseende fastigheten Sylta 1:5 genom förenklat förfarande enligt Plan- och bygglagen (SFS 2010:900).

Planens syfte och huvuddrag

Syftet med planändringen är att upphäva del av den gällande fastighetsplanen som gäller för fastigheten Sylta 1:5 och därmed skapa förutsättning för att ansöka om att stycka av den fastigheten. Enligt fastighetsplanen ska Sylta 1:5 vara 1624 kvadratmeter stor, vilket den idag är. I fastighetsplanen är majoriteten av resterande tomter i planen cirka 600–700 kvadratmeter. Enligt gällande detaljplan för Sylta 1:5, Detaljplan för Sylta del 2 nr 8911, ska tomterna för enbostadshus vara minst 600 kvadratmeter. Upphävs fastighetsplanen är det detaljplanens bestämmelse om minsta fastighetsstorlek som blir den styrande vid fastighetsbildning.

Fastigheten är idag obebyggd då den byggnad som tidigare stått på fastigheten revs under sommaren 2017. Planområdet består endast av fastigheten Sylta 1:5. Den kringliggande bebyggelsen domineras av friliggande villor från 1990-talet samt en förskola.

Hur samrådet har bedrivits

Enligt beslut i Kommunstyrelsen den 25 april 2018 § 58, sänds förslag till ändring av detaljplan genom upphävande av del av tillhörande fastighetsplan Sylta 2, Kungsängen, avseende fastigheten Sylta 1:5, ut för samråd enligt regler för förenklat förfarande, plan- och bygglagen (2010:900).

Detaljplaneförslaget var under tiden onsdag den 30 maj 2018 till och med onsdag den 20 juni 2018. utsänt för samråd och skickades till berörda fastighetsägare samt myndigheter m.m. enligt remisslista. Under remisstiden var detaljplaneförslaget utställt i kommunhuset i Kungsängens centrum, i Brohuset i Bro centrum samt på kommunens webbplats (www.upplands-bro.se/sylta1:5). Samrådet annonserades i Mitt i Upplands-Bro den 2018-05-29.

Inkomna yttranden, lista

Med anledning av förslaget till detaljplan har 2 yttranden inkommit till kommunen.

Skrivelserna är numrerade i följande ordning:

Upphävande av del av

Fastighetsplan Sylta 2

(Sylta 1:5)

Kungsängen

Upplands-Bro kommun

Statliga myndigheter

1	Länsstyrelsen i Stockholms län	inkom 2018-06-01
2	Lantmäteriet	inkom 2018-07-13

Inkomna yttranden med kommentarer

I det följande kommenteras synpunkter på förslag till detaljplan för Upphävande av del av Fastighetsplan Sylta 2(Sylta 1:5). Synpunkter som inte innebär särskilda överväganden med avseende

Upphävande av del av

Fastighetsplan Sylta 2

(Sylta 1:5)

på planens utformning eller innehåll, kommenteras inte i sak. Synpunkterna redovisas kortfattat utan inbördes rangordning. För den fullständiga lydelsen av respektive synpunkt hänvisas till de ursprungliga yttrandena som kan erhållas från kommunen. I omedelbar anslutning till inkomna yttranden redovisas Planavdelningens kommentarer.

Statliga myndigheter

1 Länsstyrelsen i Stockholms län inkom 2018-06-01

- 1.1 Länsstyrelsen har mottagit rubricerad detaljplan för samråd enligt 5 kap. 11 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL, förenklat förfarande. Planens syfte är upphäva gällande fastighetsplan för att skapa förutsättning att ansöka om att stycka av fastigheten. För närvarande har Länsstyrelsen inga synpunkter på planförslaget enligt 5 kap. 14 § PBL. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att planens genomförande inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Kommentar

- 1.1 *Kommunens planavdelning noterar yttrandet.*

2 Lantmäteriet inkom 2018-07-13

- 2.1 Av plankartan framgår vad som upphävs. Dock är det oklart vad som ska gälla för det ”skaft” som tillhör fastigheten Sylta 1:5 väster om linjen ”bestämmelse om fastighetsindelning. Fastigheten Sylta 1:5 kommer vid ett beslut ha en del där fastighetsindelningen upphävts men en del, ”skaftvägen” som fortsättningsvis kommer att vara styrd av fastighetsplanen (numera fastighetsindelningsbestämmelser) från 1996-01-25, akt 0139-P96/0125/1.
- 2.2 Lantmäteriet ställer sig frågande till att inkludera plankartan i planbeskrivningen. Denna konstellation kan få oönskade effekter. På plankartan behöver koordinatkryss och traktnamn skrivas ut.

Kommentar

- 2.1 *Handlingarna har reviderats så att den felaktiga avgränsningen gällande Sylta 1:5 (utan skaftväg) har ändrats. Fastighetsplanen upphävs för hela den del som gäller Sylta 1:5. Det servitut som ligger på skaftvägen ska även gälla för den tillkommande fastigheten så att access till vägnätet säkerställs.*
- 2.2 *Plankartan har lyfts ut till sitt egna dokument och är inte längre en del av planbeskrivningen utan en enskild handling. Plankartan har kompletterats med koordinatkryss, angivelse av koordinatsystem samt traktnamnet.*

Resultat av samrådet

Ändringar i planförslaget

Följande revideringar har gjorts i detaljplaneförslaget efter samrådet:

- Plankartan har lyfts ut ur planbeskrivningen till en egen handling. Tydligare markeringar i plankartan av fastigheten Sylta 1:5 har gjorts.

Utöver ovan nämnda revideringar har mindre redaktionella ändringar tillkommit.

Upphävande av del av

Fastighetsplan Sylta 2

(Sylta 1:5)

Samrådsredogö

Underlagsmaterial

- Kopior av inkomna yttranden under samrådet.

Materialiet går att beställa från kommunens Planavdelning.

Upprättad 2018-07-27 av

Planavdelningen

Henric Carlsson

Planchef

Madeleine Nilsson
Planarkitekt

Katarina Rosik Ekroth
Kommunjurist
Kommunledningskontoret

Datum 2018-07-16 Vår beteckning KS 18/0197 Er beteckning

Kommunstyrelsen

Katarina.RosikEkroth@upplands-bro.se

Svar på remiss Snabbare lagföring (Ds 2018:9)

Förslag till beslut

Bifogat yttrande godkänns som svar på remissen.

Sammanfattning

Justitiedepartementet har remitterat betänkandet Snabbare lagföring (Ds 2018:9) och Upplands-Bro kommun är en av de kommuner som berörs av förslaget och därför fått möjlighet att lämna synpunkter. Förslaget innebär i korthet att socialtjänsten i kommunen ska genomföra samma uppgifter som idag men på ännu kortare tid när det gäller unga personer som ska lagföras för brott. I förslaget yttrande anges att kommunen i grunden är positiv till förslaget men ser risker med att pressa dagens redan ansträngda socialtjänst ytterligare med ännu snävare tidsramar. Risken finns att kvalitén på socialtjänstens arbete blir lidande och att de efterfrågade effekterna av socialtjänstens arbete uteblir. Dock anses att riskerna kan minskas genom god kommunikation och respekt mellan de olika yrkesrollerna (polis, åklagare, socialtjänst) där de olika aktörerna har en tilltro till att respektive verksamhet bäst kan fatta beslut inom det egna verksamhetsområdet. Kommunen är därmed positiv till att samarbetet ska regleras genom ett samarbetsavtal där dessa delar kan regleras på ett bra sätt utifrån lokala förutsättningar. I yttrandet framförs även synpunkter kring den målkonflikt som finns idag mellan de lagförande myndigheternas uppdrag och socialtjänsten uppdrag och synen om att socialtjänsten ska täcka upp där rättskedjan inte lyckas hela vägen vilket är en missvisande bild då socialtjänsten uppdrag inte ser ut på det sättet. I förslaget anges att berörda socialtjänster får en något ökad arbetsbelastning och att detta ska rymmas inom befintliga anslag. I yttrandet anges att kommunen anser att då socialtjänsten inte kan överge andra uppdrag finns risken att kvalitén inom arbetet som berörs av förslaget är det som kan komma att bli lidande.

Beslutsunderlag

- Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse 2018-07-16
- Yttrande över betänkande Snabbare lagföring (Ds 2018:19)

Ärendet

Chefen för Justitiedepartementet beslutade den 17 januari 2017 om ett uppdrag till dåvarande lagmannen, numera f.d. lagmannen Stefan Strömberg, att utreda och föreslå åtgärder som med bibehållen rättssäkerhet och kvalitet leder till en snabbare lagföring av brott (Ju 2017:A). Ett delbetänkande redovisades i augusti 2017 (Ds 2017:36). I april 2018 överlämnades departementspromemorian Snabbare lagföring (Ds 2018:9) och därmed slutfördes uppdraget.

Justitiedepartementet har remitterat betänkandet och Upplands-Bro kommun är en av de kommuner som berörs av förslaget och har därför fått möjlighet att lämna synpunkter. I förslaget yttrande redogörs för Upplands-Bros kommuns synpunkter kring de förslag som presenteras i betänkandet. Eftersom svarstiden löpt över sommaren då nämnderna inte sammanträder har synpunkter inhämtats på tjänstemannanivå från socialkontoret och yttrandet bygger på dessa synpunkter.

Förslaget innehåller i huvudsak åtgärder hos polis och åklagare och ändringar i dessa aktörers regelverk för att få till stånd en snabbare lagföring för vissa brott. Kommunen berörs genom att socialnämnden har en roll när det gäller främst lagföring av unga lagöverträdare. Förslaget innebär att socialtjänsten ska genomföra i princip samma arbetsuppgifter som ankommer på socialtjänsten idag när det gäller unga personer som ska lagföras för brott, dock på ännu kortare tid. I förslaget yttrandet tas upp dagens reglering och problematik, skillnaden mellan socialtjänstens uppdrag jämfört med polis och åklagare vars uppdrag är lagföring av personer som begår brott, den målkonflikt som finns mellan socialtjänsten och de lagförande myndigheterna samt effekten av förslaget för socialtjänsten i kommunen.

Barnperspektiv

I promemorian anser utredaren att förslaget innebär en marginell effekt på barn. Denna slutsats delas av socialkontoret varför beslutet om att godkänna yttrandet bedöms få en marginell effekt på barn. Det område som lyfts fram i promemorian som bedöms få en påverkan på barn är främst att den lagöverträdare som har barn och som får en snabbare lagföring och därav måste

inställa sig vid anstalt på kortare tid får kortare tid på sig att förbereda barnet/barnen på den förändringen det innebär. Socialkontoret bedömer dock att detta inte kommer få så stor effekt på de barn som berörs då det är själva händelsen i sig, att en vårdnadshavare ska sitta på anstalt, som har den stora effekten på barnet, inte när i tiden detta sker.

Maria Johansson
Kommundirektör

Karl Öhlander
Utvecklingschef

Bilagor

1. Yttrande över betänkande Snabbare lagföring (Ds 2018:19)

Beslut sänds till

- Socialnämnden
- Enhetschef vid barn- och ungdomsenheten vid socialkontoret
- Kommunjurist
- ju.remissvar@regeringskansliet.se med kopia till ju.dom@regeringskansliet.se (e-post i word-format med angivande av diarienummer Ju2018/02403/DOM och Upplands-Bro kommun i ämnesraden på e-postmeddelandet)
- Justitiedepartementet, 103 33 Stockholm (papperskopia)

Katarina Ekroth
Kommunjurist
Kanslistaben
08-581 322 54
katarina.rosikekroth@upplands-bro.se

Datum
2018-07-11

Vårt diarienum
KS 18/0197

Yttrande över betänkande Snabbare lagföring (Ds 2018:9)

Sammanfattning

Upplands-Bro kommun är i grunden positiv till förslaget för att möjliggöra lagföring på kortare tid. Förslaget innebär för kommunens del att socialtjänsten ska genomföra i princip samma arbetsuppgifter som ankommer på socialtjänsten idag, dock på ännu kortare tid. Som framgår i utredningen är dagens socialtjänst redan ansträngd och resurser saknas för att socialtjänsten ska klara att arbeta på det sätt som önskas fullt ut med tidiga insatser för att förebygga framtida behov av mer ingripande insatser. Upplands-Bro kommun ser därmed risker med att pressa dagens socialtjänst ytterligare, risken finns att kvalitén på socialtjänstens arbete blir lidande och att de efterfrågade effekterna av socialtjänstens arbete uteblir. Dock anser kommunen att riskerna kan minskas genom god kommunikation och respekt mellan de olika yrkesrollerna (polis, åklagare, socialtjänst) där de olika aktörerna har en tilltro till att respektive verksamhet bäst kan fatta beslut inom det egna verksamhetsområdet. Upplands-Bro kommun är därmed positiv till att samarbetet ska regleras genom ett samarbetsavtal där dessa delar kan regleras på ett bra sätt utifrån lokala förutsättningar.

Kapitel 5, Snabbare lagföring för unga lagöverträdare

Dagens reglering och problematik

Som framgår i departementspromemorian finns idag regler som innebär att ärenden gällande unga lagöverträdare ska handläggas skyndsamt. Det påpekas att det redan idag finns problem med socialtjänsten, t ex att socialtjänsten inte medverkar vid förhör och lämnar yttranden sent. Förklaringen anges bero på främst resursbrist men det påpekas även att det saknas en aktuell nationell uppföljning över hur socialtjänstens insatser för unga lagöverträdare bedrivs. Kommunen delar bedömningen om att resursbristen medför att socialtjänsten inte kan genomföra alla insatser som önskas. Vad gäller en nationell uppföljning skulle denna möjligen ge viss positiv effekt men då förhållanden och förutsättningar kan variera väldigt mycket beroende på kommunens storlek, huruvida det är en stadskommun eller landsortskommun och andra faktorer är det Upplands-Bros kommuns uppfattning att det skulle vara svårt att från en nationell uppföljning dra några generella slutsatser och av detta effektivisera arbetet inom landets samtliga socialtjänster. Upplands-Bro kommun anser att ett aktivt lokalt uppföljningsarbete i samverkan med jämförbara kommuner och deras socialtjänst är något att sträva efter. Sådant arbete görs idag men skulle kunna förbättras.

Socialtjänstens uppdrag är inte lagföring

Då förslaget främst berör polis och åklagare och endast i begränsad omfattning kommuners socialnämnder är det förståeligt att tyngdpunkten i promemorian inte ligger på socialtjänstens arbete. Upplands-Bro kommun vill därför lyfta fram att medan polis och åklagare har det gemensamma uppdraget att lagföra personer som begår brott är inte så fallet med kommunernas socialtjänster. Uppdraget för socialtjänsten är att arbeta med förändringsarbete, nätverk, samverkan med individen och dennes närstående. Lagföringsarbete kan säkerligen effektiviseras med snabbare beslutsvägar och bra samverkan över myndighetsgränserna. Förändringsarbete, att förmå en individ som under lång tid haft ett visst beteende att förändra sitt beteende kan inte effektiviseras på samma sätt hur bra beslutsvägar det än må finnas och hur bra än myndigheter samverkar. Att förändra en människas beteende tar tid. Risken finns att förändringsarbetet uteblir om man forcerar fram snabb lagföring och involverar socialtjänsten i samma snabba rättskedja. Ju kortare tid socialtjänsten har på sig att lämna ett yttrande desto sämre blir underlaget vilket ger en mindre korrekt bedömning av individens behov vilket kan få slutresultatet att fel påföljd väljs. Redan idag är det snäva tidsramar vilket försvårar socialtjänstens arbete.

En annan aspekt som kommunen vill lyfta fram är att socialtjänsten inte har några tvångsmedel att ta till för att få en individ att komma till ett möte för att göra en bedömning av behov, detta till skillnad från polis och åklagares möjligheter att ta till tvångsmedel.

I vanliga fall har socialtjänsten fyra månader på sig att genomföra en utredning. Att göra en bra bedömning på endast ett par veckor är nästintill omöjligt om den aktuella individen saknar historik hos den aktuella socialtjänsten. Om det ens kan komma ett fysiskt möte till stånd under dessa veckor finns stora risker att de svar individen lämnar är inkorrekta då förtroendet för socialtjänsthandläggaren kanske saknas. Därmed är det svårt att efter ett enda möte göra en korrekt bedömning. Risken är stor att yttrandet blir en pappersprodukt då det lämnas på otillräckligt underlag.

Kritiken mot socialtjänsten – en målkonflikt

Kritiken som finns mot att socialtjänsten sällan medverkar vid förhör är möjligen befogad sett ur perspektivet att socialtjänsten ska vara på plats vid förhöret. Dock är det inte alltid ett polisförhör ger så mycket information sett ur socialtjänstens perspektiv med hänsyn tagen till vilken information socialtjänsten behöver för sitt arbete. Sett ur det breda uppdraget socialtjänsten har saknas det möjligheter att hålla en person fredad från andra arbetsuppgifter så att personen med kort varsel kan inställa sig för ett förhör hos polisen. Försök med fasta tider och digitala lösningar har, enligt den socialtjänst som finns i Upplands-Bro kommun, dock gett vissa positiva resultat och det är kommunens uppfattning att detta arbete kan vidareutvecklas i en dialog med polisen.

Avslutningsvis vill Upplands-Bros kommun lyfta att det i grunden finns en målkonflikt i polis och åklagares arbete jämfört med socialtjänstens. Det finns en syn om att socialtjänsten ska täcka upp där rättskedjan inte lyckas hela vägen men socialtjänstens uppdrag ser inte ut på det sättet. Synen av att så är fallet är dock skälet många gånger till att myndigheter lägger sig i varandras arbete och har synpunkter på vad respektive verksamhet bör eller inte bör göra. Som exempel kan nämnas socialtjänstens medverkan vid förhör. Socialtjänsten bör kunna avgöra själv, utifrån resurs och behov i det enskilda fallet, om en medverkan vid förhör är nödvändig. Låt vara att ett polisförhör kan vara en bra samlingspunkt för samtliga resurser som är involverade i den enskilda individen.

Socialtjänsten i Upplands-Bro kommun har ett pågående arbete med att komma närmare polisen och hitta bättre samarbetsformer och därmed är kommunen positiv till att det finns förutsättningar att förbättra samarbetet.

Effekten av förslaget på socialtjänsten

Så som konstateras i förslaget bedöms berörda socialtjänster få en något ökad arbetsbelastning. Att detta ska rymmas inom befintliga anslag innebär att något annat måste bli lidande. Då socialtjänsten inte kan överge andra uppdrag finns därmed risken att kvalitén inom arbetet som berörs av förslaget är det som blir lidande.

Upplands-Bro kommun delar utredarens bedömning om att förslaget innebär en marginell effekt på barn.

Andrea Andersson
Chef
Kanslistaben
+46 08-581 692 32
andrea.andersson@upplands-bro.se

Datum 2018-08-20 Vår beteckning KS 18/0297 Er beteckning

Kommunstyrelsen

Sammanträdestider 2019 för kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, arbetsutskott och beredning

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att:

1. Förslag till sammanträdestider för kommunfullmäktige år 2019 antas enligt kommunledningskontorets förslag.
2. Sammanträdeslokal för kommunfullmäktige år 2019 fastställs till Kulturhuset, Stora scenen, Kungsängen.

Kommunledningskontoret föreslår kommunstyrelsen besluta att:

1. Förslag till sammanträdestider för kommunstyrelsen, dess arbetsutskott och beredning år 2019 antas enligt kommunledningskontorets förslag.
2. Nämnderna uppmanas att anpassa sina sammanträdestider för år 2019 till kommunstyrelsens sammanträdestider.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen bestämmer varje år dag och tid för kommande års sammanträden. Kommunledningskontoret har upprättat ett förslag till sammanträdestider för kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, arbetsutskott och beredning för år 2019. Övriga nämnder och kommunstyrelsens andra utskott beslutar själv om sina sammanträdestider men uppmanas att anpassa dessa till kommunstyrelsens möten för att få en effektiv ärendehandläggning i de fall ärenden ska vidare från nämnd för att beslutas i Kommunfullmäktige.

Utöver sammanträdestiderna ska Kommunfullmäktige även enligt sin arbetsordning besluta om sammanträdeslokal för sina sammanträden. Enligt arbetsordningen sammanträder Kommunfullmäktige i lokal som fullmäktige bestämmer. Ordföranden får efter samråd med vice ordförandena bestämma en annan plats för ett visst sammanträde. Kommunledningskontoret föreslår att sammanträdena hålls i Kulturhuset, Stora scenen vid alla tillfällen.

Förslag till sammanträdestider 2019

Kommunstyrelsens beredning och arbetsutskott (onsdagar kl. 08.30)	Kommunstyrelsen (onsdagar kl. 14)	Kommunfullmäktige (onsdagar kl. 18.30)
16 jan	23 jan	6 feb
27 feb	6 mars	20 mars
3 april	10 april	24 april
22 maj	29 maj	12 juni
18 sep	25 sep	9 okt
16 okt	23 okt	7 nov
7 nov	14 nov	28 nov
5 dec	12 dec	-

Beslutsunderlag

- Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse, den 20 augusti 2018

Barnperspektiv

Kommunfullmäktiges sammanträde är öppna för alla medborgare. På så vis kan även barn och ungdomar ta del av det demokratiska samtalet under kommunfullmäktige.

Karl Öhlander
Utvecklingschef

Andrea Andersson
Kanslichef

Beslut sänds till

- Samtliga nämnder
- Samtliga kontorschefer
- Kommundirektör
- Ekonomichef

Roger Sundholm
Ekonomichef
Ekonomistaben

Datum 2018-07-06 Vår beteckning KS 18/0244 Er beteckning

Kommunstyrelsen

Roger.Sundholm@upplands-bro.se

Reviderad förbundsordning för kommunalförbundet Norrvatten

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

Reviderad förbundsordning för Kommunalförbundet Norrvatten godkänns.

Sammanfattning

Norrvattens förbundsordning behöver revideras med anledning av ikraftträdandet av en ny Kommunallag (2017:725). Revideringarna gäller främst formalia såsom nya bestämmelser avseende anslag och kungörelser, men även frågor kopplade till insyn och rapportering har setts över. Den senaste revideringen av förbundsordningen gjordes då en avgiftsmodell togs fram för anslutningsavgiften för ny medlem. Då denna avgiftsmodell för anslutningsavgifter inte är relevant längre och inte kommer att tillämpas för nya medlemmar har en ny paragraf, §23, som beskriver hur inträde av ny medlem ska behandlas.

Beslutsunderlag

- Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse, 2018-06-12
- Ny förbundsordning, gällande förbundsordning och förteckning över remissyttranden från medlemskommunerna.

Ärendet

Norrvattens förbundsordning behöver revideras med anledning av ikraftträdandet av en ny Kommunallag (2017:725). Revideringarna gäller främst formalia såsom nya bestämmelser avseende anslag och kungörelser, men även frågor kopplade till insyn och rapportering har setts över. Den senaste revideringen av förbundsordningen gjordes då en avgiftsmodell togs fram för anslutningsavgiften för ny medlem. Då denna avgiftsmodell för anslutningsavgifter inte är relevant längre och inte kommer att tillämpas för nya medlemmar har en ny paragraf, §23, som beskriver hur inträde av ny medlem ska behandlas. Förslaget till reviderad förbundsordning har varit på tjänstemannaremiss till kommundirektörsgruppen i två steg, där inkomna synpunkter har beaktats. I bilaga till tjänsteskrivelsen framgår förslaget till ny förbundsordning där ändringar till följd av ny Kommunallag är markerade med

gul bakgrund, och ändringar som innebär förtydliganden och förbättrad praxis är markerade med turkos bakgrund.

Barnperspektiv

Förslaget bedöms ha barnperspektivet i beaktande.

Maria Johansson

Kommundirektör

Roger Sundholm

Ekonomichef

Bilagor

1. Hemställan att godkänna reviderad förbundsordning för Kommunalförbundet Norrvatten
2. Förslag till reviderad förbundsordning för Kommunalförbundet Norrvatten
3. Gällande förbundsordning för Kommunalförbundet Norrvatten

Beslut sänds till

- Kommunalförbundet Norrvatten
- Samhällsbyggnadskontoret

Förslag till beslut

Sammanträdesdatum Sid
2018-05-03 1 (2)

Diarienummer
NV2018-071

Till

Förbundsfullmäktige

Revidering av förbundsordning för Kommunalförbundet Norrvatten

Bakgrund

Med anledning av ikraftträdandet av ny kommunallag (2017:725) behöver Norrvattens förbundsordning revideras. Revideringarna gäller främst formalia som nya bestämmelser avseende anslag och kungörelser men även frågor kopplade till insyn och rapportering har setts över.

Senaste revideringen av förbundsordningen gjordes i samband med att beslut fattades att Norrtälje kommun skulle ingå som medlem i förbundet. Då togs en avgiftsmodell fram för att hantera anslutningsavgiften, vilket redovisas i Bilaga 1 i nuvarande förbundsordning. Denna avgiftsmodell för anslutningsavgift är inte relevant längre och kommer inte att tillämpas vid eventuella kommande anslutningar. I stället har en ny paragraf införts, § 23, som beskriver hur inträde av ny medlem ska behandlas.

Förslaget till reviderad förbundsordning har remissas till kommundirektörsgruppen i två steg där inkomna synpunkter beaktats. Svaren från de båda remissomgångarna har sammanställts och redovisas i bilaga 3.

Förslag till reviderad förbundsordning bifogas där ändringar på grund av nya kommunallagen är markerade med gult och ändringar som innebär förtydliganden och förbättrad praxis är markerade med turkost.

Förslag till beslut

Förbundsfullmäktige beslutar

att godkänna förslaget till reviderad förbundsordning för Kommunalförbundet Norrvatten
att överlämna den reviderade förbundsordningen till respektive medlemskommuns kommunfullmäktige för godkännande

2018-04-23

Norrvatten

Johanna Lindgren
VD

Annika Palmgren
Administrativ samordnare

Bilaga

Förslag till reviderad förbundsordning (NV2018-071-6)

Gällande förbundsordning

Remissvar kommundirektörsgruppen

§ 1 Ändamål och medlemmar

Danderyd, Järfälla, Sigtuna, Sollentuna, Solna, Sundbyberg, Täby, Upplands-Bro, Upplands Väsby, Knivsta, Vallentuna, Vaxholm, Österåker och Norrtäljes kommuner är sammanslutna till ett kommunalförbund för obestämd tid enligt bestämmelserna i kommunallagen (2017:725) med ändamål att förse förbundsmedlemmarna med dricksvatten.

För fullgörande av ändamålet äger förbundet i enlighet med denna förbundsordning rätt att förvärva, anlägga, underhålla och driva vattenreningsverk, pumpstationer, ledningsnät, vattenreservoarer och andra för verksamheten erforderliga anordningar, samt att leverera dricksvatten och därmed förenliga tjänster.

§ 2 Benämning och säte

Förbundet benämnes Kommunalförbundet Norrvatten och har sitt säte i Sundbyberg. Tillkännagivande om justering av protokoll, förbundets kungörelser och andra anslag ska ske på förbundets webbplats samt tillställas medlemskommunerna för kännedom.

§ 3 Organisationsform

Organisationsformen ska vara kommunalförbund med fullmäktige.

§ 4 Fullmäktige

Val till förbundsfullmäktige ska äga rum samma år som de allmänna kommunalvalen och ska förrättas av de nyvalda kommunfullmäktige i respektive medlemskommun.

Förbundsmedlem, vars andel av förbundets tillgångar understiger 10,00 % vid utgången av kalenderåret näst före valåret, utser två ledamöter i förbundsfullmäktige.

Medlem vars andel är 10,00–19,99 % utser tre ledamöter.

Medlem vars andel är 20 % och däröver utser fyra ledamöter.

Härutöver utser förbundsmedlem en ledamot för varje uppnådd mängd av 2 miljoner kubikmeter av förbundet till medlemskommunen under i andra stycket angivet kalenderår levererat vatten.

Om härvid jämnt antal fullmäktigeledamöter uppkommer utser den medlem, som vid tilldelning av ledamot på grundval av uttagen vattenmängd enligt föregående stycke har det högsta jämförelsetalet, ytterligare en ledamot.

Ersättare till ledamot i förbundsfullmäktige utses samtidigt, till samma antal och på samma sätt som de ordinarie ledamöterna. Förbundsmedlem ska i samband med val av ersättare till förbundsfullmäktige fastställa i vilken ordning ersättarna ska inkallas att tjänstgöra i förbundsfullmäktige.

§ 5 Val av revisorer

Under de år då allmänna kommunalval förrättas i hela landet ska nyvalda förbundsfullmäktige utse tre revisorer för granskning av verksamheten under de fyra följande åren.

§ 6 Rätt att väcka ärende i förbundsfullmäktige

Respektive förbundsmedlems kommunstyrelse äger rätt att väcka ärende i förbundet.

Ärende kan även väckas i förbundsfullmäktige genom ledamot i förbundsfullmäktige. Närmare föreskrifter om sätt och tid för ärendes väckande lämnas i förbundets vid var tid gällande reglemente.

§ 7 Beslut

Om inget annat föreskrivs i kommunallagen fattas beslut i förbundsfullmäktige genom enkel majoritet.

§ 8 Budget

Förbundet ska varje år upprätta en budget för nästa kalenderår (budgetår).

Förslag till budget ska göras upp av förbundsstyrelsen.

Budgeten ska innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret och en ekonomisk inriktning för ytterligare det antal år som anges i kommunallagen.

Närmare föreskrifter om budgetens innehåll finns i kommunallagen (2017:725).

Budgeten ska fastställas av förbundsfullmäktige före november månads utgång.

§ 9 Ersättning

Ersättning till i förbundets organ valda ledamöter och ersättare ska framgå av varje års budget och fastställas av förbundsfullmäktige.

§ 10 Årsredovisning och revisionsberättelse

Årsredovisning och revisionsberättelse ska delges medlemskommunerna.

§ 11 Styrelsen

Förbundsfullmäktige ska utse en styrelse som svarar för förvaltningen och för verkställighet av fattade beslut. Styrelsen ska bestå av tio ledamöter. För varje ledamot ska utses en ersättare. Varje medlemskommun ska vara representerad i förbundets styrelse med en ledamot och/eller ersättare.

Mandattiden för förbundsstyrelsen ska vara fyra år och räknas från den 1 januari året efter det då val av kommunfullmäktige har ägt rum i hela landet.

Styrelsen får vara ställföreträdande för förbundsfullmäktige vid myndighetsutövning som överlämnats till förbundet av medlemskommunerna.

Styrelsen kan inrätta egna organ för olika områden med representanter utsedda av medlemskommunerna.

Styrelsens presidium har att bereda de ärenden som ska behandlas av styrelsen. Presidiet har att avgöra de ärenden som styrelsen beslutat delegera till presidiet.

§ 12 Närvaro och yttranderätt

Förbundsstyrelsen avgör själv i vilka fall någon som inte är ledamot eller ersättare har rätt att närvara och yttra sig vid styrelsens sammanträden.

Förbundsstyrelsens ordförande har alltid rätt att delta och yttra sig vid förbundsfullmäktiges sammanträden.

§ 13 Förvaltning

Under styrelsens överinseende omhänderhas förbundets verksamhet samt skötseln av dess anläggningar av en av förbundsfullmäktige tillsatt förvaltning.

Chefskapet för förvaltningen utövas av en direktör, tillsatt av förbundets styrelse.

§ 14 Medlemskommunernas styrning, insyn och kontroll

Medlemmarnas kommunstyrelser har uppsiktsplikt över kommunalförbundet i enlighet med bestämmelserna i kommunallagen (2017:725) och kan begära in de yttranden och upplysningar från kommunalförbundet som krävs för att fullgöra denna plikt.

Förbundet ska, utan anmodan, kvartalsvis överlämna information om prognos över det ekonomiska utfallet liksom över utfallet av verksamheten till kommunstyrelsen i respektive medlemskommun.

Förbundet svarar, på eget initiativ, för att informera medlemmarna i kommunalförbundet om principiella händelser eller andra händelser av större vikt för kommunalförbundet eller någon av dess medlemmar.

Förbundet ska löpande kommunicera frågor som rör mål, inriktning, omfattning och kvalitet i verksamheten med en av medlemskommunerna utsedd samrådsgrupp. Samrådsgruppen ska bestå av kommundirektör (motsv) eller den/de kommundirektören (motsv) anvisar från medlemskommunen. Samrådsgruppen ska sammanträda minst fyra gånger per år.

§ 15 Medlemskommunernas informationsansvar

Medlemskommunerna förbinder sig att till kommunalförbundet överlämna sådan information om kommunens verksamhet som kan vara av betydelse för förbundets verksamhet.

§ 16 Lån

Förbundet får uppta lån för finansiering av sin verksamhet. Förbundsmedlemmarnas särskilda medgivande erfordras för upptagande av lån om den sammanlagda låneskulden överstiger 900 miljoner (900 000 000) kronor.

§ 17 Avgifter

För att täcka kostnaderna för förbundets verksamhet ska erläggas följande årsavgifter:

- Vattenavgift
- anslutningsavgift/ledningsavgift

Vattenavgiften utgör produkten av den under året till förbundsmedlemmen levererade och uppmätta vattenmängden och det av förbundsfullmäktige fastställda vattenpriset. Vattenavgifterna ska täcka förbundets kostnader för förbundsmedlemmarnas förseende med dricksvatten, i den mån de inte täcks av annan avgift eller av annan inkomst.

På den i § 19 omnämnda kartan redovisas med särskild markering det huvudledningssystem med tillhörande reservoarer och pumpstationer, som bekostas av förbundet inom ramen för vattenavgiften. För sådana framtida anläggningar och ledningar, vilka förbundet ska svara för utöver detta huvudledningssystem, tar förbundet ut anslutningsavgift/ledningsavgift enligt särskilt träffade avtal. I huvudsak avses härmed anläggningar och ledningar som betjänar en enstaka medlemskommun.

Om förbundet levererar vatten till annan än förbundsmedlem, ska ersättningen för sådan leverans minst svara mot förbundets självkostnader härför enligt särskilt träffade avtal.

Förbundet har rätt att fakturera ovanstående avgifter månadsvis i efterskott.

Erlägger medlem inte avgift i rätt tid, debiteras på otvistigt obetalt belopp, från förfallodagen tills betalning sker, dröjsmålsränta enligt bestämmelserna därom i räntelagen.

§ 18 Vattenmätning

Till förbundsmedlem levererad vattenmängd mäts hos medlemmens abonnenter eller genom huvudmätare vid kommungräns.

§ 19 Förbundets anläggningar och huvudledningssystem

På en till denna förbundsordning fogad karta anges omfattningen av förbundets anläggningar och huvudledningssystem. Där redovisas dels de ledningar, reservoarer och övriga anordningar, som förbundet håller inom ramen för den i § 17 nämnda vattenavgiften, dels de anläggningar, för vilka anslutnings/ledningsavgift ska erläggas.

Ändring eller utvidgning av nämnda huvudledningssystem beslutas av förbundsfullmäktige.

Förbundet tillhandahåller medlem kartor över sitt ledningsnät med tillhörande anordningar inom kommunen och ska vid ändring eller utökning av detsamma lämna uppgifter härom till berörd medlemskommun.

Samråd ska ske med berörd förbundsmedlem om sträckningen för planerad huvudledning.

§ 20 Förbundsmedlems ledningsnät

Medlem tillhandahåller förbundet kartor över sitt ledningsnät med tillhörande anordningar och ska vid ändring eller utökning av detsamma lämna uppgifter för erforderliga revideringar.

Medlem ska underrätta förbundet om felaktigheter och skador på nät, mätare och andra tillbehör samt om inkomna klagomål på vattnets beskaffenhet och i övrigt om sådana omständigheter, som kan vara av vikt för förbundets verksamhet.

Förbundet har rätt att efter föregången anmälan inspektera ledning och anordning, i vilken vatten från förbundet framförs.

Förbundet har rätt att framföra vatten genom medlems ledningsnät till annan medlem eller utomstående konsument, såvida vattenförsörjningen inte äventyras för den medlem, som äger nätet. Nämnda rätt får inte medföra förpliktelse av något slag för en medlem mot annan.

Förbundsmedlem ska i god tid skriftligen underrätta förbundet om planerad väsentlig ändring av sitt ledningsnät samt om ny större vattenleverans.

§ 21 Andel i tillgångar och skulder

Förbundsmedlem äger andel i förbundets tillgångar efter förhållandet mellan den vattenmängd, som förbundet och dess företrädare levererat till förbundsmedlem, och den sammanlagda vattenmängd, som dessa levererat till förbundsmedlemmarna, allt räknat från förbundsverksamhetens början 1929 till och med utgången av nästföregående kalenderår.

Förbundsmedlem ska även tillgodoräknas de leveranser, som förbundet fullgör direkt till konsument inom kommunen.

Vid bestämmandet av andelstal ska den vattenmängd inte medräknas, för vilken tilläggsavgift betalats.

Förbundsmedlem ansvarar för förbundets skulder och andra förbindelser i samma förhållande som ovan sägs.

§ 22 Anslutning

Förbundsmedlem är skyldig att inom sin kommun leverera vatten endast från förbundets vattenverk, såvida förbundet inte medger undantag, vilket ska ske i skriftlig form.

Förbundsmedlem fastställer avgifter för leverans av vatten till sina abonnenter.

Förbundsmedlem får inte leverera vatten från förbundets vattenverk till avnämare utanför kommunens område utan förbundets särskilda medgivande.

Förbundet får inte leverera vatten direkt till konsument inom medlemskommun utan kommunens medgivande i varje särskilt fall.

Förbundet får träffa avtal med förbundsmedlem om handhavandet helt eller delvis av verksamhet som sammanhänger med vatten och avloppshanteringen inom kommunen under förutsättning att förbundets investeringsbehov för anläggningar inte därigenom ökas. Förbundets ersättning härför måste minst svara mot dess självkostnad.

§ 23 Inträde av ny medlem

Om ytterligare kommun eller sammanslutning av kommuner önskar bli medlem i förbundet ska sådan ansökan behandlas av förbundsstyrelsen och förbundsfullmäktige. Beslut om antagande av ny medlem fattas av medlemskommunernas fullmäktige som också beslutar om de justeringar av förbundsordningen som kan föranledas av att ny medlem inträder i förbundet.

Beslutet är gällande när fullmäktigebesluten vunnit laga kraft.

§ 24 Utträde, likvidation och upplösning

En förbundsmedlem äger när som helst begära utträde ur förbundet varvid gäller en uppsägningstid om tre år. Vid uppsägningstidens utgång ska förbundet träda i likvidation. Vid skifte på grund därav ska förbundets behållna tillgångar tillskiftas medlemmarna efter de i § 21 ovan angivna grunderna.

Likvidationen verkställs av kommunalförbundets styrelse i egenskap av likvidator. När förbundet har trätt i likvidation, får kallelse på förbundets okända borgenärer sökas av förbundsmedlem eller likvidatorn.

När förbundet har trätt i likvidation, ska förbundets egendom i den mån det behövs för likvidationen förvandlas till pengar genom försäljning på offentlig auktion eller på annat lämpligt sätt. Förbundets verksamhet får fortsättas, om det behövs för en ändamålsenlig avveckling.

När styrelsen har fullgjort sitt uppdrag som likvidator, ska styrelsen avge slutredovisning för sin förvaltning genom en förvaltningsberättelse som rör likvidationen i dess helhet. Berättelsen ska även innehålla en redovisning för skiftet av behållna tillgångar. Till berättelsen ska fogas redovisningshandlingar för hela likvidationstiden. När likvidationsuppdraget är fullgjort, ska styrelsen

besluta om vilken av förbundets medlemmar som ska överta och vårda de handlingar som hör till förbundets arkiv.

Förvaltningsberättelsen och redovisningshandlingarna ska delges var och en av förbundsmedlemmarna. När berättelsen och redovisningshandlingarna delgetts samtliga förbundsmedlemmar, är förbundet upplöst.

En förbundsmedlem som inte är nöjd med redovisningen eller det skifte som förrättats av förbundets styrelse, har rätt att väcka talan om detta mot de övriga förbundsmedlemmarna inom ett år från det slutredovisningen delgavs medlemmen.

Om det framkommer någon tillgång för kommunalförbundet efter dess upplösning eller om talan väcks mot kommunalförbundet eller om det på annat sätt uppkommer behov av en ytterligare likvidationsåtgärd, ska likvidationen fortsättas.

§ 25 Utträde utan likvidation

När grund för likvidation enligt § 24 första stycket föreligger, får förbundsmedlemmarna avtala att medlem som begärt utträde får utträda ur förbundet i stället för att förbundet ska träda i likvidation. I avtalet ska bestämmas från vilken tidpunkt utträdet ska ske.

Vid avtal om utträde ska de kvarvarande medlemmarna anta de ändringar i förbundsordningen som föranleds av utträdet.

När en förbundsmedlem utträder ur kommunalförbundet upphör medlemmens ansvar för förbundets skulder, om inte annat har överenskommits i det avtal som avses i första stycket.

§ 26 Tvister

Tvister mellan kommunalförbundet och en eller flera av medlemmarna ska i första hand lösas genom förhandlingar.

Kan inte uppgörelse nås genom förhandling ska tvisten lösas i svensk allmän domstol och med tillämpning av svensk rätt. Respektive part bär sina egna rättegångskostnader.

§ 27 Ikraftträdande

Förbundet fortsätter den av Stockholmstraktens vattenverksförbund numera benämnt kommunalförbundet Norrvatten bedrivna verksamheten.

Denna förbundsordning träder i kraft 2019-01-01. Tidigare fastställd förbundsordning upphör samtidigt att gälla.

I kommunallagen (2017:725) finns kompletterande bestämmelser avseende kommunalförbund, dess organ och verksamhet.

För Danderyd

För Vallentuna

För Järfälla

För Norrtälje

För Sigtuna

För Österåker

För Sollentuna

För Solna

För Sundbyberg

För Täby

För Vaxholm

För Upplands-Bro

För Knivsta

För Upplands Väsby

Förbundsordning för kommunalförbundet Norrvatten

ANTAGEN AV FÖRBUNDSFULLMÄKTIGE 2008-10-14
IKRAFTTRÄDANDE 2009-05-05

§ 1 Ändamål och medlemmar

Danderyd, Järfälla, Sigtuna, Sollentuna, Solna, Sundbyberg, Täby, Upplands-Bro, Upplands Väsby, Knivsta, Vallentuna, Vaxholm, Österåker och Norrtäljes kommuner är sammanslutna till ett kommunalförbund för obestämd tid enligt bestämmelserna i kommunallagen (1991:900) med ändamål att förse förbundsmedlemmarna med dricksvatten.

För fullgörande av ändamålet äger förbundet i enlighet med denna förbundsordning förvärva, anlägga, underhålla och driva vattenreningsverk, pumpstationer, ledningsnät, vattenreservoarer och andra för verksamheten erforderliga anordningar, samt att leverera dricksvatten och därmed förenliga tjänster.

§ 2 Benämning och säte

Förbundet benämnes Kommunalförbundet Norrvatten och har sitt säte i Sundbyberg. Tillkännagivande om justering av protokoll, förbundets kungörelser och andra anslag ska ske på Sundbybergs kommuns anslagstavla.

§ 3 Organisationsform

Organisationsformen ska vara kommunalförbund med fullmäktige.

§ 4 Fullmäktige

Val till förbundsfullmäktige ska äga rum samma år som de allmänna kommunalvalen och ska förrättas av de nyvalda fullmäktige i respektive medlemskommun.

Förbundsmedlem, vars andel av förbundets tillgångar understiger 10,00 % vid utgången av kalenderåret näst före valåret, utser två ledamöter i förbundsfullmäktige.

Medlem vars andel är 10,00–19,99 % utser tre ledamöter.

Medlem vars andel är 20 % och däröver utser fyra ledamöter.

Härutöver utser förbundsmedlem en ledamot för varje uppnådd mängd av 2 miljoner m³ av förbundet till medlemskommunen under i andra stycket angivet kalenderår levererat vatten.

Om härvid jämnt antal fullmäktigeledamöter uppkommer utser den medlem, som vid tilldelning av ledamot på grundval av uttagen vattenmängd enligt föregående stycke har det högsta jämförelsetalet, ytterligare en ledamot.

Ersättare till ledamot i förbundsfullmäktige utses samtidigt, till samma antal och på samma sätt som de ordinarie ledamöterna. Förbundsmedlem ska i samband med val av ersättare till förbundsfullmäktige fastställa i vilken ordning ersättarna ska inkallas att tjänstgöra i förbundsfullmäktige.

§ 5 Val av revisorer

Under de år då allmänna kommunalval förrättas i hela landet ska nyvalda Förbundsfullmäktige utse tre revisorer för granskning av verksamheten under de fyra följande åren.

§ 6 Rätt väcka ärende i förbundsfullmäktige

Ärende som förbundsmedlem vill väcka i förbundsfullmäktige ska framställas genom någon av medlemmens ledamöter i förbundsfullmäktige. Närmare föreskrifter om sätt och tid för ärendes väckande lämnas i förbundets vid var tid gällande reglemente.

§ 7 Budget

Förbundet ska varje år upprätta en budget för nästa kalenderår (budgetår).

Förslag till budget ska göras upp av förbundsstyrelsen.

Budgeten ska innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret. Närmare föreskrifter om budgetens innehåll finns i kommunallagen (1991:900).

Budgeten ska fastställas av förbundsfullmäktige före november månads utgång.

§ 8 Ersättning

Ersättning till i förbundets organ valda ledamöter och ersättare ska framgå av varje års budget och fastställas av förbundsfullmäktige.

§ 9 Årsredovisning och revisionsberättelse

Årsredovisning och revisionsberättelse ska delges medlemskommun.

§ 10 Styrelsen

Förbundsfullmäktige ska utse en styrelse som svarar för förvaltningen och för verkställighet av beslut. Styrelsen ska bestå av tio ledamöter. För varje ledamot ska utses en ersättare. Varje medlemskommun ska vara representerad i förbundets styrelse med ledamot och/eller ersättare.

§ 11 Förvaltning

Under styrelsens överinseende omhänderhas förbundets verksamhet samt skötseln av dess anläggningar av en av förbundsfullmäktige tillsatt förvaltning.

Chefskapet för förvaltningen utövas av en direktör, tillsatt av förbundets styrelse.

§ 12 Lån

Förbundet får uppta lån för finansiering av sin verksamhet. Förbundsmedlemmarnas särskilda medgivande erfordras för upptagande av lån om den sammanlagda låneskulden överstiger 900 miljoner (900 000 000:-) kronor.

§ 13 Avgifter

För att täcka kostnaderna för förbundets verksamhet ska erläggas följande årsavgifter:

- vattenavgift
- anslutningsavgift/ledningsavgift

Vattenavgiften utgör produkten av den under året till förbundsmedlemmen levererade och uppmätta vattenmängden och det av förbundsfullmäktige fastställda vattenpriset. Vattenavgifterna ska täcka förbundets kostnader för förbundsmedlemmarnas förseende med dricksvatten, i den mån de inte täcks av annan avgift eller av annan inkomst.

På den i §15 omnämnda kartan redovisas med särskild markering det huvudledningssystem med tillhörande reservoarer och pumpstationer, som bekostas av förbundet inom ramen för vattenavgiften. För sådana framtida anläggningar

och ledningar, vilka förbundet ska svara för utöver detta huvudledningssystem, tar förbundet ut anslutningsavgift/ ledningsavgift enligt särskilt träffade avtal. I huvudsak avses härmed anläggningar och ledningar som betjänar en enstaka medlemskommun.

En sådan avgift grundas på självkostnadsprincipen och utgår från nuvärdet av framtida vattenavgifter enligt särskild uträkning redovisad i bilaga 1 till denna förbundsordning.

Om förbundet levererar vatten till annan än förbundsmedlem, ska ersättningen för sådan leverans minst svara mot förbundets självkostnader härför enligt särskilt träffade avtal.

Förbundet har rätt att fakturera ovanstående avgifter månadsvis i efterskott.

Erlägger medlem inte avgift i rätt tid, debiteras på otvistigt obetalt belopp, från förfallodagen tills betalning sker, dröjsmålsränta enligt bestämmelserna därom i räntelagen.

§ 14 Vattenmätning

Till förbundsmedlem levererad vattenmängd mäts hos medlemmens abonnenter eller genom huvudmätare vid kommungräns.

§ 15 Förbundets anläggningar och huvudledningssystem

På en till denna förbundsordning fogad karta anges omfattningen av förbundets anläggningar och huvudledningssystem. Därå redovisas dels de ledningar, reservoarer och övriga anordningar, som förbundet håller inom ramen för den i §13 nämnda vattenavgiften, dels de anläggningar, för vilka anslutnings/ledningsavgift ska erläggas.

Ändring eller utvidgning av nämnda huvudledningssystem beslutas av förbundsfullmäktige.

Förbundet tillhandahåller medlem kartor över sitt ledningsnät med tillhörande anordningar inom kommunen och ska vid ändring eller utökning av detsamma lämna uppgifter härom till berörd medlemskommun.

Samråd ska ske med berörd förbundsmedlem om sträckningen för planerad huvudledning.

§ 16 Förbundsmedlems ledningsnät

Medlem tillhandahåller förbundet kartor över sitt ledningsnät med tillhörande anordningar och ska vid ändring eller utökning av detsamma lämna uppgifter för erforderliga revideringar.

Medlem ska underrätta förbundet om felaktigheter och skador på nät, mätare och andra tillbehör samt om inkomna klagomål på vattnets beskaffenhet och i övrigt om sådana omständigheter, som kan vara av vikt för förbundets verksamhet.

Förbundet har rätt att efter föregången anmälan inspektera ledning och anordning, i vilken vatten från förbundet framförs.

Förbundet har rätt att framföra vatten genom medlems ledningsnät till annan medlem eller utomstående konsument, såvida vattenförsörjningen inte äventyras för den medlem, som äger nätet. Nämnda rätt får inte medföra förpliktelse av något slag för en medlem mot annan.

Förbundsmedlem ska i god tid skriftligen underrätta förbundet om planerad väsentlig ändring av sitt ledningsnät samt om ny större vattenleverans.

§ 17 Andel i tillgångar och skulder

Förbundsmedlem äger andel i förbundets tillgångar efter förhållandet mellan den vattenmängd, som förbundet och dess företrädare levererat till förbundsmedlem, och den sammanlagda vattenmängd, som dessa levererat till förbundsmedlemmarna, allt räknat från förbundsverksamhetens början 1929 t o m utgången av nästföregående kalenderår.

Förbundsmedlem ska även tillgodoräknas de leveranser, som förbundet fullgör direkt till konsument inom kommunen.

Vid bestämmandet av andelstal ska den vattenmängd inte medräknas, för vilken tilläggsavgift betalats.

Förbundsmedlem ansvarar för förbundets skulder och andra förbindelser i samma förhållande som ovan sägs.

§ 18 Anslutning m m

Förbundsmedlem är skyldig att inom sin kommun leverera vatten endast från förbundets vattenverk, såvida förbundet inte medger undantag, vilket ska ske i skriftlig form.

Förbundsmedlem fastställer avgifter för leverans av vatten till sina abonnenter.

Förbundsmedlem får inte leverera vatten från förbundets vattenverk till avnämare utanför kommunens område utan förbundets särskilda medgivande.

Förbundet får inte leverera vatten direkt till konsument inom medlemskommun utan kommunens medgivande i varje särskilt fall.

Förbundet får träffa avtal med förbundsmedlem om handhavandet helt eller delvis av verksamhet som sammanhänger med vatten och avloppshanteringen inom kommunen under

förutsättning att förbundets investeringsbehov för anläggningar inte därigenom ökas. Förbundets ersättning härför måste minst svara mot dess självkostnad.

§ 19 Utträde, likvidation och upplösning

En förbundsmedlem äger när som helst begära utträde ur förbundet varvid gäller en uppsägningstid om tre år. Vid uppsägningstidens utgång ska förbundet träda i likvidation. Vid skifte på grund därav ska förbundets behållna tillgångar tillskiftas medlemmarna efter de i § 17 ovan angivna grunderna.

Likvidationen verkställs av kommunalförbundets styrelse i egenskap av likvidator. När förbundet har trätt i likvidation, får kallelse på förbundets okända borgenärer sökas av förbundsmedlem eller likvidatorn.

När förbundet har trätt i likvidation, ska förbundets egendom i den mån det behövs för likvidationen förvandlas till pengar genom försäljning på offentlig auktion eller på annat lämpligt sätt. Förbundets verksamhet får fortsättas, om det behövs för en ändamålsenlig avveckling.

När styrelsen har fullgjort sitt uppdrag som likvidator, ska styrelsen avge slutredovisning för sin förvaltning genom en förvaltningsberättelse som rör likvidationen i dess helhet. Berättelsen ska även innehålla en redovisning för skiftet av behållna tillgångar. Till berättelsen ska fogas redovisningshandlingar för hela likvidationstiden. När likvidationsuppdraget är fullgjort, ska styrelsen besluta om vilken av förbundets medlemmar som ska överta och vårda de handlingar som hör till förbundets arkiv.

Förvaltningsberättelsen och redovisningshandlingarna ska delges var och en av förbundsmedlemmarna. När berättelsen

och redovisningshandlingarna delgetts samtliga förbundsmedlemmar, är förbundet upplöst.

En förbundsmedlem som inte är nöjd med redovisningen eller det skifte som förrättats av förbundets styrelse, har rätt att väcka talan om detta mot de övriga förbundsmedlemmarna inom ett år från det slutredovisningen delgavs medlemmen.

Om det framkommer någon tillgång för kommunalförbundet efter dess upplösning eller om talan väcks mot kommunalförbundet eller om det på annat sätt uppkommer behov av en ytterligare likvidationsåtgärd, ska likvidationen fortsättas.

§ 20 Utträde utan likvidation

När grund för likvidation enligt § 19 första stycket föreligger, får förbundsmedlemmarna avtala att medlem som begärt utträde får utträda ur förbundet i stället för att förbundet ska träda i likvidation. I avtalet ska bestämmas från vilken tidpunkt utträdet ska ske.

Vid avtal om utträde ska de kvarvarande medlemmarna anta de ändringar i förbundsordningen som föranleds av utträdet.

När en förbundsmedlem utträder ur kommunalförbundet upphör medlemmens ansvar för förbundets skulder, om inte annat har överenskommit i det avtal som avses i första stycket.

§ 21 Tvister

Tvist mellan förbundet och dess medlemmar eller mellan medlemmar inbördes i anledning av denna förbundsordning ska slutligt avgöras genom skiljedom enligt vid tvistens uppkomst gällande lag om skiljemän. Skiljeförfarandet ska äga rum i Sundbyberg.

§ 22 **Ikraftträdande m m**

Förbundet fortsätter den av Stockholmstraktens vattenverksförbund numera benämnt kommunalförbundet Norrvatten bedrivna verksamheten.

Denna förbundsordning träder i kraft 2009-05-05. Tidigare fastställd förbundsordning upphör samtidigt att gälla.

I kommunallagen (1991:900) finns kompletterande bestämmelser avseende kommunalförbund, dess organ och verksamhet.

För Danderyd	För Vallentuna
För Järfälla	För Norrtälje
För Sigtuna	För Österåker
För Sollentuna	För Vaxholm
För Solna	För Upplands-Bro
För Sundbyberg	För Knivsta
För Täby	För Upplands Väsby

Bilaga 1

Underlag för anslutningsavgift/ledningsavgift

Förbundsmedlem eller kommande förbundsmedlem har rätt att så länge tillräcklig kapacitet finns i Görvålverket och förbundets distributionsanläggningar ansluta ytterligare abonnenter. Huvudvattenledningssystem som ägs av Norrvatten får anslutas och finansieras under nedanstående premisser (gäller ej anläggningar som till sin helhet finansieras av förbundet).

Under genomförandet

Norrvatten finansierar hela projektet fram till anslutning till Norrvattens distributionssystem.

Efter anslutning

När Anslutningskommun anslutits till Norrvattens distributionssystem och dricksvatten börjat levereras till anslutningspunkterna avslutas investeringsprojektet genom summering av samtliga utgifter och intäkter inom projektets ram.

Därefter fakturerar Norrvatten den anslutna kommunen en anslutningsavgift som motsvarar Anslutningskommunens andel av investeringsutgiften för projektet. Den sammanlagda utgiften för projektet ska därvidlag godkännas av gemensamt utsedd styr- och projektgrupp. Nedlagd tid för arbete inom respektive organisation (aktiverat eget arbete) ska också medräknas i projektutgifterna liksom kostnader för finansiering av projektet.

Anslutningsavgiften som är Anslutningskommunens andel av den totala investeringsutgiften för projektet räknas fram enligt följande formel:

Anslutningsavgift för Anslutningskommunen = $T - N$

T = Total investeringsutgift för ledningen enligt ovanstående specifikationer

N = Norrvattens andel av den totala investeringsutgiften

N = Nuvärdet av de framtida brukningsavgifterna från anslutningskommunen vid anslutningstillfället och 40 år framåt med konstant kalkylerad avgift som vid anslutningstillfället.

Nuvärdet av de framtida brukningsavgifterna beräknas enligt följande formel per år:

$$\text{Brukningsavgift} \times \left(\frac{1}{(1+r)^{n-1}} + \frac{1}{(1+r)^{n-2}} + \dots + \frac{1}{(1+r)^{n-40}} \right)$$

r = kalkylränta

n = antal år från anslutningsåret

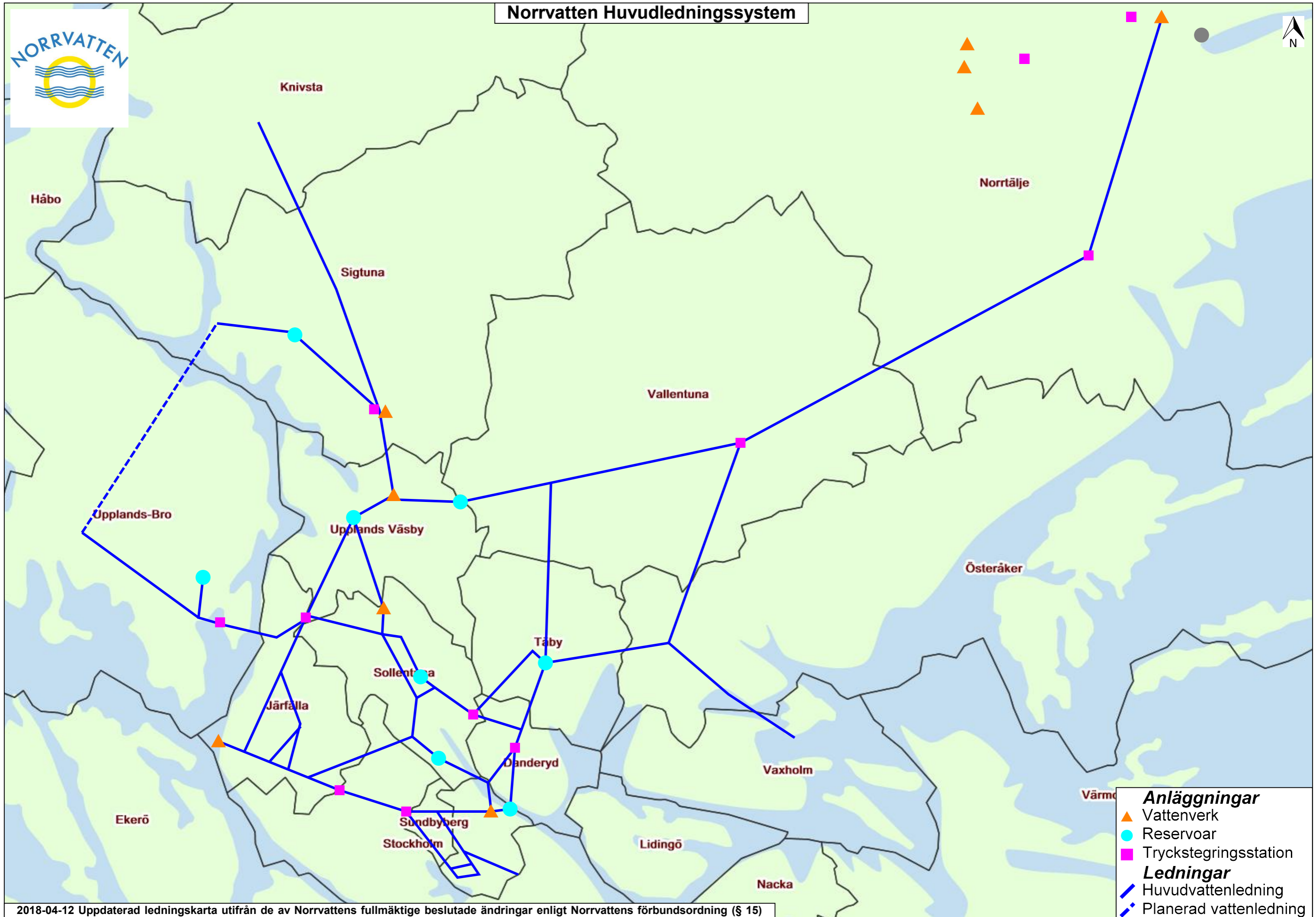
Om den anslutna kommunen lämnar förbundet eller anslutningsvolymen minskas mer än med 10 % från anslutningstidpunkten måste den anslutna kommunen ersätta Norrvatten för kvarvarande investeringsutgift alternativt köpa ledningen till kvarvarande bokfört värde.

I nedanstående tabell beskrivs kortfattat hur varje variabel i formeln beräknas:

Brukningsavgift	Den avgift som anslutningskommun erlägger för vattenförbrukningen under det första året efter fullbordad anslutning. Avgiften bestäms genom den taxa Norrvattens förbundsfullmäktige beslutar om varje enskilt år minus 20%, gånger antalet levererade m ³ dricksvatten. Brukningsavgiften bestäms preliminärt vid anslutningstidpunkten efter beräkningar som styrgruppen bestämmer. Efter ett helt kalenderårs normalförbrukning jämförs faktisk förbrukning med den beräknade och en justering av N utförs om den faktiska förbrukningsvolymen avviker mer än 5 % från den beräknade. Taxan utgörs av anslutningsårets taxa minus 20 % oavsett förbrukad volym.
Taxa	Taxa för brukningsavgiften utgörs av anslutningsårets taxa minus 20 % som anses utgöra rörlig kostnad för anslutningen.
n	$n = 40$ år. Antalet år är ett genomsnitt av beräknad ekonomisk livslängd för anläggningarna.
r	r = den av Sveriges Kommuner och Landsting föreslagna internräntan för kommuner under anslutningsåret. Om en sådan rekommendation inte längre finns tillgänglig ska räntan utgöras av Norrvattens genomsnittliga låneränta för investeringen vid anslutningstillfället.

Norrvatten Huvudledningsssystem

Anläggningar

- ▲ Vattenverk
- Reservoar
- Tryckstegringsstation

Ledningar

- Huvudvattenledning
- - - Planerad vattenledning

Besöksadress: Skogsbacken 6, Sundbyberg
Postadress: Box 2093, 169 02 Solna
Telefon: 08-627 37 00 • Telefax: 08-627 53 30
www.norrvatten.se • info@norrvatten.se

Remissvar förslag till reviderad förbundsordning för Kommunalförbundet Norrvatten

Vaxholms stad

Ingen erinran

Vallentuna kommun

Ingen erinran

Knivsta kommun

Ingen erinran

Österåkers kommun

Ingen erinran

Sollentuna kommun

§ 2 Förbundet ska anslå sina protokoll på sin egen digitala anslagstavla. Som alternativ anges i proppen att förbundet använder sig av en av medlemmarnas anslagstavlor. Sedan bör protokollen också skickas till medlemskommunerna, men det bör inte vara obligatoriskt att varje medlem anslår dem på sin anslagstavla.

§ 6 Alternativ formulering förordas, det vill säga kommunstyrelsen äger rätt att väcka ärende i förbundsfullmäktige

§ 15 Lägg in begränsning för handlingar som inte är offentliga

§ 25 Tvist bör avgöras i allmän domstol.

Solna stad

§ 6 Ersätt skrivelse med: "Respektive förbundsmedlems kommunstyrelse äger rätt att väcka ärende i förbundet.

Ärende kan även väckas i förbundsfullmäktige genom ledamot i förbundsfullmäktige.

§ 8 Tillägg tredje stycket [...] budgetåret och en ekonomisk inriktning för ytterligare två år.

§ 10 Utgår (kommentar: ett beslut tas istället av fullmäktige)

§ 11 Tredje stycket utgår (kommentar: vet ej vad det syftar till)

§ 14 Samrådsgruppen ska bestå av kommundirektör (motsv) eller den/de kommundirektören (motsv) anvisar från medlemskommunen. Samrådsgruppen ska sammanträda minst fyra gånger per år.

§ 25 Andra stycket: Kan inte uppgörelse nås genom förhandling ska tvisten lösas i svensk allmän domstol och med tillämpning av svensk rätt. Respektive part bär sina egna rättegångskostnader.

Sundbybergs stad

Formalia: inga förkortningar. Skriva ut kubikmeter, med mera samt till och med. Förtydliga förbundsstyrelse respektive förbundsfullmäktige.

§ 2 [...] tillställas medlemskommunerna för anslag på dess digitala anslagstavlor.

§ 11 Andra stycket: Det här stycket borde ligga under 4 § och gälla för förbundsfullmäktige så att det speglar bestämmelsen i KL 9 kap. 4 § gällande den beslutande församlingens mandattid.

Därefter kan det här stycket omformuleras som ”Styrelsen väljs för samma mandattid som förbundsfullmäktige.”

Danderyds kommun

Inga synpunkter har inkommit förbundet,

Norrtälje kommun

Inga synpunkter har inkommit förbundet.

Sigtuna kommun

Inga synpunkter har inkommit förbundet.

Täby kommun

§ 6 Instämmer att ”kommunstyrelsen bör ha rätt att väcka ärende i förbundsfullmäktige”.

§ 8 Tillägg i tredje stycket: [...]budgetåret och en ekonomisk inriktning för det antal år som anges i kommunallagen.

§ 14 Samrådsgruppen bör sammanträda minst fyra gånger per år.

Upplands-Bro kommun

§ 6 Medlemskommunernas ledamöter i förbundsfullmäktige bör i första hand väcka ärende i förbundsfullmäktige, i andra hand kommunstyrelsen i medlemskommunen.

Upplands Väsby kommun

Inga synpunkter har inkommit förbundet.

Järfälla kommun

Inga synpunkter har inkommit förbundet.

Annika Palmgren

Administrativ samordnare

Carl-Fredrik Duse
Kommunsekreterare
Upplands-Bro kommun

Datum Vår beteckning Er beteckning
2018-04-26 KS 16/0152

Kommunfullmäktige

Carl-Fredrik.Duse@upplands-bro.se

Motion om rondell i korsningen Enköpingsvägen och Bygdegårdsvägen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anse motionen är besvarad i och med samhällsbyggnadskontorets tjänsteskrivelse, daterat 23 augusti 2017.

Sammanfattning

En motion om cirkulationsplats i korsningen Enköpingsvägen och Bygdegårdsvägen har inkommit. Kommunfullmäktige ser positivt till förslaget men behöver se över när en ombyggnation är lämplig.

Beslutsunderlag

- Samhällsbyggnadskontorets tjänsteskrivelse, daterad 23 augusti 2017
- Remiss –Motion om rondell i korsningen Enköpingsvägen och Bygdegårdsvägen, daterad 9 maj 2016.

Beslut sänds till

- Akt
- Motionsställaren

Motion om rondell i korsningen Enköpingsvägen och Byggdegårdsvägen

I korsningen Enköpingsvägen och Byggdegårdsvägen har vi Kungsängens enda Trafikljus. Vi anser att det skulle vara mycket smidigare med en cirkulationsplats.

Därför förslår vi att Tekniska nämnden tar fram ett förslag till hur en cirkulationsplats kan anläggas i sagda korsning.

Kungsängen den 9 maj 2016

Kerstin Åkare
Vänsterpartiet

Therese Eriksson
Enhetschef gata/park/trafik
Tillväxtkontoret/TA
+46 8-581 694 64
therese.eriksson@upplands-bro.se

Datum 2017-08-24 Vår beteckning TN 16/0388 Er beteckning

Tekniska nämnden

Remiss - Motion om rondell i korsningen Enköpingsvägen och Bygdegårdsvägen

Förslag till beslut

Tekniska nämnden yttrar sig enligt Samhällsbyggnadskontorets förslag till yttrande, daterat 23 augusti 2017.

Sammanfattning

En motion om cirkulationsplats i korsningen Enköpingsvägen och Bygdegårdsvägen har inkommit. Tekniska avdelningen ser positivt till förslaget men behöver se över när en ombyggnation är lämplig.

Beslutsunderlag

- Samhällsbyggnadskontorets tjänsteskrivelse, daterad 23 augusti 2017
- Remiss - Motion om rondell i korsningen Enköpingsvägen och Bygdegårdsvägen, daterad 9 maj 2016

Ärendet

Motionen yttrar önskemål om att det blir en cirkulationsplats i korsningen Enköpingsvägen/Bygdegårdsvägen. Korsningen är idag signalreglerad. Tekniska avdelningen ser positivt till förslaget men behöver se över när en eventuell ombyggnation är lämplig. Från början har detta projekt att bygga en cirkulationsplats varit en del i planprojekt Korsängen alternativt inom planuppdraget för gamla Volvotomten. Tekniska avdelningen ser dock ett behov av att se över denna fråga tidigare och har som förslag att ta med förslaget om cirkulationsplats i korsningen Bygdegårdsvägen/Enköpingsvägen som underlag till kommande trafik- och tillgänglighetsprogram.

Barnperspektiv

En cirkulationsplats har en hastighetsdämpande funktion vilket är positivt för barn och ungdomar som rör sig i området. Det blir ökad trafiksäkerhet, ökad framkomlighet och tillgänglighet.

Samhällsbyggnadskontoret

Mathias Rantanen

Samhällsbyggnadschef

Ida Brännström

Teknisk chef

Therese Eriksson

Enhetschef GataParkTrafik

Bilagor

1. Yttrande remiss – rondell i korsningen Enköpingsvägen och Bygdegårdsvägen
2. Remiss från Vänsterpartiet

Beslut sänds till

- Akt
- Motionsställaren

Sammanträdesdatum:
2017-10-30

§ 51 Remiss - Motion om rondell i korsningen Enköpingsvägen och Bygdegårdsvägen

Dnr TN 16/0388

Beslut

Tekniska nämnden yttrar sig enligt Samhällsbyggnadskontorets förslag till yttrande, daterat 23 augusti 2017.

Sammanfattning

En motion om cirkulationsplats i korsningen Enköpingsvägen och Bygdegårdsvägen har inkommit. Tekniska avdelningen ser positivt till förslaget men behöver se över när en ombyggnation är lämplig.

Beslutsunderlag

- Samhällsbyggnadskontorets tjänsteskrivelse, daterad 23 augusti 2017
- Remiss - Motion om rondell i korsningen Enköpingsvägen och Bygdegårdsvägen, daterad 9 maj 2016

Beslutet skickas till:

- Akt
- Motionsställaren